



MOK
ORMOŽ, Ptujška 17
tel.: 702-320
Borovci 64
tel.: 795-450

- trgovina
- vodovod
- centralna kurjava
- montaža
- keramične ploščice

Stil DAMIS SALON POHIŠTVA
d.o.o. Crti Drenč 3/a, tel. 773-375

PEUGEOT
SPC TOPLAK
pooblaščen prodajalec in serviser
vozil Peugeot, Dežno 1d, Podlehnik
tel./fax: 062 768 144

PRODAJALNE
PETLJICA
PRODAJNI CENTER PTUJA, Ob Sv. Ani, Ptuj
NAKUPNI CENTER PANORAMA, Obnova cesta 3, Ptuj
BIRLOVY MARKET STUJEN, Barabik 17a, Strojci

KITAJSKA RESTAVRACIJA
BAMBUSOV GOZD
Drevnaka ul. 7, vsak dan od 12. do 16. in
18. do 22. ure; v ponedeljek zaprto

RENT A CAR
AVTOVLEKA
"KODRAN"

PTUJ, Podvinci 121 b,
tel. 779-909 (non stop)
mobilitel 0609 632-833

FAMES
TRGOVINA-INŽENIRING-STORITVE d.o.o.
ORMOŠKA 14, PTUJ
TEL. 776-101
TELEFAX: 775-286
LENART, KRAJGERJEVA 19a,
TEL. 723-049, 723-020
SVETUJEMO - PRODAJAMO
MONTRIRAMO - GARANTIRAMO

Vsak četrtak
TEDNIK
vaša štajerska kronika

TEDNIK

AŠH AVTO ŠOLA "HERAK"
Rimska pl. 16, 62250 Ptuj
MOBILTEL: 0609 616-352
062/771-431

104,3 FM
98.2 FM
1485 AM

☎ (062) 779-371
771-261
RADIO PTUJ
☎ (062) 771-226

LETO L, št. 1 PTUJ, 3. januarja 1997 CENA 110 tolarjev

POOBLAŠČENI PRODAJALEC
IN SERVISER VOZIL SEAT
AVTOJERENKO
Zagrebačka cesta 53, Ptuj, tel. fax: 771-463
SEAT
Skupina Volkswagen

CENTRALNA KURJAVA
VODOVOD
Ugodne cene storitev
in materiala
Franci STRELEC
Prveci 9b, tel.: 795-497-zvečer

TCenter
trgovina in servis
malih kmetijskih strojev
Anton Krajnc s.p.
• motorna žaga
• škroplilnice
• kosilnice
• kultivatorji
Ptuj, Črtkova 7, delavnica ☎ 773-965
trgovina ☎ 779-721

TA TEDEN / TA TEDEN
Novemu naproti

Ob začetku vsakega novega leta ljudje naredimo načrte, kaj vse bomo storili, česa ne bomo počeli, kako bomo živeli ... Ti načrti so lahko povsem osebni, poznani le vsakemu posamezniku in vplivajo le na njegovo osebno življenje ter morda še na življenje najbližjih. Lahko pa so to načrti, od katerih je odvisna usoda več ljudi in je torej tudi odgovornost za načrtovanje in uresničevanje načrtov večja. Gotovo je pri tem najtežje v delovnih organizacijah, kajti od uspešnosti tistih, ki imajo v rokah moč odločanja, je življenjsko odvisnih veliko usod. In da se ti zavedajo svoje odgovornosti, je razveseljivo, saj to pomeni, da je pred ljudmi zanesljivejša prihodnost. Kaj namreč človeku pomagajo sladke besede politikov, ki jim pripisujemo veliko usodnost, če gospodarstvo ni dovolj trdno, če ne dela zanesljivih korakov v nove delovne zmage. Prav vesel je človek, ko prebere v glasilu neke delovne organizacije optimistične napovedi o usodi več sto delavcev, o novih delovnih načrtih, o razvoju, ki je že močno zazrt v naslednje tisočletje. Da, kajti danes se že načrtuje in odloča, kako bo v prvih letih novega tisočletja. Najusodnejše odločitve namreč ne nastajajo od danes do jutri, za njihovo uresničevanje je potrebno več let graditi trdne temelje, šele potem lahko pričakujemo uspeh.

In čeprav je novo leto nekakšna prelomnica, to v človeškem življenju pravzaprav ni. Mogoče nas le vzpodbudi, da se za trenutek ustavimo in pregledamo storjeno. Pa res-le za trenutek, kajti čaka nas novo delo: v družini, v delovnem okolju, med športnimi in drugimi prijatelji, v raznih društvih ... Delo zase in za druge. Pri čemer je oboje smiselno le, če človeku nudi zadovoljstvo.

Naj vam bo novo leto polno zadovoljstva. Nam pa bo v zadovoljstvo, če nas boste radi spremljali vseh 53 tednikov v letu in vseh 365 rad-dijskih dni.

Jos Brčić



Sonce je brez moči posijalo izza haloških gričev ter odelo v zimsko pravljico Turški Vrh in okolico. Janžekovičevi so imeli še enkrat letos srečo z vremenom in opravili ledno trgatavo na 800 trsih laškega rizlinga v izredno lepem zimskem jutru, dan pred tepežnico, 27. decembra. Pri minus 12 stopinjah je mrz silih skozi čevlje in rokavice, lahen severni veter pa je bičal obraz. Kljub vsemu pa so bili berači - sorodniki in prijatelji Janežkovičevih - dobre volje, kot se za trgatavo spodobi. Posebno za ledeno-trgatavo, ki je nekaj posebnega, za vinogradnika prazničnega.

Foto: J. Bračić

LENART / 20. SEJA OBČINSKEGA SVETA

Sprejeli rebalans, zavrnili reorganizacijo

PO ENOMESEČNI OBSTRUKCIJI SVETNIKOV SKD, LDS in ZELENIH LENARTA SO TIK PRED BOŽIČEM SPRAVILI POD STREHO NOVEMBRA PREKINJENO 20. SEJO SVETA • SPET VELIKO POLEMIČNIH RAZPRAV IN RESNIH NAPOVEDI O SKORAJŠNJI DELITVI OBČINE LENART • SVETNIKI SO SAMOKRITIČNO UGOTOVILI, DA SE V ZADNJIH DVEH LETIH NI NAREDILO SKORAJ NIČ • SPET O ODGOVORNOSTI ZA NAZAJ

Potem ko je bila zaradi novembrske obstrukcije 20. seja lenarškega občinskega sveta popolnoma negotova in močno vprašljiva, so se svetniki tudi zaradi nekaterih glasnih kritik s terena odločili in znova sedli v klopi. Nadaljevanje prekinjene seje je vodil podpredsednik občinskega sveta Milan Dokl, seja pa je potrdila nekatera stara medstrankarska razhajanja, pa tudi razkorak med svetniki in županom Slavkom Krambergerjem, ki ga tokrat na seji ni bilo. Bil pa je navzoč podžupan Ivan Vogrin, a je bil čisto tiho in ni rekel prav nobene.

lansa in nobene druge točke obsežnega dnevnega reda, zelo delavni, tako da so v nekaj več kot tri ure trajajočem zasedanju pospravili iz dnevnega reda vseh 15 točk.

Sprva je kazalo, da rebalans ne bo potrjen, saj so nekateri svetniki terjali spoštovanje že sprejetih sklepov, da naj se sprejema v dvofaznem postopku. Tajnik občine Lenart Edo Zorko je namreč predlagal hitri postopek. Po krajšem merjenju moči so se svetniki vendarle odločili in rebalans proračuna sprejeli, z njim pa tudi dva dodatna sklepa (mimogrede, rebalans je znižal proračun za skoraj 53 milijonov tolarjev, obseg proračunske porabe

v občini Lenart pa naj bi v letu 1996 znašal skoraj 921 milijonov). V proračunu za prihodnje leto je treba zagotoviti sredstva za nadaljevanje gradnje telovadnice v Voličini in dozidavo učilnic v Cerkvenjaku. Poleg teh dveh prednostnih nalog pa so svetniki k rebalansu proračuna dodali še obveznost, da se uredita okolica Trojiškega jezera in slatinski vrelc v Benediktu. S tem je bilo prvega dela zasedanja konec, v njem pa svetniki niso skoparili s kritikami na račun proračunskih porabnikov, ki so porabili celo več, kot bi smeli. Tem naj se v prihodnje obseg financiranja zmanjša, je menil Milan Eder od Sv. Ane.

V nadaljevanju zasedanja so svetniki najprej gladko zavrnili predlog odloka o plačevanju takse za obremenjevanje vode. Menili so, da bi bila taksa dodatno breme za občane, ki so v preteklosti sami veliko prispevali za izgradnjo vodovodov, danes pa številni sploh še nimajo urejene oskrbe s pitno vodo, nimajo ne kopalnic in si morajo po vodo z vedri k mlakam in podobnim vodnim zajetjem. Tako ne gre, čeprav bi bila taksa dobrodošel izvorni prihodek za urejanje oskrbe z vodo, so poudarjali svetniki. Sprejeli pa so predlog odloka o poimenovanju novih ulic v Lenartu, predlog sprememb v zazidalnem načrtu v industrijski coni, začasni sklep o izhodiščni ceni za izračun stroškov komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč izven območij kompleksnega

urejanja in sklep o najetu posojila pri Ekološko-razvojnem skladu republike Slovenije za izgradnjo lokalne infrastrukture, in sicer kanalizacijskega kolektorja od naselja Ob gozdu do livarne.

Soglasno pa so lenarški svetniki zavrnili predlog odloka o organizaciji in delovanju občinske uprave. Ta naj bi po predlogu tajnika imela tri odseke, za kar bi na novo zaposlili vsaj tri višje upravne delavce. Svetnike je to najbolj motilo, saj so menili, da je uprava že zdaj preobsežna, predvsem pa neučinkovita. Občani se ne bodo vozili v Lenart in iskali gospodov po pisarnah, smo med drugim slišali kritično pripombo. Franc Krivec (SDS) pa je svetnike spomnil na predvidljive obljube o zmanjšanju zaposlovanja v občinski in državni upravi. Kri-

tično je dodal, da se v zadnjih dveh letih za razvoj občine ni naredilo nič. Mnogi so se spraševali, kam z ljudmi, ko se bo občina Lenart razdelila na več manjših. Ni več skrivnost, da o samostojnih občinah resno razmišljajo v Jurovskem Dolu, pri Benediktu, Sveti Ani, pa tudi pri Sv. Trojici bi verjetno sli na svoje. Denar naj bo enakomerno razdeljen, pa bomo ostali skupaj, je bilo slišati v razpravi.

Ob koncu so svetniki sklenili, da naj župan imenuje strokovno komisijo, ki naj raziše ozadje zamenjave bivše načelnice oddelka za notranje zadeve Irene Turin. Prišlo naj bi do nepravilnosti, ki bi lahko pomenile tudi finančne obveznosti za proračun. Komisija naj pripravi poročilo za svet, sicer pa se ve, kdo je bil v času zamenjave na odgovornih mestih, je kar iz klopi dodal svetnik Franc Rajter (LDS).

DUTY FREE SHOP ZAVRČ
NA MEJNEM PREHODU ZAVRČ
ODPRTO VSAK DAN od 8. - 22. ure
VABLJENI!

KAMINOSESTVO
Zanka
Spodnji Gal 23, Pragersko
tel. 062 837 596
OKRANSKE POLICE, STOPNICE PO MERI
IZ MARMORJA IN GRANITA, IZDELAVA
NAGROBNIH SPOMENIKOV,
KRATKI DOBAVNI ROKI IN LIGODNI
PLAČILNI POGOJI

TENZOR 062 779-788
PTUJ
hišni alarmi
avtoalarmi
domofoni
video . nadzorni sistemi

Rent-a-car
MONACO
KOMBI IN OSEBNA VOZILA
Dostava na dom!
Ptuj, tel: 062/796-040 NON STOP

SLOVENSKA BISTRICA / NOVOLETNI KLEPET Z ŽUPANOM

Leto 1996 je bilo uspešno

Čas okoli novega leta je brez dvoma pomembna prelomnica. Opravljamo obračun za leto, ki se izteka, hkrati pa že načrtujemo, kaj vse bomo počeli v prihajajočem. Dr. Ivan Žagar, bistriški župan, je na vprašanje, kako ocenjuje 1996. leto, preprosto odgovoril, da je bilo naporno in delovno, vendar pa uspešno, saj so uspeli 'spraviti pod streho' skoraj vse, za kar so se odločili pred letom dni. Sem štejejo tudi volitve v krajevnih skupnostih, saj je bilo to zadnje dejanje pri dokončnem konstituiranju občine kot nove lokalne skupnosti.

V prijetnem prednovoletnem klepetu se je dr. Žagar dotaknil oskrbe območja občine z neoporečno pitno vodo, kar je prioriteta. Tako poteka adaptacija vodovoda na Šmartnem, dokončali so dela pri izgradnji vodovoda v Studenicah ter na območju malkolske krajevne skupnosti. Pri oskrbi s pitno vodo na območju mesta Slovenska Bistrica je potrebno omeniti vrtnanje globinskih vodnjakov v Šikolah. Delo so pričeli v drugi polovici leta, vodo iz njih pa bi pričeli črpati prihodnje leto.

Zanimiv je tudi cestni program, ki ga je potrebno razdeliti na dva dela. V enem urejajo cest s pomočjo države, pri drugem pa grede sredstva neposredno iz občinskega proračuna. Tako je bil v veliki meri rešen problem **Križnega Vrha**, kljub temu pa ostane na relaciji Slovenska Bistrica - Poljčane v Zgornjih Poljčanah še del cestišča neurejen, kar bo narejeno v letu 1997. Pomembna in dobra novica za Bistričane je podpis pogodbe med izvajalci in investitorji za izgradnjo izvoza na **Devini**, na katerega prebivalci občinskega središča čakajo že 20 let, od samega odprtja prvega pasu Slovenike. Mesto bo tako vsaj delno razbremenjeno vse hujšega tranzita, ki se vali skozi središče in ogroža staro mestno jedro ne samo v prometnem, temveč tudi v bivanjskem pogledu. Avtocesta bo tako neke vrste mestna obvoznica, seveda pa ne takšna, kot bi si jo Bistričani želeli.

"V letošnjem letu uspeli rekonstruirati in urediti okoli 50 kilometrov lokalnih in krajevnih cest, kar je velik zalogaj, ki ga ne bi zmogli, če nam pri tem ne bi pomagali krajanji sami. Seveda pa je še precej prometnih težav v mestu. V ta namen je v izdelavi študija o ureditvi prometa, ki bo prišla na svetlo v začetku 1997. leta. Z njeno pomočjo bomo uspeli v mestu marsikaj urediti, od parkirnih prostorov, ozelenitve mesta, zgraditve tržnice pa vse do peš cone. Ob tem imamo v letu 1997 v načrtu rekonstrukcijo vpadnic v občinsko središče,"

je dr. Žagar omenil še nekatere probleme s področja urejanja cest na lokalni ravni.

Pri urejanju okolja bodo v letu 1997 pristopili k izdelavi večjih projektov, kot so odlaganje komunalnih odpadkov in urejanje odlagalnišča, v mestu Slovenska



Slovenjebistriški župan dr. Ivan Žagar. Foto: VT

Bistrica pa izgradnja kolektorja ter čistilne naprave. Vsekakor so to obsežni zalogaji, predvsem po denarni plati, tako da bo do njihove dokončne realizacije preteklo kar nekaj časa.

Dotaknila sva se tudi gospodarstva. Dr. Žagar je poudaril, da na tem področju govorijo predvsem o gospodarjenju z občinskim premoženjem. Med pomembne sodi stanovanjsko gospodarstvo, kjer so v letih 1995 in 1996 uspeli pridobiti od 35 do 40 stanovanj. Ustanovili so stanovanjski sklad, kjer želijo v prihodnje pridobiti še kakšen tolar od države za cenejšo gradnjo neprofitnih stanovanj. Ustanovljen je bil tudi sklad stavbnih zemljišč, njegov namen pa je poslovanje s komunalno urejenimi zemljišči.

Tudi na področju turizma, ki naj bi postal paradni konj bistriškega gospodarstva, so bili narejeni nekateri premiki. Začetek je ustanovitev TIC, občina pa je založila odmevno turistično-informativno zloženko "Med Pohorjem in Bočem".

V kmetijstvu se trudijo pri izboljšanju in pridobivanju kmetijskih zemljišč. Ugotovili so, da sta pomembni kmetijski veji vinogradništvo in sadjarstvo. Tako bodo s posebnim odlokom zaščitili vinogradniške lege na južnem pobočju Pohorja, velike možnosti pa so tudi v sadjarstvu, ki premore v občini trenutno 250 hektarjev intenzivnih nasadov, možnosti pa je še za enkrat toliko. Na tem področju bi bilo v prihodnje potrebno ustanoviti specializirano sadjarsko združenje, ki bi združevala interese sadjarjev ter jih hkrati ščitila. "Kljub vsej dobri volji, da na področju gospodarstva le premaknemo na bolje, pa imamo v proračunu odločno premalo sredstev, namenjenih za pospeševanje te panoge. Pričakujem, da bosta novoizvoljeni parlament in tudi prihodnja vlada znala prislunhiti občanom na tem področju," ugotavlja dr.

Ivan Žagar.

Dokaj dejavna pa je občina pri urejanju kulturnozgodovinskih spomenikov, kjer potekajo nekatera dela skupaj s pristojnim ministrstvom. Tako so v letu 1996 uspeli vrniti v življenje cerkev sv. Urha na Pohorju, potekala so obnovitvena dela Marijinega stebra v Slovenski Bistrici, prav tako v cerkvi sv. Treh kraljev v Ješovcu, obnova strehe in čiščenja samostana Studenice, obnova stropa v gradu Slovenska Bistrica, obnova stavbnega pohištva in usposoditev nekaterih novih prostorov v bistriškem gradu, odkupili so Ančnikovo gradišče, kjer potekajo intenzivna arheološka izkopavanja, ter obnova stavbe knjižnice dr. Josipa Vošnjaka in njenih notranjih prostorov. "V letu 1997 bomo nadaljevali obnovo samostana v Studenicah, obnovili bomo kmečko domačijo (črna kuhinjo) na Ošlju ter nadaljevali obnovo gradu v Slovenski Bistrici in izkopavanja na Ančnikovem gradišču nad bistriškim Vintgarjem," je nadaljeval dr. Žagar.

V letu 1996 so opravili veliko del pri obnovi šolskih zgradb, intenzivno pa se pripravljajo tudi na novogradnje. Med prvimi bo potekala izgradnja telovadnice pri osnovni šoli Poljčane, kjer so že razpisali natečaj za izbiro izvajalca gradbenih del; ta naj bi se pričela v začetku 1997. leta. Želje na področju širitve osnovnošolskega prostora so še drugje v občini, tako v Oplotnici, Šmartnem na Pohorju in na Spodnji Polskavi, kjer solarji potrebujejo telovadnice, potrebna je gradnja druge osnovne šole v samem mestu, potrebe pa širitvi prostora pa so tudi še v drugih krajih, na primer v Laporju. Seveda to ni vse. Še marsikaj bo potrebno narediti na področju šolstva, sem pa brez dvoma sodi tudi splošna srednja šola - gimnazija.

Potrebno je še omeniti, da je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pričelo obnovo in dozidavo obstoječega doma učencev osnovne šole Minke Namestnik-Sonje za potrebe varstveno-delovnega centra, ki naj bi pričel delati v prihodnjem letu. V program VDC bodo vključene odrasle invalidne osebe, ki potrebujejo varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji. Kot vsa leta doslej smo tudi v letu 1996 sofinancirali številne programe na področju javnih del. Na področju zdravstva smo v letu 1996 sofinancirali nabavo rentgenskega aparata za potrebe Zdravstvenega doma v Slovenski Bistrici, pri športu pa pričujemo obnovo garderob in sanitarij v stari telovadnici v Slovenski Bistrici, za kar bomo del sredstev dobili od pristojnega ministrstva. Celotno obnovo in dozidavo stare telovadnice za potrebe kegljišča in fitness centra načrtujemo v prihodnjih letih, vse pa je seveda odvisno od sofinanciranja ministrstva za šolstvo in šport," je o naložbah in vzdrževalnih delih na tem področju družbenih dejavnosti povedal slovenjebistriški župan.

Ob koncu pogovora o opravljenem v letu 1996 in nekaterih željah za leto, ki se začne, še vprašanje, kaj želi v letu 1997 svojim občanom. "Seveda dobre želje za mirno in prijetno praznovanje ter srečno, zdravo in uspešno polno leto 1997."

Vida Topolovec

PTUJ / PRVO SOGLASJE K LASTNINJENJU

Javna prodaja marca

V enem zadnjih treh kmetijskih podjetij v Sloveniji, ki še niso končala procesa lastninjenja, v Kmetijskem kombinatu Ptuj, so te dni prejeli prvo soglasje k programu lastninskega preoblikovanja podjetja. Premoženje podjetja je bilo s 1. januarjem 1993 ocenjeno na 3.467.619.000,00 tolarjev, kar je skoraj 58 milijonov nemških mark.

Za ilustracijo le nekaj podatkov: v Kmetijskem kombinatu Ptuj zredijo letno 70.000 prašičev, spitajo 1.000 ton govedi, pripravijo 38.000 ton močnih krmil, vzgojijo in prodajo 2.500.000 litrov štajerskega vina, ustvarijo 39.000 nočitev v Termah, prodajo 300 avtomobilov Renault ... Podjetje je razdeljeno na šest dejavnosti, v stoodstotni lasti pa ima tudi tri hčerinska podjetja. Zaposlenih je 589 delavcev.

Glavni direktor **Alojz Erlač** je na novinarski konferenci dejal, da so v letu, ko slavijo 35 let obstoja, uspešno opravili tri pomembne naloge. Poleg tega da so lastninjenje pripeljali tako daleč, da je agencija izdala prvo soglasje, jim je uspelo poslovno in finančno prestrukturiranje podjetja, ki je bilo okronano s podpisom pogodb z bankami. Dogovorili pa so se tudi, da bo podjetje v bodoče delovalo kot delniška družba z osnovno kmetijsko dejavnostjo in dvema hčerinskima podjetjema - Termami in Vinarstvom Slovenske gorice-Haloze. Po novem naj bi bila lastninska struktura Kmetijskega kombinata videti takole: združni upravičenci 2,77%, pokojninski sklad 7,72%, odškodninski sklad 7,72%, sklad za razvoj 15,45%, interna razdelitev 20,00%, notranji odkup 10,00% in javna prodaja 36,34%. V interni razdelitvi in notranjem odkupu bodo lahko sodelovali tudi zaposleni, bivši zaposleni in zaposleni v hčerinskih podjetjih in sicer z lastninskimi

certifikati ali z zadolžnicami za neizplačane plače do višine kolektivne pogodbe, ki jih bo izdalo podjetje. Certifikate lahko zainteresirani deponirajo v upravni podjetja, tudi tisti, ki so svoj certifikat vložili v kakšno drugo podjetje, pa so del vrednosti certifikata dobili vrnjen, lahko s tem neizkoriščenim delom sodelujejo pri notranjem odkupu.

K temu, da se lastninsko preoblikovanje podjetja dogaja relativno pozno, so prispevale številne okoliščine, med drugim tudi velikost podjetja, saj je bilo vložnih kar 32 zahtevkov za de-



Glavni direktor Alojz Erlač

nacionalizacijo, poleg tega pa zapletit okrog podzaviljenih kmetijskih zemljišč, tudi tistih, ki so jih v Kmetijskem kombinatu kupili s svojimi lastnimi sredstvi. Zato so sprožili ustavni spor, pa je ustavno sodišče šele leta 1995 odločilo, da to

podzaviljanje kmetijske zemlje ni nova denacionalizacija. Prav tako so iz svojega premoženja morali izločiti vse nepremičnine, za katere so bili vloženi zahtevki za denacionalizacijo, izločili pa so tudi vinograde in sadovnjake. Po pripombah agencije za lastninjenje so morali uskladiti program, na novo pa je bilo treba tudi oceniti podjetje. Tik pred prvim soglasjem pa je ptujski podružnica agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje izdala sklep o reviziji v podjetju. Sklep je bil menda podan na podlagi anonimne pobude, ki je bila agenciji znana že od oktobra 1993. Revizija je trajala dober mesec dni, v poročilu pa je bilo moč prebrati številna domnevna oškodovanja družbene lastnine, ki jih je bilo podjetje dolžno odpraviti. Glavni direktor Erlač je dejal, da ni šlo za očitano okoriščenje posameznika ali druge pravne osebe, kljub temu pa je celoten zaplet proces lastninjenja podjetja zavrl za dobre tri mesece.

Spregovorili so tudi o načrtih, po katerih bodo v pričetku leta začeli redukcijo kmetijskih zemljišč kot posledico denacionalizacij. Pričakujejo, da se bodo njivske površine s sedanjih 4000 hektarjev skrčile na 3000 hektarjev. To bo potegnilo za seboj tudi zmanjšanje števila zaposlenih. Strateško usmeritev podjetja vidijo predvsem v širitvi na področju turizma. Potenciali v Termah so taki, da omogočajo velik razvoj, saj je ena vrtna še vedno povsem neizkoriščena. Čeprav je infrastruktura že zgrajena, pa bo vsakršna investicija zahtevala zelo visoke vložke - od 10 do 20 milijonov nemških mark.

viki klemenčič

ORMOŽ / PO PRAZNIKI

Dedek Mraz v vsako vas

Praznikov se daleč najbolj veselijo otroci. Odkar prihajajo Miklavž, Božiček in dedek Mraz, pa še toliko bolj. Odrasli se praznikov skorajda bojijo, ker prinašajo deficit v družinski blagajni, veliko dela in naporov. Ženske se pritožujejo, ker namesto da bi se odpočile, imajo v teh dneh največ dela. Vse je treba počistiti, speči kekse, kupiti in zaviti darila, poleg tega pa opraviti še vsa dnevna opravila. Na mizi morajo biti vse tiste jedi, ki jih posamezni družinski člani še posebej radi jedo. Moški se prekladajo sem in tja, gledajo nove dosežke slovenske smučarije, odtaljujejo avtomobile, čistijo sneg in si zdravijo mačka od zadnje službene zabave.

V takšnem predprazničnem, rahlo hektičnem vzdušju so vrtci, knjižnica, Društvo prijateljev mladine, Karitas in občina Ormož pripravili vrsto prireditev, namenjenih najmlajšim, ki še verjamejo v pravljice. Kljub temu da je bila izbira zelo pestra in so nastopila tudi profesionalna otroška gledališča iz Ljubljane, pa je bil obisk marsikje bolj klavrn kot ne. Dejstvo je pač, da starši odločajo, kam bodo peljali svoje malčke, in žal je tudi dejstvo, da v provincijskem središču nadaljujejo tradicijo, ki jo vestno privzgamajo mladim rodovom. Namreč, da so vse prireditve same sebi namen in so grozljivo slabo obiskane, tako da je njihova upravičenost močno vprašljiva. Zanimivo je, da so v okoliških krajevnih skupnostih zabeležili precej boljši obisk kot v ormoški 'prestolnici'.

Največji naval pa je bil takrat,

ko je prišel dedek Mraz. Pa ne le zato, da bi otroci videli dobrega moža, predvsem zato, ker je prinesel darila. Morda ne bi bil



Dedka Mraza so v Središču ob Dravi spremljali trije našemijeni nagajivci, ki so radodarno ponujali sadje in slaščice

TEDNIK je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izdaja **RADIO - TEDNIK**, d.o.o., Ptuj.
Direktor: Franc Lačen.
Uredništvo: Jože Smigoc (odgovorni urednik), Jože Bračić, Ivo Ciani, Majda Gozjak, Viki Klemenčič, Ludvik Kotar (v. d. radijskega urednika), Martin Ozmeč, Marija Slodnjak in Milena Zupanič (novinarji).
Grafično-tehnični urednik: Slavko Ribarič.
Računalniški pretom: Jože Mohorič.
Propaganda: Oliver Težak, 776-207.
Naslov: RADIO - TEDNIK, p.p. 95, Ratičeva 8, 2250 Ptuj; t: (062) 771-261, 779-371; f: (062) 771-223.
E-pošta: tednik@kdm-ptuj.si
 Celotna naročnina 5.830 tolarjev, za tujino 11.860 tolarjev.
 Ptuj: 52400-603-31023
Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor.
 Po imenju Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/58-92 z dne 12. 2. 1992 se šteje **Tednik** za izdelek informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katerega se plačuje petdsetotni davek od prometa proizvodov.

Izvedeli smo

USPEŠNO LETO ZA MERCATOR SVS

Mercator SVS Ptuj je letošnje leto končal uspešno kljub problemom, ki jih tudi v trgovinski dejavnosti ni malo. Leto 1996 je bilo tudi prvo leto skupnega delovanja novega podjetja, ki je delalo z enim samim ciljem: razviti družbo Mercator SVS. Generalni direktor Stanislav Brodnjak je povedal, da so se v novi organiziranosti Mercatorjeva podjetja "ujela", da vidijo svoj položaj in bodočnost tudi zato, ker so sprejeli pošten odnos do naložb, tako da so trgovine obnovljali in razširjali dokaj enakomerno v vseh delih družbe - v Lenartu, Ormožu, Lendavi in na Ptujskem. Investicije v letu 1996 so dosegle 500 milijonov tolarjev, v zadnjih treh letih pa skupaj 1,5 milijarde tolarjev. Realizacija je znašala nekaj sto milijonov nemških mark. Pri investicijah v letu 1997 računajo na podoben okvir kot v letu 1996. Poslovno leto 1996 so začeli s 1558 zaposlenimi, končali pa s 1340.

20 PROGRAMOV JAVNIH DEL

Na republiškem razpisu javnih del v letu 1997 bo občina Ptuj sodelovala z 20 programi, v katerih naj bi sodelovalo 112 brezposlenih, njen prispevek za stimulatívne nagrade in materialne stroške pa je ocenjen na 15 milijonov 648 tisoč tolarjev. Programi javnih del vključujejo socialnovarstveno področje (gospodinjstva pomoč na domu, pomoč na kmetijah, mladinske delavnice, klub za samopomoč, pomoč invalidnim otrokom, varstvo otrok na domu in pomoč zavodom, pomoč bolnikom), področje kulture (pazniško-informativna in vodniška služba, muzejski pedagoški program, urejanje dokumentarnega gradiva, restavriranje in konserviranje, urejanje zbirk in prostorov, statut 1376, ureditev knjižničnih fondov), izobraževanje (pomoč mladim, restavratorske delavnice in vzdrževalna dela v domu Štrk) ter komunalno-infrastrukturno področje z okoljem (urejanje infrastrukturnih komunalnih objektov v mestni občini Ptuj, ohranjanje nastanitvenih in bivalnih kapacitet v objektih CZ Ptuj in vzdrževanje objektov in naprav ter urejanje okolice športnih zavodov in šol). V letu 1996 se je v mestni občini Ptuj izvajalo 18 projektov javnih del, v katerih je sodelovalo 133 brezposlenih. Finančni prispevek mestne občine je znašal 15,5 milijona tolarjev.

PUSTNE PRIREDITVE '97

Ptujske pustne prireditve v letu 1997 bodo trajale devet dni, od 3. do 11. februarja. V GLZ-u Poetovio Vivat so pripravili okviri načrt prireditve, ki vključuje tudi pustne povorke v Ptuj, Zabovcih in Markovcih, Cirkovcah, Cirkulanah, Dornavi in Vidmu poleg vsakodnevnih karnevalsko-pustnih prireditev v karnevalski dvorani in v starem mestnem jedru. Da bi mesto še bolj zaživelo v pustnem vzdušju, bodo organizirali nastope etnografskih in pustnih skupin na osrednjih trgih in ulicah pred nastopi v karnevalski dvorani, podaljšali pa bodo tudi traso karnevalske povorke še najmanj v Trstenjakovo in Lackovo ulico. Karnevalska dvorana bo letos še večja in bo imela okrog 2000 m² površine. Vse pustne prireditve naj bi si letos ogledalo 60 tisoč obiskovalcev. Prispevek mestne občine Ptuj naj bi znašal v denarju 3,5 milijona tolarjev, pokrila pa naj bi tudi izpad dohodka komunalnega podjetja pri parkirini za parkirišče za avtobusno postajo, kjer je tudi letos predvidena lokacija karnevalske dvorane, za katero pa se bo z bližnjimi prebivalci potrebno še pogovarjati. Predvideni prihodki letošnjega kurentovanja naj bi bili 27,4 milijona tolarjev, stroški pa 26,7 milijona tolarjev.

PRIPOMBE K STATUTU PRIMESTNE ČETRTEI HAJDINA

Župan mestne občine Ptuj dr. Miroslav Luci je primestni četrti Hajdina poslal pripombe na njen statut, ker ta ni skladen z statutom mestne občine in posega v pristojnosti občinskih organov. Svetu primestne četrti predlaga, da pripombe obravnava in upošteva ter ustrezno popravi besedilo statuta. Statuti, ki jih sprejemajo sveti primestnih in mestnih četrti, morajo biti skladni z veljavnim občinskim statutom. Predvsem pa v tem trenutku še ne morejo vsebovati dodatnih pristojnosti, ki jim jih občinski statut ne daje.

PRVI AVTOPREVOZNIK Z LICENCO JE PTUJČAN

Kot je znano, si morajo slovenski avtoprevozniki v tem letu pridobiti licenco, če želijo še naprej opravljati to dejavnost. Prvi si jo je pridobil Jožef Šandor iz Krčevine pri Vurberku 77 v mestni občini Ptuj. Licenco za opravljanje prevozov v cestnem prometu si je pridobil 19. decembra 1996 in velja do 19. decembra leta 2001.

TO SOBOTO NA PTUJSKI TV

Na programu je glasbena novoletna oddaja, v kateri bodo nastopili vsi pomembnejši slovenski glasbeniki in pevci.

Pripravila: MG

Izvedeli smo

Podžupana nimata vseh pooblastil

Ptujski mestni svetniki in svetnice so zadnje delovno sejo v letu 1997 (23. decembra) razširili na 15 točk dnevnega reda. Kot novo točko volitve in imenovanja so uvrstili sklep o podaljšanju mandata vršilcu dolžnosti direktorja Pokrajinskega muzeja Ptuj Ivanu Vidoviču do sprejema zaključnega računa za leto 1996 in sklep o imenovanju vršilca dolžnosti direktorja javnega zavoda Zgodovinski arhiv Ptuj Ivana Lovrenčiča za šest mesecev.

Sklep o začasnem financiranju proračuna mestne občine Ptuj v letu 1997 bo veljal za obdobje od prvega januarja do 31. marca, s tem da si bodo prizadevali, da bi proračun za leto 1997 sprejeli čimprej. Ob tem je zanimivo, da so svetniki dobili v gradivu dva sklepa o začasnem financiranju proračuna mestne občine Ptuj: enega je podpisal podžupan Ivan Jurkovič, enega pa župan mestne občine Ptuj dr. Miroslav Luci. Do tega naj bi prišlo zaradi ihte pri sestavljanju in pošiljanju gradiva, čeprav podžupan pooblastil za podpisovanje sklepov nima. Zaplet so sicer poskušali pojasniti, vendar razprave niso končali, je pa po odgovoru podžupana Jurkoviča sklepali, da ni zadovoljen s pooblastili, ki jih ima od župana, ker nobene od zadev, ki jih začne, ne more tudi končati. To je jasno izrazil tudi z besedami: "Ali so podžupani samo zato, da pozdravljajo in ploskajo?"

Župan je v svojem videnju zapleta med drugim povedal, da ne more predati vseh svojih pristojnosti, ker je bil izvoljen neposredno, k temu pa ga zavezujejo tudi predpisi. Po trenutnih informacijah ministrstva za finance naj bi obseg zagotovljene porabe v letu 1997 bil nominalno takšen kot v letu 1996 oziroma naj bi se povečal največ za 4,5 odstotka. Župan dr. Miroslav Luci je na 24. seji tudi odgovoril na vprašanje svetnika LDS Emila Mesariča s 23. seje, ki ga je zanimalo delovanje mestne občine Ptuj v naslednjih dveh letih glede na izvolitev župana za poslanca državnega zbora. Župan je prepričan, da lahko v vlogi poslanca samo koristi ptujski občini. V treh mesecih se bo tudi pokazalo, kako bo mogoče usklajevati župansko in poslansko funkcijo, seveda pa pričakuje tudi v bodoče dobro sodelovanje obeh podžupanov, predsednika sveta mestne občine,

odborov in komisij ter županskega urada. V tem času naj bi se tudi pokazalo, ali bo potrebno imenovati tudi tretjega

Ptujski župan dr. Miroslav Luci bo na slovesnostih ob praznovanju občinskega praznika, podelitvi občinskih priznanj, na slavnostnih sejah mestnega sveta, ob sprejemu županov drugih občin, predsednika države Republike Slovenije, predsednika vlade in ministrov ter ob sprejemih predstavnikov tujih držav in županov tujih občin, razen na delovnih in neformalnih srečanjih, nosil župansko verigo, ne pa župansko verižico, kot so nazadnje želeli poimenovati ta simbolični znak župana. Na 24. seji so ptujski svetniki in svetnice sprejeli tudi istoimenski odlok, ki še bolj podrobno pojasnjuje, zakaj veriga in zakaj ne verižica ali kako drugače. Veriga naj bi bila povezovalni element, verižica pa bolj spominja na okrasni predmet. Zanimivo je, da takšne županske verige poznajo tudi v drugih občinah, nosi jo tudi rektor univerze, vendar nošnje niso uredili z odlokom. Ptujski pa so želeli tudi to vprašanje urediti v okviru pravnega postopka v pričakovanju, da jim bodo sledili tudi drugi.

podžupana ali poiskati kakšno drugačno rešitev, čeprav osebno županskim volitvam ni naklonjen. Nikakor pa podžupana ne moreta opravljati nalog mimo pooblastil župana.

V nadaljevanju decembrske seje so ptujski svetniki in svetnice razpravljali tudi o soglasju k statutu javnega zavoda Pokrajinski muzej Ptuj in sanacijskemu programu te ptujske kulturne ustanove, ki že nekaj let posluje z izgubo, ter oba dokumenta tudi potrdili. Za odpravnine organizacijskim presežkom bodo zagotovili nekaj manj kot šest milijonov tolarjev in dodatno še 7,65 milijona tolarjev za pokrivanje izgube. Za en mesec pa so tudi podaljšali mandat vršilcu dolžnosti direktorja Ivanu Vidoviču (do sprejema zaključnega računa za leto 1996).

Ptujski svetniki in svetnice so 23. decembra sprejeli tudi predlog o povišanju investicije za most za pešce čez Dravo v Ptuj za 80 milijonov tolarjev in bo tako stal 160 milijonov. Potrdili pa so tudi spremembo prostorskega plana, ki se nanaša na gradnjo poslovne stavbe z garažno hišo na sedanjem parkirišču ob ptujski pošti.

MG

Obrtniki želijo več spodbud in podpore

Na prednovoletnem obisku v Območni obrtni zbornici Ptuj, ki se ga je župan mestne občine Ptuj dr. Miroslav Luci udeležil s tajnico Evelin Makoter Jabločnik, se je s predsednikom zbornice Romanom Tomaničem in tajnikom Janezom Rižnarjem pogovarjal o sodelovanju v letu 1996, odprtih problemih, bodočem sodelovanju, ki naj bo še konkretnije, in drugih vprašanih obrti na Ptujskem.

Dosedanje sodelovanje so ocenili kot dobro in spodbudno. Posebej sta predstavnika zbornice pohvalila prispevek mestne občine Ptuj pri organizaciji četrte razstave obrti in izrazila pričakovanje, da bo ta razstava tudi v bodoče predstavljala dosežke ptujskega obrtništva, ki pa bi se mu moralo pridružiti celotno gospodarstvo s ptujskega območja. Sejem bi se moral uveljaviti tudi v širšem slovenskem prostoru. Spodbudno je, da mestna občina še naprej ohranja sklad za razvoj obrti in podjetništva, čeprav si obrtniki želijo, da bi lahko izbirali banke, pri kateri bi koristili ta kreditna sredstva. Župan dr. Luci je ob tem povedal, da bodo v bodoče ti krediti bolj usmerjevalni, z njimi bodo bolj kot doslej podpirali

razvoj proizvodne obrti, saj je storitvenih že preveč. Nasploh pa bi tu morala svoje povedati tudi država. Pri izbiri banke pa je vodilo najugodnejša ponudba na podlagi javnega razpisa.

OBRTHA CONA - INKUBATOR NOVIH PODJETIJ

V letu 1997 bo mestna občina več kot v prejšnjih letih naredila pri aktiviranju obrtne cone, o kateri razmišlja kot inkubatorju novih podjetij. Konkretnije naj bi bile tudi spodbude za obrtnike, ki šele začenjajo dejavnost, od tega, da bi jim za določen čas omogočili brezplačno uporabo prostorov in podobno, tako kot to delajo na zahodu, kjer obrtni-

kom prvi dve leti ni potrebno plačevati davščin in najemnine za poslovne prostore. Kar zadeva davčno politiko, se zavzemajo za njeno vzorno vodenje, vendar je obrtnikom potrebno pomagati, če so le možnosti. V tem letu naj bi začeli aktivnosti za pridobitev mestne hale, ker se bo tudi več vedelo, kaj bo z grajsko žitnico, ki je bila pred dvema oziroma tremi leti še ena od možnosti za ureditev stalnega ptujskega razstavišča za potrebe obrti in podjetništva oziroma sejemске dejavnosti. Območna obrtna zbornica si tudi želi pomoč mestne občine Ptuj pri adaptaciji strehe oziroma pridobitvi novih prostorov, ki jih nujno potrebuje za izobraževalno dejavnost, dosedaj so se vsi poskusi dogovorov z Zavodom za varstvo

naravne in kulturne dediščine končali neuspešno.

Župan mestne občine je 23. decembra ptujskim obrtnikom obljubil pomoč pri reševanju ključnih problemov obrti - od šušmarstva dalje, plačilnega reda in podobno. Skupaj z drugima poslancema državnega zbora s ptujskega območja si bo prizadeval, da bi se ti problemi pričeli čimprej reševati. V Ptuj bo kmalu pričela delati tudi poslanska pisarna, v kateri se bodo lahko predstavniki obrti prav tako oglašali s svojimi težavami.

Ptujski obrtniki so se za zgledno sodelovanje v letu 1996 mestni občini Ptuj zahvalili z darilom - leseno skrinjo, ki jo je izdelalo mizarstvo Janeza Forštariča iz Bukovcev.

MG



GOVORI SE ...

... DA bo po novem letu boljše. Ker smo redakcija za to številko končali že pred 1. januarjem, zadeva še ni preverjena in se za morebitno napako že v naprej opravičujemo. ... DA je (bivši) ptujski poslanec v svoji novoletni želji omenil službo. Čez nekaj mesecev bomo torej videli, kako so pri delodajalcih cenjene poslane izkušnje. Če zapos-

litve letoš se ne bo, lahko konec leta (glede na videz) kandidira za dedka Mraza, saj se je letošnji precej utrudil.

... DA je zgodba bivšega poučnika za sedanje poslance. Zato se tudi tako držijo svojih prvotnih služb.

... DA je bil letošnji dedek Mraz prej zagotovo učitelj. Nad porednimi otroki se je glasno jezil, skoraj so dobili tudi domačo nalogo.

... DA smo poleg vinske kraljice in kraljice lepote v Sloveniji bogatejši še za snežno kraljico. Slednja je ptujski izum. Prva propagira vino, druga lepoto, tretja je v službi pri dedku Mrazu, honorarno pa bi se lahko zaposlila še pri organizatorjih Zlate lisice. Kjer je namreč snežna kraljica, je tudi sneg.

Prijetne praznike, obilo veselja in sreče v novem letu 1997 vam želi

Mercator
Mercator SVS, d.d., Ptuj

TURŠKI VRH / ZA KONEC ŠE LEDENA TRGATEV

V vinograd pri minus 12 stopinjah

Janžekovičevi iz Markovcev, ki imajo svoje vinograde na Turškem Vrhu, so letošnje vinogradniško leto končali šele 27. decembra z ledeno trgatvijo. Za ta namen so jeseni pustili grozdje na okoli 800 trsih, ga s folijo zaščitili pred ptiči in čakali, da svoje doda še zimsko vreme. Vremenski pogoj je bil izpolnjen v petek in precejšnje število prijateljev in sorodnikov se je zbralo v ledeno mrzlem jutru, da pospravijo še zadnji letošnji pridelek grozdja.

Pri Janžekovičevih so z letošnjo vinogradniško sezono zelo zadovoljni. Dosegli so vse, kar je mogoče v naravi doseči: dve pozni trgatvi chardonnayja, pozno trgatve laškega rizlinga, izbor sauvignona, suhi jagodni izbor laškega rizlinga in za konec še ledeno trgatve laškega rizlinga. Tudi ta obeta izjemno kakovost, saj je bila temperatura ob trgatvi minus 12 stopinj. Pogoj za ledeno trgatve je izpolnjen, če je tri dni zapored najmanj minus sedem stopinj. Temperatura medtem ne sme preiti nad ničlo, saj mora grozdje ostati zamrznjeno tudi pri pečkih. Bistvo vsega je v tem, da je voda v obliki kristalov in iz grozdja priteče zgolj koncentrirani sok. Kot je povedal gospodar Konrad, so pričakovali okoli 600 kilogramov grozdja, iz katerega naj bi priteklo okoli 10 odstotkov soka. Vino, ki bo v



Tudi stiskanje ledenih grozdnih jagod so opravili pred kletjo, da je ledenost zares popolna.



Berači so se na ledeni trgatvi greli s kuhanim vinom dolgem procesu nastalo iz tega soka, bo za stekleničenje pripravljeno šele to jesen, polnili pa ga bodo v 0,25-litrsko stekle-

nice, ki bodo seveda, kot vse druge njihove, nosile ime zaščitene Turčana.

JB

BOGOMIR LUGARIČ - RAZSTAVLJA NA PEDAGOŠKI FAKULTETI

Fotografija kot slikarstvo

V avli Pedagoške fakultete v Mariboru so razstavljene barvne fotografije Bogomira Lugariča. Mladi fotograf s Ptujja se je javnosti prvič predstavil pred letom in pol v lastni galeriji Florijan v središču starega mesta. Takrat je razstavil dokaj raznolike fotografije, ni se še mogel opredeliti, kaj naj bo temeljno vodilo njegovih fotografskih pohodov po terenu. Zanimala ga je mrtva pokrajina rdečega blata za tovarno aluminija v Kidričevem, vznemirila so ga drevesa in trave v obdravnih lokah, od vseh strani ogroženi koščki nedotaknjene narave, z občutki nostalgije pa je pohajal tudi po neurejenih dvoriščih starih ptujskih meščanskih hiš. Nihal je med barvno in črno-belo fotografijo in se še ni opredelil, ali naj gradi kompozicijo s poudarjenim vtisom prostorske globine ali naj raje teži k ploskovitosti.

Tokratna predstavitev na Pedagoški fakulteti je njegov prvi nastop izven domačega kraja. Po avli in hodnikih fakultete je izobešeno veliko število barvnih fotografij, ki pa so tokrat zaokrožene v bolj enovit ciklus. Srečujemo se z bogastvom oblik, ki se ponujajo v tovarni aluminija v Kidričevem in v njeni okolici. Fotograf se je prepustil čaru struktur, ki jih ustvarjajo brezbržno vrženi kosi pločevine in kovinskih ostružkov, zanimali so ga odsevi svetlobe na bleščečih kovinskih površinah in estetika strojnih mehanizmov. Nered, ki je pritegnil občutljivega opazovalca s fotografskim aparatom, pa je le navidez. V skrbno izbranim izrezu vladata stroga kompozicija, ostro zarisane linije se razprejajo v pretehtanih razmerjih in delijo slikovno ploskev v jasno razmejena polja. Večinoma so motivi predmetno razpoznavni, a je težnja po približevanju k abstrakciji velika, v nekaj primerih

je celo prevladala. Na nekaterih fotografijah je poudarjena prostorska globina, ko nosilne linije



v kompoziciji vodijo naš pogled daleč v ozadje. A vendar prevladuje naravnost v ploskovitosti. Prav te fotografije so najtehtnejše. Estetika perfekcioniranih kompozicij še poudarja občutje hladu in ostrine, izraženo v fotografiranih materialih, kovini ali

celo razlomljenem steklu. Temu se pridružuje še težnja k dvodimenzionalnosti. Prostor je plitek, zaprt, upodobljeni material je naložen v slojih, s pogledom prodiramo skozi in zadevamo ob zaprto ozadje. Nekoliko drugače učinkuje drobni izseki mrtve pokrajine v okolici tovarne, ki se na fotografijah spreminjajo v sanjske privide. Nagubana površina osušenega blata je v pogledu skozi fotografski objektiv lahko tudi neizmerno prostranstvo.

Bogomir Lugarič je odrasel v likovno občutljivem okolju očetovega slikarskega ateljeja. Energična osebnost očeta, ki se

je uveljavil kot temperamenten kolorist in predvsem krajinar, odseva tudi v fotografijah mladega Lugariča. Temeljna ugotovitev ob ogledu fotografij Bogomira Lugariča je, da so razumljive slikarske.

Marjeta Ciglenceki

BOŽIČNI VEČER V CIRKULANAH

Noč, ko se prižgejo bakle

Kako je mogoče tiho sveto noč še polepšati, jo narediti še veličastnejšo in čarobno, so pokazali prebivalci Haloz, ki so v siju bakel prišli k polnočnici v farno cerkev sv. Barbare v Cirkulanah. Prizor, ki so ga z zanimanjem in navdušenjem spremljali mnogi obiskovalci polnočnice, bo ostal še dolgo živ. Razgibana haloška pokrajina se je v tej noči zlivala z mislimi vseh, ki so prinašali goreče bakle - simbol luči. Več kot 100 bakel je gorelo in povezovalo ljudi v noči, ki ji je sneg dodal pridevek blažena. In ko je v zvoniku odbilo polnoč, je cerkev zapolnila pesem, ki je prižgala lučke v ljudeh.

Organizatorica in pobudnica obuditve tega starega običaja Gordana Črnivec nam je povedala: "Zamisel o prihodu z baklami se mi je porodila potem, ko so prejšnja leta tako prišli k polnočnici nekateri posamezniki. V pogovoru z g. dekanom Emilom Drevom je bil moj predlog podprt in treba se je bilo lotiti dela."

- Tega nedvomno ni bilo malo? Kako so predlog sprejeli domačini?

"Zanimivo, da so bili takoj navdušeni. Vabilu na sestanek, ki sem ga sklicala, so se odzvali predstavniki 13 vasi, ki so bili zadolženi za vodenje akcije v svojem kraju. In vsi so svojo nalogo opravili zelo vestno."

- Kako pa ste izdelali bakle?

"V naših krajih so mojstri, ki vedo izdelati bakle, redki, pa tudi načinov izdelovanja je veli-



Foto: Laura

ko. Zato smo se odločili, da mojstri baklo izdelajo in jo predstavijo drugim, ki te večšine ne obvladajo. Nato so fantje in punce izdelali vsak svojo baklo. Pri tem so uporabili brezov les, ki mora biti ravno pravšnji (ne premoker in ne presuh); smrekovo smolo, ki jo je bilo treba nabrati; orehove lupine - te so ostale pri peki božične potice; pa žico, s katero je treba baklo čvrsto zvezati."

- Vasi, ki gravitirajo k župnijski cerkvi sv. Barbare, so različno oddaljene. Časovno usklajevanje je nedvomno terjalo skrbno pripravo?

"Res je, ampak to usklajevanje smo rešili zelo elegantno. Narišano "specialko", ki smo jo opremili s časi odhodov, so prejeli udeleženci v vseh vaseh, tako da so vsi prispeli v župnijsko cerkev ob dogovorjeni uri."

- Tisti, ki so se udeležili polnočnice, so bili navdušeni. Se boste tudi prihodnje leto odločili za podobno akcijo?

"Želja, da bi prihod z baklami postal tradicionalen, je velika in upam, da bo prihodnje leto na sveto noč haloška pokrajina še bolj ožarjena s sijem bakel - naravnih svetil, ki so jih naši predniki uporabljali pred oljenko, trsko, svečami in petrolejko. Bakla kot simbol luči naj nam kaže pot in nas vodi k cilju."

Čeprav živimo v skomercializiranem svetu, so še vedno ljudje, ki jim ni vseeno, kako doživljamo praznike, zato jih želijo polepšati. In so tisti, ki s petardami na sveti večer pokažejo, kako bedna je njihova notranjost. Nemara bi bilo treba ravno tem prižgati luč - luč do srca.

P.K.

SV. TOMAŽ / ODPRTJE RAZSTAVE

Ponovno Čas klopotev

V predprazničnih dneh so v župnišču pri Sv. Tomažu odprli razstavo del udeležencev letošnje slikarske kolonije "Čas klopotev - Sv. Tomaž 96". Kolonija je potekala jeseni in je bila že deseta.

V slovesnem vzdušju lepo urejenega župnišča so platna in svi-la ponovno odsevali zlato jesen, ki je bila glavni motiv nastalih del. Odprtja se je udeležilo lepo število domačinov in likovnikov, ki so razstavljali svoja dela. Akademski slikarka mag. Jasna Kozar Hutheesing je zapisala, da je bila "letošnja likovna trgatve tudi tokrat, ko je bilo manj udeležencev kot običajno, bogata ne samo po številu ustvarjenih del, temveč tudi po njihovi kvaliteti. Vsega smo dobili obilo, zlate svetlobe zrele ljubezni do življenja, zasanjane srebrnine mojstrske umetnosti metjeja ter celo boleče sivine razuma."

K posebnemu vzdušju so pripomogli pevci Bel Cantu pod vodstvom Stanka Pšaka, ki je za konec ob soju sveč zapel še Sveto noč. Posebno zahvalo za organizacijo kolonije in razstave so izrekli tomaževskemu župniku g. Stanku Matjašču, krajevni skupnosti s predsednico Vero Jero-



Foto: Foto Hozyan.

mel in predsednici ZKO Ormož Alenki Čurin Janžekovič.

vk

Nagrada za Radio Ptuj
Prejšnji ponedeljek so v Trbovljah podelili nagrade natečaja Zavoda za odprto družbo in Gospodarskega interesnega združenja nekomercialnih radijskih postaj za najboljšo oddajo o deprivilegiranosti in nasilju, ki so jih poslušalci osmih radijskih postaj in drugi lahko poslušali v večernem programu med 22 in 23. uro. Prvo nagrado sta si razdelili radijski postaji Triglav z Jesenic in Murski val iz Murske Sobote, tretjo pa je prejel Radio Student iz Ljubljane. Med nagrajenci je tudi Radio Ptuj, saj si oddaja o spolnosti med invalidi avtorice Marije Sločinjak deli nagrado za lučja.

(Lk.)

Od tod in tam TRNOVSKA VAS ● Razmišljajo o večnamenskem igrišču

V Trnovski vasi redno deluje ekipa nogometašev, vendar ni bilo športnega društva. V letu 1996 so se organizirali in ustanovili športno društvo Trnovska vas, ki ima več kot dvajset ustanovnih članov. Trenutno v društvo deluje samo nogometna sekcija, razmišljajo pa o ustanovitvi še drugih. V januarju se bodo zbrali na prvem obnem zboru, skratka začeli so aktivno in organizirano delovati. V plan so si zadali, da skupaj z občino Destrnik - Trnovska vas, KS Trnovska vas in OŠ Mladika - podružnica Trnovska vas uredijo večnamensko igrišče v Trnovski vasi. Osnovni namen njihovega dela pa je popularizirati množične športe, kot so kolesarstvo, tek in podobno.

Zmago Šalamun

104,3 FM
98.2 FM
1485 AM
RADIO PTUJ
(062) 779-371
771-261
(062) 771-226

Vsak četrtek
TEDNIK
vaša štajerska kronika

Jasllice po cerkvah - delo umetnikov in domačih mojstrov

Ali so jasllice po cerkvah postavljene vsako leto enako ali pa se njihova postavitve spreminja? Kdo jasllice postavlja in kdo so mojstri, ki izdelujejo figure? Med prazniki smo obiskali mestne cerkve, novo cerkev sv. Leopolda Mandiča v Rogoznici in cerkev svetega Martina na Hajdini.

LUTKE V ROGOZNIŠKI CERKVI

Cerkev sv. Leopolda Mandiča je povsem nova zgradba, v kateri so letos prvič izvedli praznično božično mašo. Seveda so zato najmlajše tudi tamkajšnje jasllice, ki jih je izdelal Jože Mikulec iz Podvinčev, in to na povsem izviren način. Obraze in roke je izrezal iz lesa, približno meter visoke lutke oblekel v žaklovino, frizure so volnene, pokrivala pa sešita iz blaga. Jožef, Marija in dete bivajo v povsem enostavnem hlevcu, obloženem s krmo.

PRI OŽBALTU JASLICE IN MAKETA CERKVE

Jasllice v cerkvi svetega Ožbalta se že drugo leto ponašajo z maketo nove rogozniške cerkve. To sta izdelala pater Miha in njegov brat Rudi, še preden so jo pričeli graditi. Sicer pa postavljajo jaslične figurice mojstra Konjediča iz Stražišča pri Kranju. Razporedili so jih po mahu, ki je "obrasel" iz opeke postavljen "hrib" pred oltarjem. Postavili so jih patri.

PROŠTIJSKA CERKEV V ZNAMENJU PAPEŽA

V proštiji cerkvi svetega Jurija že dobri dve desetletji postavljajo jasllice z razmeroma velikimi kipci, ki jih je izdelala sedaj že pokojna zagrebška kiparka Lojzka Ulman. Jožetu, Mariji, detetu in prvi ovčki dodajajo patri vsako leto nekaj novega. Tako najdemo v postavitvi druge figure različnih izvorov, cerkvice, sestavljene iz kartona in živahno pobarvane, letos pa so jih aktualizirali z likom papeža, ki bdi nad vso Slovenijo in proštijskimi jasllicami. Jaslice, katerih sestavni del je tudi "jezerce", so postavili pod vodstvom patra Janeza in ob pomoči mladinske veroučne skupine.

ULMANINE IN LESENE FIGURE V MINORITSKEM SAMOSTANU

Patri minoriti imajo v samostanu dvoje vrst figur in oboje tudi razpostavijo v enotne jasllice. Kiparka Lojzka Ulman je tudi za cerkev svetega Petra in Pavla izdelala sveto družino, pa še mamico z otrokom, pastirja in nekaj ovčk. Te figure, ki so nastale prav tako v začetku osemdesetih let kot kipci jasllic za proštijško cerkev, so iz žgane glinice, nato pa pobarvane. Patri minoriti pa imajo še vrsto lepo oblikovanih lesenih figuric v živih pozah, za katere sodijo, da so stare več kot petdeset let. Žal manjka sveta družina, zato oboje jaslične figure v postavitvi združijo. Letos je vodil postavitev jasllic pater Janko, pomagali

pa so tudi drugi patri in otroci.

NA HAJDINI JASLICE V GIBANJU

Že lani so v cerkvi svetega Martina na Hajdini postavili jasllice na novo. Posebnost, za katero je poskrbel takrat 22-letni Da-

nilo Gojkošek iz Hajdoš, je bila uvedba tehničnih pripomočkov v postavitev jasllic. Vendar pa je letos strojni tehnik Danilo Gojkošek tehnične rešitve obogatil in izboljšal. Ko se približaš jasllicam, je rezultat njegovega dela videti takole: senzorsko oko opazi gibanje obiskovalca na približno dveh metrih in takrat

pričnejo jasllice "delovati". Zibelka z Jezusom se guga, Jožef in pastir v bližini hodita, voda, ki teče v potoku, žene mlinsko kolo, le-to poganja žrmlje, ki meljejo pšenico v moko. Moko poseben škafec usiplje v kaščo. Nedaleč stran se v lahni "hoji"

pasejo ovčice, v ozadju pa tu in tam pozvoni zvon v Betlehemu.

"Da vidiš vse gibe, si moraš ogledovati jasllice dobrih 10 minut," pripoveduje avtor pogonskih mehanizmov Danilo Gojkošek. "Vgradil sem 7 motorčkov, črpalko, električno postajo kot za večjo stanovanjsko hišo. Celotni mehanizem je priključen na 12 in 24-voltno omrežje, tako da ni nevarno za obiskovalce. Varnosti sem se veliko posvečal, tudi vodo sem zavaroval. Mehanizme sem

pripravil vse leto. Povezoval sem jih že doma, kar je trajalo skoraj štiri mesece, postavljanje v cerkvi pa štiri dni. Samo s povezovanjem elektrike, pri čemer mi je pomagal električar iz Gerečje vasi Andrej Intihar, je bilo dela za ves dan. Ker so jasllice zelo velike, smo porabili kar dve prikolicici mahu. Naslednje leto nameravam povečati Betlehem, posvetil pa se bom tudi delu posameznih figur," napoveduje Danilo Gojkošek.

Milena Zupančič



V cerkvi sv. Leopolda Mandiča v Rogoznici



V cerkvi sv. Martina na Hajdini



V cerkvi sv. Petra in Pavla



Detajl hajdinskih jasllic: mlin, v katerem voda poganja kolo, to žrmlje, ki meljejo moko, škafci jo presipavajo, mlinar pa "hodi".



V cerkvi sv. Ožbalta



V cerkvi svetega Jurija



NOVI VW PASSAT

od

36.639 DEM

POOBLAŠČENI TRGOVEC ZA VOZILA VOLKSWAGEN

Dominko d.o.o.

PRODAJA IN SERVIS

Ob Studenčnici 4, 62250 Ptuj, tel. 062 779 101, fax. 062 779 068

PTUJ / NEKAJ ODLOMKOV IZ ŠESTEGA PTUJSKEGA ZBORNKA

Od prstana nadškofa Metoda do ptujskih čarovnic in skrbi za varovanje kulturne dediščine

V decembru je izšel šesti Ptujski zbornik. V dveh knjigah je uredniški odbor, ki ga je vodil profesor zgodovine Bojan Terbec, izdal 49 strokovnih prispevkov s področja arheologije, zgodovine, umetnostne zgodovine in arheologije. Za Ptuj je to gotovo po nekaj letih najpomembnejši knjižni izid. V dveh knjigah je namreč na 1100 straneh natisnjenih mnogo povsem novih ugotovitev, ki so jih ptujski strokovnjaki ali pa raziskovalci, ki živijo in delajo drugje, vendar se delovno ukvarjajo s Ptujem, zapisali v zadnjih desetih letih. Po obsegu prednjači arheologija, čemur se seveda ne čudimo, saj je območje Ptuja in bližnje okolice izjemno bogato prav po arheoloških najdbah. Urednik tega obsežnega poglavja, ki prinaša 15 prispevkov, je bil arheolog Brane Lamut. Urednica za zgodovino, to poglavje je prispevalo v zakladnico spoznanj o Ptujju 13 prispevkov, je bila arhivistka Marija Hernja Masten, področje umetnostne zgodovine sta uredili umetnostna zgodovinarica Stanka Gačnik in zgodovinarica Kristina Samperl Purg, prinaša pa prav tako 13 strokovnih prispevkov. Zadnje poglavje, etnologijo, je uredil etnolog Aleš Gačnik, v njem pa lahko preberemo 8 prispevkov. Za oblikovanje je poskrbel Franc Milošič, lektorirala je Mira Medved, prevajala sta Mišo Koltak in Phil Mason, računalniški prelom pa je delo Milana Fijana. Knjigi sta izšli pri Zgodovinskem društvu Ptuj v nakladi 1200 izvodov. Natisnila ju je tiskarna Pomurskega tiska. Kupiti ju je mogoče za 8400 tolarjev in si tako priskrbiti veliko zanimivega branja o Ptujju in širšem Podravju.

Odločili smo se za objavo nekaterih zelo zanimivih odlomkov. Seveda omejeni obseg časopisa ne omogoča objave celih referatov. Zavedamo se, da so iz celotnega sestavka iztrgani fragmenti morda v kakšnem primeru zavajajoči ali premalo natančni, vendar bodo kljub temu lahko vzbudili prvi vtis o spoznanjih, ki so v zborniku zapisana.

mu plemstvu. Po bogastvu nakita je gotovo uživala tudi med nosilci te kulturne faze in med subjekti na sami nekropoli posebno visok ugled. V tem času je bila na Ptujju lahko tako visoka osebnost le Kocljeva žena. Da je domneva realna, govori tudi prisotnost že omenjenega velikega zlatega prstana. V razpravi o tem prstanu je bilo mogoče ugotoviti, da je sodil k moškemu nakitu



Splavarji pod Borlom; posneto 1934. Foto Ludvik Cepec, splavar.

PRSTAN NADŠKOFA METODA V PTUJSKEM GROBU?

Kje vse sta hodila nadškofa Konstantin in Metod, ko sta bila leta 862 poslana iz Soluna na Moravsko, kjer sta učila krščanstvo v "razumljivem jeziku"? Ko je Knez Kocelj leta 869 ustanovil samostojno državo, je bil določen za nadškofa nadškofije za Panonijo in Moravsko Metod. Dr. Paola Korošec je v prispevku z naslovom Grob številka 355 z grajske nekropole v Ptujju pokazala na pomembnost Ptujja v tem času z naslednjo hipotezo:

... Naj se ponovno vrnemo k bogatemu inventarju gr. št. 355. Analiza pridatkov je pokazala, da tipi nakita kažejo vse značilnosti grobnih najdb Moravske oz. enakih po nakitu, katerega je nosila veligrajska višja družbena plast. Po tem je nedvomno, da je tudi pokopana oseba v tem grobu sodila k visokemu moravsko

in celo, da je po simboliki pripadal nekemu visokemu cerkvenemu dostojanstveniku. V tem času pa je na prostoru Moravske in Panonije taka osebnost lahko bil samo panonskomoravski nadškof Metod. ...

PTUJČANI MED NAJBOGATEJŠIMI V EVROPI

Kaj je ugotovil o srednjeveškem Ptujju avstrijski znanstvenik dr. Othmar Pickl z Zgodovinskega inštituta Univerze v Gradcu? V poglavju Pomen Ptujja kot mednarodnega trgovskega mesta od 14. do 17. stoletja med drugim izveemo, zakaj je bil srednjeveški Ptuj v evropskem smislu zelo bogato mesto. Najprej pa si oglejmo skico Ptujja, ki jo je izrisal avstrijski znanstvenik in prikazuje premik struge reke Drave po veliki povodnji okoli leta 1300:

Kako bogati so bili nekateri Ptujčani v srednjem veku?

... Za avstrijsko in slovensko raziskovanje zgodovine je bila

prava senzacija, ko sta nürnberška zgodovinarja Haller von Hallerstein in Richard Klier dokazala, da so bili okoli leta 1490 med devetimi najbogatejšimi nürnberškimi meščani kar trije Ptujčani.

Eden izmed njih, Hans Thumer, je bil s premoženjem 100.000 goldinarjev na čelu vseh nürnberških davkoplačevalcev in so ga zato njegovi someščani popolnoma upravičeno imenovali "bogati". Tako Hans Thumer kakor tudi njegov oče, Peter Meichner, sta prenesla večji del svojega premoženja iz svojega štajerskega domačega mesta Ptuj v Nürnberg, potem ko sta si okoli leta 1475 v tem mestu pridobila meščansko pravico.

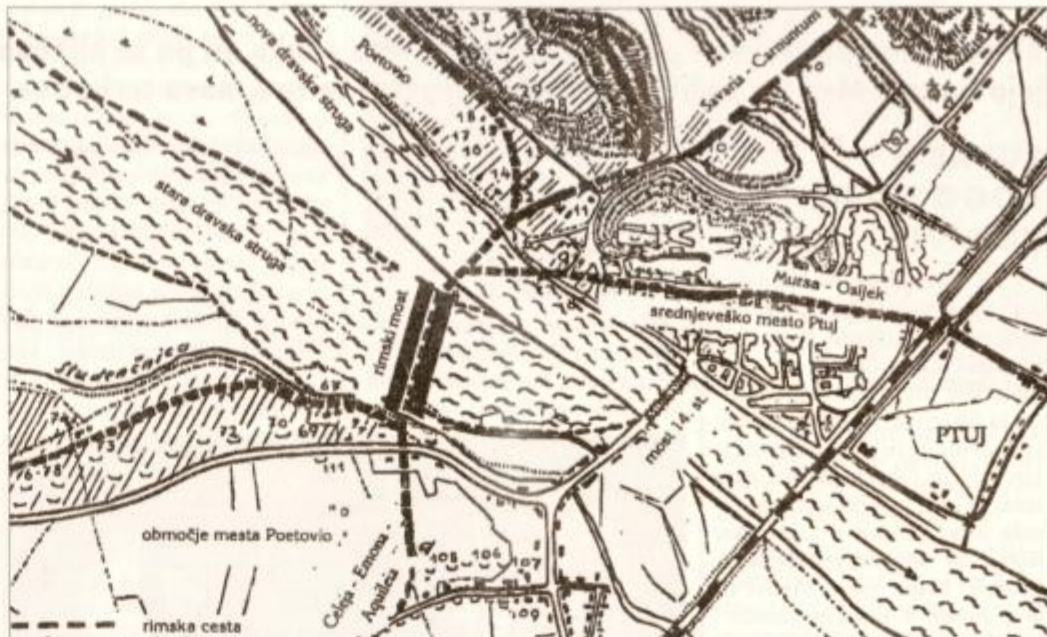
Značilne pa so težave, s katerimi se sooča zgodovinsko raziskovanje trgovine na štajerskem, ker sem šele leta 1970 lahko zasledil v štajerskih virih ime nürnberškega milijonarja Hansa Thumerja. Pri tem je bil Hans Thumer, kot so to pokazala naša raziskovanja, pred svojo preselitvijo v Nürnberg ptujski sodnik in član mestnega sveta in je trgovaško tako z Madžarsko kakor tudi z Italijo. Brata Peter in Heinrich Meichner, skupaj s Hansom Thumerjem, sta po uničujočem turškem vpadu leta 1472 zapustila domače mesto Ptuj in si leta 1474 pridobila meščansko pravico v svobodnem cesarskem mestu Nürnberg. Njuno premoženje je bilo malo kasneje ocenjeno na 70.000 guldnov.

Naslednji bogati ptujski meščan je bil Ladislav Swetkowitz. Ta sicer svojemu domačemu mestu ni obrnil hrbtna, vendar je malo pred svojo smrtjo (okoli 1490) v Regensburgu in Nürnbergu obrestonosno naložil kar 27.000 florinov. Tukaj ne gre za nič drugega kot za "bežeči kapital", ki ga je Swetkowitz prenesel na varnejši Zahod. Celo v bogatem Augsburgu bi Ladislav Swetkowitz spadal med deseterico takratnih najbogatejših meščanov, kar je vsekakor omembe vreden podatek. ...

... Možnost obogatitve je imela za posledico, da so se na Ptujju že okrog leta 1500 torej bistveno prej kot v drugih štajerskih mestih naselili italijanski trgovci kot meščani ali prebivalci. Zaradi njihove ekonomske moči in tesnih rodbinskih ter poslovnih stikov z drugimi družinskimi člani, ki so večinoma prebivali v Ljubljani, Trstu in Gorici, deloma pa tudi v Anconi in Pesaru, so imeli kmalu v svojih rokah večji del trgovine med Madžarsko in Italijo. Da, prišlo je celo tako daleč, da so bogati ptujski trgovci italijanskega rodu okrog leta 1500 onemogočili trgovanje velikim italijanskim podjetjem (n. pr. Bartolottiju iz Benetk, Piru Pittiju iz Firenc in Baptistu Manattiju iz Pesara), ki so dotlej razvijala in obvladovala trgovino iz Madžarske v Italijo predvsem po poti prek Zagreba. Tako je Ptuj doživel v prvih desetletjih 16. stoletja velikanski razcvet. ...

KONJ VRGEL IZ SEDLA POŠTARJA

Kdaj so pričela potovati pisma organizirano, kdaj so se pričeli zametki današnje pošte? Dr. Andrej Hozjan iz Škofijskega arhiva v Mariboru je v prispevku Ptuj - vojnoinformacijsko in vojnopoštno



Šrafirani del zemljevida kaže območje rimskega mesta Poetovio, ki se je nahajalo severno in južno od stare struge reke Drave. Dravo je premoščal 250 metrov dolgi most, ki ga je zgradil cesar Hadrijan. Okoli leta 1300 je to območje prizadela katastrofalna povodenj, zaradi česar se je struga Drave premaknila za 200 metrov proti severovzhodu in pri tem odplavila veliki kos ozemlja tistega dela srednjeveškega mesta, ki se je nahajal na levem bregu reke Drave. Ostanki nekdanjega rimskega mostu preko Drave ležijo odtlej v celoti na desnem dravskem bregu...

Antično mesto Poetovio moramo strogo razlikovati od zgodnje srednjeveške "civitas" Pettau. Ta zgodnje srednjeveška naselbina se je razvijala vzhodno od na levem dravskem bregu ležečega rimskega mesta, med v pozni antiki utrjenim grajskim gričem in reko Dravo. Glavno os tako imenovanega "zgornjega mesta" je tvorila že v 9. stoletju zgrajena rimska cesta, ki je vodila v Murso/Osijek. Značilno je, da ima med vsemi štajerskimi mesti edino Ptuj enakomerno pozidano tržno ulico, ki se nikjer ne poveča v obliki trga razširjen prostor, ker v celoti sledi trasi velike rimske ceste. Razen "zgornjega mesta" je zgodnje srednjeveška "civitas" imela še "spodnje mesto", ki se je nahajalo na področju severnega mostišča antičnega mostu, to pa je bilo okoli leta 1300 odplavljeno, ko se je premaknila struga reke Drave. Takrat so morali zgraditi nov most, okoli 580 metrov jugovzhodno od starega mostu, ki pa ga niso mogli organsko vključiti v že obstoječe cestno omrežje. Na mestnem koncu mostu je bila prečno postavljena vrsta hiš, ki ni dovoljevala premočrtnega nadaljevanja ceste, ki je vodila preko mostu. Srednjeveška cesta, ki je peljala do Murse/Osijeka, je potekala po trasi nekdanje rimske ceste v Murso; srednjeveška cesta v smeri proti Budimu je najprej sledila nekdanji rimski cesti v Carnuntum; srednjeveška cesta v Benetke je potekala še naprej po nekdanji rimski cesti Emona - Celeiea - Aquilea.

kržišče štajerskega Podravja v 16. stoletju zapisal nekaj povsem novih ugotovitev, objavil pa tudi zanimive anekdote:

... Zelo skromno je bilo naše dosedanje vedenje o začetkih državne poštne institucije na slovenskih tleh. Nastajala je prav v času 16. stol., ko se centralna oblast v osebi deželnega kneza loteva številnih reform uprave, sodstva in obrambne organiziranosti habsburških dežel. V kompleksu obrambnih ukrepov je vladar moral razmišljati o čim hitrejšem prenosu vojaške ko-

ge polovice 20. obstajajo dokazi za hkratno drugačno obliko prenosa z časno (4-6 mesecev) nastavljenimi poštami odpravniki ali bolje poštarji. ... Prvi konkretni zapisi o delu pošte na Ptujju segajo v l. 1537 in pričajo, da je tedaj bil nosilec poštne službe Boštjan (Sebastian) FLEISCHER. ...

Od začetka 90. let dalje so se kritike dežele vsem poštarjem hkrati začele množiti. Letele so tudi čez ptujsko upravno Mosconovo. Morda so odborniki maja 1591., po smrti Petra Mos-

ribor poslala svojega najstarejšega jezdec Jurija. Na cilj naj bi prispel tri ure kasneje, pa ni. Spotoma ga je konj vrgel iz sedla in zdirjal proti domu, preplaval Dravo ter se ob svitu pasel pred ptujskimi mestnimi vrati. ...

Brod pod Borlom je bil v 90. letih odločilni dejavnik zamud pošte na poti iz Varaždina proti Gradcu. Brata Szekely se nista ukvarjala z njegovim delom, zato so se brodarji čutili prepričane samim sebi. In tako so leta 1591 kritike slabega prenosa padale vsepovprek čez poštarje, dokler ni odbor s prstom pokazal na brod. Vojni svetniki sprva niso verjeli v tolikšno brezbriznost brodarjev, 5. avgusta so obtožili ptujске jezdec "postiljone". Ti naj bi jezдили zelo počasi in se vmes ustavljali pri vino-točih, še posebej ponoči, ko jih brodarji niso hoteli prepeljati čez Dravo. ...

V SVETLIH NOČEH NAJ LUČI NE SVETIJO

Ko so Ptujčani namesto plinske razsvetljave dobili električno, se je sprožila vrsta zapletov. V prispevku arhiviste Zdenke Ristič, zaposlene v Mestni občini Ptuj, z naslovom Ptujška elektrarna (Zadružna elektrarna za Ptuj, Breg in okolico) med drugim preberemo:

... Večina mestnih ulic je bila že od konca 19. stoletja opremljena s plinskimi žarnicami. Prižigali so jih lampisti, ki so leta 1928 zaradi zamenjave z električnimi žarnicami ali izgu-



Gostilničarji so se običajno ukvarjali še s kakšnim drugim poslom. Na posnetku kavarnar Roman Matz (v sredini), silkan s svojima taksijema in taksistoma.

respondence z ogroženih območij Hrvaške in Slavonije v Gradec in naprej na Dunaj, seveda pa tudi z Dunaja nazaj. V zgodnjih 20. letih so jo prenašali izključno vojni kurirji in posebni deželnoknežji sli v krajih ob prometnici Gradec Maribor Ptuj Macelj Zagreb. Že od dru-

cona, razmišljali o že omenjeni odstavitvi Margarete prav zavoljo večkratnih kritik njenega dela. V začetku meseca je poštarica odpisala daljše opravičilo, češ da je dotlej delala vzorno. Le 23. aprila ni mogla prepričati zamude iz upoštevanja vrednih razlogov. S pošto je ob 17^h v Ma-

bili delo ali pa so se zaposlili v mestni upravi v službi za zamenjavo žarnic pri cestni razsvetljavi. Obenem so vodili kontrolo števec električne razsvetljave, ki jih je plačevala mestna občina.

Vso bivšo plinsko razsvetljavo so postopoma zamenjali z električnimi žarnicami in z njimi osvetlili mestne ulice, trge in drevojede. Omrežje za poulično razsvetljavo se je napajalo iz treh transformatorjev: pri železniškem mostu, na Prešernovi ulici in na Srbskem trgu. Ulične svetilke so bile nameščene na vseh glavnih križiščih "v notranjem mestu in na periferiji". Večina jih je svetila vso noč, na obrobju pa so svetile le do 22. ure zvečer.

Računi za cestno razsvetljavo



Glavni (sedaj Slovenski) trg pred 1892. (Marjeta Ciglenc: Oprema županove pisarne na ptujskem magistratu.)

so bili precejšen strošek za mestno občino, saj je bila doslej mestna plinarna za mestno blagajno močno aktivna ter tako pomagala po večini kriti izdatke za cestno razsvetljavo, kar pa seveda elektrika ni bila. Zato si je v naslednjih letih občina zelo prizadevala znižati ceno razsvetljave čim bolj, saj je v začetku leta veljala za vse odjemalce enako, ne glede na količino porabljenega toka. Ker je morala mestna uprava plačati za cestno razsvetljavo za mesec avgust leta 1925 10.842 dinarjev, so naprosili elektrarno, naj v svetlih nočeh sploh ne prižiga svetilk. /.../

NESREČA SPLAVARJEV ZARADI VOJAŠKIH VAJ

Splavi so bili dolga stoletja zelo pomembno prometno sredstvo, splavarji pa posebna socialna skupina, ki se je z voznjjo splavov poklicno ukvarjala. Kaj se jim je zgodilo oktobra leta 1926 v današnjih Markovcih? Objavljamo odlomek iz zapisa diplomiranega etnologa in pisarja slovenske Vilija Vuka iz Pokrajinskega muzeja Maribor z naslovom *Dravski splavarji od Ptujja do Borla*:

.../ "Pod Ptujem pri Sv. Marku se je pripetila zadnja sobota krog poldneva nesreča, ki bi bila lahko usodopolna. Vojaštvo ima pod Ptujem vaje in pionirji so zgradili pri Sv. Marku pontonski most. Dolžnost bi bila, ako je zgrajen most preko Drave, da se opozori na to splavarje potom časopisja ali s tražo. Pred prevratom je bila s takimi slučajih pred Ptujem straža z rdečo zastavo in čolnom, da je svarila in ustavljala splavarje. Sedaj pa zasledijo pri Ptujju okrog rdečo zastavo ob Dravi brez posebne straže. Večkrat stoji ta svarilna tabla in splavarji vozijo mimo Ptujja naprej, ne da bi zadeli na kaj vojaški most ali na vojaške vaje. V soboto jutraj je odpeljal iz Maribora proti Ptujju splav lesnega oddrčalca iz Dravske doline ter oddrčal mimo one table naprej. Pred pontonskim mostom je ovinek in splavarji so opazili

nevarnost, ko se ni bilo mogoče več izogniti. Splav se je zaletel v sredino mosta s tako silo, da je iztrgal štiri pontone in eden je celo padel na splav. Z odtrganimi pontoni je odplavalo po Dravi tudi hlodovje, ki je bilo položeno preko pontonov. Splavarjem se ni zgodilo nič, pač pa so se potrgala na splavu vsa vesla razen enega. Splav je odplul proti Varaždinu in pred njim pontoni, katere so polovili pri Varaždinu. Pet minut predko je trčil splav ob most, je korakalo preko nekaj 100 vojakov, ki imajo tamkaj vaje.

.../ "Po trčenju so se polomila razen enega vsa vesla na splavu, ki je drčal navzdol po Dravi proti Ormožu. Ravno pri Ormožu in Središču je na Dravi vse polno

Obtožena se je kmalu pokolebala glede svojega prvega priznanja, ker da zaradi hudega kmaču ni vedela, kaj govori. Kmaču nato je dejala, da se ji je hudič le prikazal, toda ni hotela priznati, da je z njo govoril ali da mu je prišla v roke. Priznala je le, da jo je popolnoma zmešal. Hkrati je zanikala, da je hudič z njo govoril, da ji bo priskrbel hrano, in nikoli ni govorila, da se je zapletla s hudičem in da ji je naredil hudičevo znamenje. /.../

Sodba: Po obtožnici, zagovoru obtoženke in po deželskem sodnem redu za Štajersko, so gospodje prisodniki in razsodniki deželskega sodišča poznali Marjeto Schepin kričo spoznavil dejanj, kakor so bila zapisana v sodbi. Izročili so jo cesarskemu krvniku, ki jo je odpeljal na obkajno, sodno mesto (morišče), kjer jo je z mečem obglavil. Nato je telo skupaj z odsekano glavo sežgal na grmadi v pepel in ga nato zakopal v zemljo.

NA VSAKIH 7 HIŠ GOSTILNA

Gostilne so bile očitno tiste, ki so močno zaznamovale življenje meščanov Ptujja že nekoč. Učitelj zgodovine in zemljepisa na Osnovni šoli Mladika popisuje v zapisu Ptujске gostilne od konca 19. stoletja do druge svetovne vojne preštevilne ptujске vino-toče, gostilne, kavarne in hotele, njihovo ponudbo, goste, mestne in državne uredbe v zvezi z njimi, zapis pa je opremljen tudi z zelo zanimivimi starimi fotografijami. Pri zbiranju gradiva so pomagali tudi učenci OŠ Mladika Matej



Alois Kasimir: Pod gradom, 1889. (Marjeta Ciglenc: Oprema županove pisarne na ptujskem magistratu.)

Arnuga, Boris Bubnar, Elvir Denič, Andrej Janežič, Karmen Gajser in Tea Stefanovič. /.../ Podatki o številu gostinskih lokalov sicer nihajo, vendar se iz njih vidi, da jih je bilo za velikost Ptujja preveč. Tako najdemo za leto 1885 podatek, da je na Ptujju 3300 prebivalcev in 290 hiš, v mestu pa kar 35 gostinskih lokalov, kar pomeni en lokal na 121 do 122 prebivalcev oziroma na 7 do 8 hiš.

V februarski številki Pettauers Zeitung iz leta 1891 so naštetih trije hoteli, tri kavarne in 25 gostiln, se pravi skupaj 31 gostinskih lokalov. Felsner govori v svojem vodniku Ptuj z okolico leta 1895 o nad 40 gostinskih lokalih. Kaže, da je bilo to število, ki ga mesto ni več preneslo, saj najdemo za 1895 dopis obrtnega združenja ptujskih gostilničarjev, ki nasprotujejo zasebnim menzom, dodeljevanju novih gostilniških koncesij in temu, da so gostilne odprte čez policijsko uro. Leto je gostilničarjev spomneno o številu gostinskih obratov na Ptujju in o njihovi donosnosti. Ugotavljajo, da je na Ptujju 37 gostiln preveč za okrog 4000 prebivalcev in so zato proti povečevanju gostilniških konce-

sij. /.../

Zaradi takšne konkurence je bilo težko priti do dovoljenja ali koncesije za gostinsko obrt. Koncesije so bile v glavnem vezane na hišo in so jih lahko s hišo vred prodajali. V njih je bilo natančno določeno, kaj sme kateri gostilničar prodajati oziroma ponujati svojim gostom. Tako so nekateri smeli točiti samo žgane pijače, drugi pa še vino in sadjevec. Za pripravo hrane in za prenosišča je moralo biti v koncesiji posebej zapisano, celo za pripravo čaja, kave, čokolade. /.../

In kaj so pred približno 100 leti ponujali na jedilniku za praznovanje sv. Martinja v gostilni Pri pošti? Zbirko gosjih src, Martinovo gos v večerni zarji, Prilogo iz vseh delov sveta, Jsladkosti in zlata jabolka iz obljubljen dežele, Dobrote iz domačih zidanc in Kavjo iz Adis-Abebe.

KINO POHUJŠUJE MLADINO

Prodor sedme umetnosti, filma, je tudi na Ptuj prinesel veliko vznemirjenja, pri vodilnih Ptujčanih pa povzročil resne dileme. V zapisu Filmska kultura na Ptujju v letih 1955 - 1965 Kustosa Pokrajinskega muzeja Ptuj Martina Šteinerja preberemo:

.../ "Tako v šolah kot pri zaslanih mladih nedoletnih delikventov na oddelku za notranjo upravo vidimo, da je posredni ali neposredni vzrok slabega učenja, tatvin in drugih prestopkov in prekrškov redno

posejanje vseh kinopredstav" (op. iz zapisnika seje občinskega Sveta za kulturo in kulturo, 17. aprila 1957) /.../ V poprečju je bil v tem obdobju vsak občan občine Ptuj šestkrat na leto v kinu. Konkretna številka obiskovalcev v kinematografih občine Ptuj za leto 1962 je 360.000 in 5% vplačanega denarja za vstopnice je dobila občina, lep dohodek brez kakršnega koli truda in vloženega denarja (za osnovno amortizacijo je kino skrbel sam, ob večjih investicijah je dobil posojilo, to pa je bilo vse). Politikom se je zdela ta številka pre nizka in so želeli povečati število izokotračnih kinoprojektorjev v občini, predvsem v haloških in slovenjgorških predelih. /.../

Od 25. do 27. januarja 1960 so v Mestnem kinu predvajali slovenski film "Dobri stari pianino", v katerem je igrala glavno žensko vlogo Ptujčanka Vida Kuharjeva. V treh dneh je bilo devet predstav in dvoravn na Titovet domu je bila premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so si film želeli ogledati. Eno predstavo si je lahko ogledalo okrog 400 gledalcev. "Pred blagajno je bila huda gneča, telefon je stalno brnel. Niti blagajničarka niti di-

Bojan Terbut, urednik Ptujškega zbornika VI:

"Menim, da je izid zbornika velik kulturni dogodek, ki smo ga pripravili dve leti. Za dve knjigi smo se odločili na podlagi obsega prispelih besedil. Prvi ptujski zbornik je izšel leta 1953, ko so pričeli v slovenskem prostoru izhajati takšni zborniki. Gre za dela, ki obravnavajo krajevno zgodovino. Nekdanja Kulturna skupnost Ptuj je sprejela poseben odlok o izhajanju Ptujškega zbornika in se zavezala, da bo izhajanje finančno podprla. Zapisano je, da naj bi izhajal vsakih pet let, vendar je zadnji, peti, izšel leta 1985. Vmes smo v okviru Zgodovinskega društva ob naši 100-letnici v letu 1993 izdali posebno številko Kronike, ki je tematsko vezana na Ptuj in je pomembno prispevek k publiciranju dognanj iz naše zgodovine, leta 1993 je izšel tudi obsežen Arheološki zbornik, ki ni vključen v ptujski zbornik, a bi ga lahko postavili ob njegov rob.

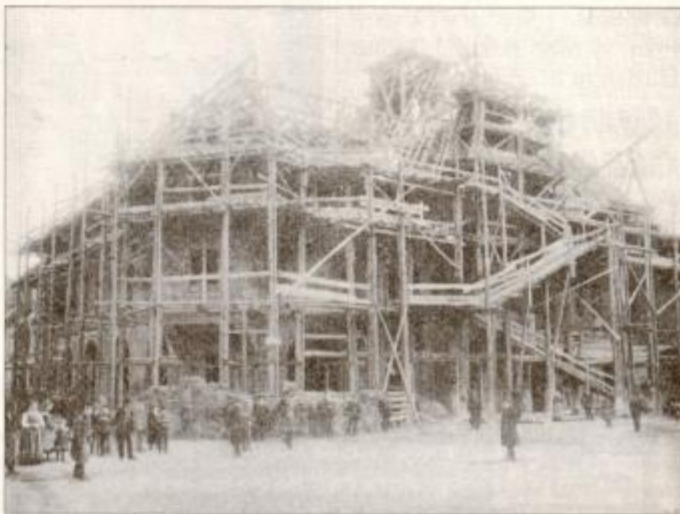
Zbornik v takšnem obsegu še ni izšel, v konceptu smo se malo odmaknili od prejšnjih. Prej so bila vključena v zbornike tudi poročila o uspehih socialistične graditve in imela celo preveliko težo v primerjavi s strokovnim delom zbornika. Tokrat smo širše pritegnili vse, ki se ukvarjajo z zgodovino Ptujja in njegove širše okolice. Interes je bil izjemen, saj se je v začetku prijavilo 75 avtorjev, ki so bili pripravljeni delati za zbornik, na koncu pa jih je ostalo 49. Pri izboru tem smo upoštevali, ali sodijo v zbornik in kako se prostorsko in časovno ujemajo."

rektor nista mogla zadovoljiti vseh, ki so želeli priti k predstavi. Mnogi so se neglede na položaj in starost zadovoljili s stojišči." (op. Zorač Tednik 29. januarja 1960) Zaradi tako velikega zanimanja so ocenjevali, da ima ptujski kino zelo širok krog obiskovalcev o čem se gibale okrog 5000 tako da bi bilo kdaj kakšen film potrebno tudi 15-krat ponoviti. Enako zanimanje kot za ta film je bilo tudi za druge domače filme: Svet na Kajžariju, Kekec, Vesna, Ne čakaj na maj. /.../

Veliko zanimanja in odobravanja so doživele "spektakularne" propagandne akcije. V začetku propaga se tako člani tehnične ekipe Delavske univerze Ptuj peš povzpeli z opremo na Rodni vrh v Halozah, da bi domačinom, med katerimi mnogi še nikoli niso videli mlno, predstavili film. V šolski učilnici na Rodnem vrhu so predvajali Dysnejeve risanke in slovenski film Trenutki odločitve. Pred začetkom predvajanja je upravnica kratko obrazložila vsebino in ljudje so bili ob "govorečih gibljivih slikah" fascinirani. /.../

PRETEKLOST, KDO TE BO VAROVAL?

Akademska kiparka, konservatorica specialistka Metka



Franz Petschar: Gradnja magistrata, 1906. (Marjeta Ciglenc: Oprema županove pisarne na ptujskem magistratu.)

Kavčič - Takač, sedaj zaposlena na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor, do nedavna pa v Pokrajinskem muzeju Ptuj, je v krajšem sestavku z naslovom *O preiskavi antičnih nagrobnikov na Ptujju ter o odnosu do naše kulturne dediščine kritično razmišljala o odnosu sodobnikov do kulturne dediščine na Slovenskem. Objavljamo odlomek o njenih zapažanjih na Borlu:*

.../ Pred dnevi sem bila na gradu Borl z nalogo, da popišem in fotodokumentiram vse, kar je od

gradu sploh še ostalo. Človek se kar zgrozi, ko vidi, v kakšnem stanju je danes. Res da so bile pred nekaj leti namenjene za sanacijo zgodovine za celoten objekt, toda ko človek hdi iz prostora v prostor, ko vidi, da je streha obstojna le na nekaterih mestih, zlebovi so na polovici prelomljeni, da voda v slapovih teče po fasadi, da je že kar zelena, se sprašuje, ali je mogoče, da imamo do vsega tako neodgovoren odnos, ali se je spet vse bratsko delilo; malo grad, malo ti, malo jaz. Na eni izmed razpadajočih sten je pritrjena tabla z napisom:

*Ta grad so nemški fašisti spremeni-
nili
v letih 1941-43 v hišo trpljenja
koncentracijske taborišče, od
koder so pošiljali slovenske
rodoljube po izgnanstvo
v druga koncentracijska taborišča
in mučilišča.*

Jaz bi ob tej spominski plošči dodala še eno, in sicer z napisom:

*Ta grad so slovenski domoljubi
po letu 1965 spremenili v propada-
jočo hišo,
ko ni nihče več želel skrbeti in odgo-
varjati
zanj, pokradli, kar se je pokrasti in
razprodali dalo, ostalo pa zmetali v
vodnjak,
kjer še sedaj počiva marsikateri kos
naše kulturne dediščine.*

In ob vsem tem se sprašujem, ali bo Slovenec sploh kdaj znal ceniti in se zavedati bogastva, ki ga ima, ali se bo še naprej obračal v stran in gojil naslednje robove predvsem v športnem duhu. Izkazali smo se že, mi Slovenci, kako znamo stopiti skupaj, ko moramo podpreti svetovne uspehe naših športnikov, nismo pa sposobni storiti tega tedaj, ko je v vprašanju kultura. Morda se motim, sicer pa, zakaj ne bi pričeli z igro Podarim-dobim ali 3 x 3 za kulturo? /.../

Priprava Milena Zupančič

PTUJ / IZZVENELA JE ŠESTA BOŽIČNA ORFEJČKOVA PARADA

Po Orfejčkovih stopničkah v novo leto

Ptujska dvorana Center je bila v božičnem času, 26. decembra, na dan samostojnosti in na štefanovo, ponovno v znamenju zabavnoglasbene prireditve Orfejčkova parada. Že šestič zapored so se na Ptuj zbrali prijatelji - muzikantje narodnozabavnih in zabavnih viž iz vse Slovenije (tudi iz tujine), na praznično prireditev pa sta jih povabila Danica Godec in Ljubo Huzjan z družbo Radio-Tednik Ptuj. Bil je to večer, poln glasbe in humorja, pa še prijetna priložnost za druženje 2000 obiskovalcev. Skupaj so nazdravili novemu letu 1997 ter novim desetim Orfejčkovim stopničkam.

Mesečni zmagovalci Orfejčka za leto 1996 so: Stoparji, Ambicija, Štrk, Prerod, ansambel Nika Zajca, Fantje s klančka, Slovenski odmev, ansambel Lojzeta Slaka, Alfi in njegovi muzikantje in Slapovi.

Orfejček, priljubljena oddaja radia Ptuj (poslušalci dobro vedo, da je na sporedu vsak četrtek med 20. in 22. uro), je v letu 1996 praznoval šesti rojstni dan. Avtorja in voditelja oddaje Danica Godec in Ljubo Huzjan sta tako že šest let v družbi muzikantov in poslušalcev, ki pridno, vsak mesec s kupončki, objavljenimi v časopisu Tednik, glasujejo za svojo vižo in ansambel.

Letos so se v desetih mesecih na Orfejčkove stopničke povzpela sama dobro poznana imena slovenske narodnozabavne glasbe, vendarle pa je bila božična in hkrati Orfejčkova zaključna prireditev še priložnost za povabilo tudi drugih slovenskih glasbenih ustvarjalcev. Peli in igrali so ansambli in pevci Pop design, Slovenski kvintet, Aleksandra Dominko, Klavdija in Dejan Štuhec, harmonikar Primož Kelenc, Celjski instrumentalni ansambel, Igor in Zlati zvoki, ansambel Štatenberg, ki je posebej za to prireditev pripotoval kar iz 1100 kilometrov oddaljenega Hildna, Korado in Brendi, člani ansambla Dan in noč, Ekar-tovi z Edvinom Fliserjem, ki so bili tudi zmagovalci festivala domače zabavne glasbe na Ptuj v letu 1996. Dobrodošlica je veljala še ansamblu Mira Klinca, Šaleškim fantom, Simoni Weiss s Slapovi, nastopili so tudi Ptujskih 5, Orfejčkovo prireditev pa sta z roko v roki sklenila Ljubo Huzjan in hčerka Špela.

HUMOR JE GLEDALCE DODOBRA OGREL

Vsaka še tako dobra prireditev je lahko veliko boljša tudi



Simona Weiss in Slapovi so posebej ogreli dlani poslušalcev



Voditeljski par Danica Godec in Ljubo Huzjan



Ptujskih 5 so predstavili svojo novo uspešnico Ne ubijajte me



Vidimo se na Orfejčkovi paradi '97!



Večni Slaki so znova navdušili poslušalce

s humorjem. Tega sta na svojstven način predstavila Luka (Ljubo Huzjan) in Pepi (Jože Ekart), ko sta se šaljivo pogovorila o nekaterih aktualnih temah iz našega okolja.

Orfejčkova parada je v goste povabila še letošnjo miss Slo-

venije Alenko Vindiš, obiskovalci pa so bili še priča priložnostni modni reviji. Nove modne smernice iz trgovine Belvi, generalnega sponzorja prireditve, so predstavili manekeni in manekenke skupine Error iz Lenarta. Občinstvo v



Z Ljubom je zapela njegova hčerka Špela

prepolni dvorani je bilo navdušeno, prav tako organizatorji, ki so ob koncu nazdravili novemu letu 1997.

Športna dvorana Center je bila tako ponovno odeta v praznično sceno, delo Branka Zupaniča, organizatorji z neumornim Martinom so poskrbeli, da je bilo vse na svojem mestu, radijski tehniki (Rado, Peter in Zvonko) so imeli v rokah potek prireditve po tehnični plati, delo inspekcijentov so naložili Majdi, Mariji in Tatjani, televiziji TV 3 pa prireditev posneli. V zadnjih prazničnih dneh je bila Orfejčkova parada že na sporedu za televizijske gledalce, zagotovo pa bo ostala v lepem spominu vsem obiskovalcem na Ptuj.

Danica in Ljubo se bosta z Orfejčkom in njegovimi poslušalci družila tudi v novem letu, obljubljata prijetne četrtkove večere po radijskih valovih z narodnozabavnimi ansambli, predvsem pa pa prava: Nasvidenje in dobrodošli na Orfejčkovi paradi leta 1997.

Tatjana Mohorko, fotografije: Martin Ozmeč

Art OPTIKA

POSLOVALNICA
SLOMŠKOVA 24,
PTUJ, tel. 771-598

Pregledi vida za očala
in kontaktna leča
vsako sredo popoldan
od 14. do 18. ure!

Velika izbira uvozenih okvirjev:

- Silhouette
- Zeiss
- Rodanstock
- Adidas

Vse vrste sončnih, športnih in zaščitnih očal

Príbor za nego kontaktnih leč in baterije za slušne aparate

Originalne ameriške mehke kontaktna leča Jonson in Jonson!

LADA CENTER JAGODIČ

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Marlbor - Lenart), tel.: 062/640 540

ODPRTO: od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

NAJVEČJI PRODAJALEC VOZIL LADA V SLOVENIJI

* KREDITI BREZ POLOGA DO 5 LET, TUDI ZA KMETOVALCE IN S. P. * UGODNI LEASING *
* AVTOMOBILI NA ZALOGI * PRODAJA PO SISTEMU STARO ZA NOVO *

SAMARA 1500i 5V
OD 12.630 DM

NIVA 1700i
OD 16.080 DM

NOVOST V SLOVENIJI: SAMARA 1500i OD 12.970 DM

OB NAKUPU PODARIMO prevleke in preproge ter opravimo tehnični pregled.

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER
12-LETNA TRADICIJA

* rezervni deli
* avtomehanika
* avtokleparstvo
* vulkanizerstvo

PTUJ / OBISKALI SMO BELVI ŠPORT CENTER

Največja izbira svetovnih modnih znamk

Nad ptujsko tržnico v Slomškovi 16 je prodajalna Belvi šport center samostojnega podjetnika Dušana Belšaka, ki zahtevne ptujske in druge kupce oskrbuje z izdelki izbranih svetovnih modnih znamk: Robe di Kappa, Champion, Nike, Adidas, Lotto, Raiski, Fruit of the Loom, Mizuno, Sergio Tacchini, Fila, Salewa, Converse All Star, Reebok itd. Od domačih blagovnih znamk pa je najbolj zastopan Mont Kozje.

Gre za ponudbo, ki je do marca leta 1995 v Ptuj ni bilo, od aprila leta 1996 pa ima Belvi prodajalno tudi v Mariboru na Glavnem trgu 16. V pogovoru s poslovodjem ptujske prodajalne Belvi Zvonkom Trafelom smo izvedeli, da si mladi kolektiv, ki

skupaj s pripravniki šteje petnajst ljudi, zelo prizadeva, da bi kupcem ponudili kvalitetno blago in tisto, kar iščejo. Za blagovni znamki Robe di Kappa in Sportina so ekskluzivni prodajalci za Ptuj. Poleg oblačil ponujajo tudi športne dodatke.



Z modne revije na Štefanovo na Orfejčkovih paradi.

Foto: M. Ozmeč

Sprehod po vseh štirih oddelkih prodajalne na Slomškovi 16 v Ptuj pokaže, da je ponudba blagovnih znamk še veliko večja, kot kaže na prvi pogled. Največ blagovnih znamk in izdelkov je v prvem prostoru takoj ob vhodu v trgovino, v oddelku s copati je modno, izbirati med znamkami Nike, Lotto, Adidas in Converse, smučarji pa bodo v njem lahko izbrali kvalitetne smučji Elan in vezi Marker ter Tyrolci, z modnimi in izbranimi izdelki je založen oddelk Robe di Kappa, v oddelku Sportina pa v glavnem izbirajo izdelke vsi tisti, ki so mladi in srce in je na policah najti tudi jeans oblačila znamke Lee, od visoke mode pa elegantna oblačila Kroos.

Belvi šport center je postal že tradicijski partner Orfejčkove parade. Na lanske so se s svojo modo predstavili že drugi. Razmišljajo pa o tem, da bi se javnosti podrobneje predstavili tudi ob kakšni drugi priložnosti. Že letos bodo svojo ponudbo obogatili z izdelki Lacoste. Tudi vsoknjehovega izziv, ki je biti najboljši v ponudbi izdelkov izbranih svetovnih blagovnih znamk na enem mestu, prijazen znak na kupca in njegovo zadovoljstvo.

MG

PTUJ / 50 LET PTUJSKIH PEKARN IN SLAŠČIČARN

Jubilej bo predvsem delaven

Letos praznujejo Ptujске pekarne in slaščičarne 50 let uspešnega dela. Začeli so z združitvijo pekarn na Hrvatskem trgu in v Lackovi ulici. Takrat so z enkratnim polnjenjem peči spekli 154 hlebcev kruha, danes med 2500 in 3000.

Jubilej bodo po besedah direktorice Erike Mihelač praznovali delavno in sproščeno. Svelnost bodo pripravili v jeseni, ko se bodo spomnili tudi vseh zaslužnih pri razvoju podjetja, ki ima danes okrog sto zaposlenih in letno proizvodnjo 4500 ton pekarskih izdelkov. Da letos praznujejo 50-letnico obstoja, kupce že nekaj časa opozarjajo z jubilejnimi papirnati vrečkami in kartonsko embalažo.

Proizvodnja Ptujskih pekarn in slaščičarne danes poteka v dveh centralnih pekarnah v Ptuj in Kidričevem, šestih mini pekarnah v Ptuj in Mariboru ter v slaščičarni v Lackovi ulici v Ptuj. Pekarna v Kidričevem je bila zgrajena leta 1953, v Ptuj na Rogozniški cesti pa leta 1961 in so jo v letih 1986 do 1988 dogradili in obnovili. Pekarno v Kidričevem so celovito obnovili leta 1984. Do takrat so namočili v tej pekarni pekli kruh v dveh navadnih pečeh, v katerih so kurili s premožnim in ki starmeli majhnost. Pekarno so obnovili v gradbenem in tehnološkem pogledu ter namestili sodobne pekarske stroje. Leta 1966 so ptujski pekarne izdelali 3348 ton pekarskih izdelkov. Do leta 1996 se je ta proizvodnja povečala za več kot 1150 ton.

V teh letih se je spremenila tudi struktura proizvodnje. Pe-

civa je bilo leta 1966 v strukturi celotne proizvodnje 12 odstotkov, danes se je ta delež povečal na četrtno. Spremenile so se tudi teže izdelkov, danes pečejo kruhe različnih tež. Včasih so prste dve oziroma največ tri dvajset oziroma je vseh izdelkov, ki jih dnevno proizvajajo, že čez tristo. Skoraj ne mine mesec, da ne bi kupcem ponudili kakšnega novega izdelka. Najnovejši je markovski kruh, to je pravi domači kruh z daljšim rokom trajnosti, ki ga pečejo brez pare.

Ko je bilo podjetje ustanovljeno, je v glavnem oskrbovalo le mesto Ptuj, z modernizacijo pa so se odprle možnosti za oskrbo

Prva omemba peka v Ptuj je iz leta 1311. Leta 1443 je Ptuj imel Pekovsko ulico, ki je povezovala Vrazov trg in Aškerčevo ulico. Leta 1513 je bilo v Ptuj 11 pekarn, leta 1754 sedem, leta 1785 trije, med obema vojnoma pa je bilo v Ptuj pet pekarn.

širšega območja in kmalu so s kruhom in pecivom oskrbovali celotno območje bivše občine Ptuj. Danes se je razširilo oskrbovalno območje na širše območje SV Slovenije in še se jim odpirajo nova tržišča.

Zanimivo je, da je že statut mesta Ptuj iz leta 1513 določal

nadzor nad cenami kruha in žemelj. Tudi leta 1996 se pri cenah kruha zadeve niso bistveno spremenile: vlada je tudi v tem letu določila cene kruha, pri pecivu pa ne več.

KLJUB MODERNIZACIJI NOČNO DELO OSTAJA

Kljub modernizaciji in uvajanju nove tehnologije ter s tem izboljšanju proizvodnje na delovnem mestu nočnega dela. To pa pušča pri delavcih trajne posledice. Leta 1996 so v ptujskih pekarnah imeli zaposlenih okrog 12 odstotkov delovnih invalidov. Da bi bilo v proizvodnji čim manj pravo hladih, so že zgradili prvo hladilnico proizvodnih izdelkov, letos načrtujejo drugo. Imajo pa še več načrtov, eden je preselitev slaščičarne na Rogozniško, v Lackovi pa v naslednjih letih urediti prodajalno peciva.

V letu 1997 bodo končali tudi proces lastninjenja, čeprav so upravičeno pričakovali, da ga bodo končali že v letu 1996, potem ko so iz denacionalizacije izločili sporno zemljišče, a je kljub temu vmes posegel denacionalizacijski upravičenec. S pisno pritožbo na upravičenec je zavrl nadaljnji potek oziroma zaključek lastninjenja. Sedaj je proces tako daleč, da pozneje upravičenca in se bodo kmalu pričeli z njim pogajati. Javno prodajo so končali že konec leta 1995, zapletati se je po njej.

MG

DESTRNIK / KONCERT PEVCEV IN GODBENIKOV

Božično-novoletni večer

Pri Prostovoljnem gasilskem društvu Destrniki je bila sredi leta 1996 na pobudo Otmarja Simoniča ustanovljena vadba na pihala. Sedaj redno vadijo pod vodstvom profesorja Štefana Garka, ki je tudi kapelnik. Godbo sestavlja 20 članov.

Pred prazniki so se godbeniki odločili, da skupaj z destrniškimi dekletom pripravijo božično-novoletni večer in ga tudi izpeljali 21. decembra v kulturnem domu Destrniki. V polni dvorani se je najprej predstavil orkester z osmimi pesmimi. Med njimi so zapeli dve pesmi Leopolda Volkmerja, ki je dolga leta deloval na Destrniku. Orkester vodi Marija Štger, pojejo pa Stanko Bac, Janez Fridler, Miljan Simonič, Ivan Hauptman, Milan Šteger, Marjan Zelenik in Vinko Horvat.

Za humor je poskrbel Alojz Matjašič - Tina iz Berdekovec, ki je v svoji humor vključil tudi glasbeno obljubo o oblekah za županovo.

Nato je godba na pihala zaigrala več skladb, med njimi tudi tri Slavka Avsenika. Najodmevnejši



Med nastopom godbe na pihala.

Foto: ZŠ

pa je bil v tiho, mrzlo, megleno predpraznično zimsko noč odmevajoči venček božičnih pesmi z naslovom Božična noč v priredbi B. Rogoviča.

Tako so na Destrniku pripravili lepo predpraznično kulturno prireditev. Z njenim izkupičkom nameravajo kupiti obleke. Škoda je

samo, da niso nastopili še v drugih dveh krajevnih skupnostih v občini. Zato je najverjetneje krivo politično ozračje, ki pa na kulturo ne bi smelo vplivati, saj že stari pregovor pravi: "Kdor poje, slabo ne misli."

Z.Š.

ORMOŽ / SVEČANA SEJA OBČINSKEGA SVETA

Podelili priznanja in listine

Slavnostna seja občinskega sveta Ormož je bila na večer

dneva samostojnosti. Po slavnostnem govoru predsednika

sveta Alojza Soka je bil krajši kulturni program, v katerem so nastopili Mitja Masten, mezzosopranistka Karmen Ivančič, prof. Metka Žižek in moški decet iz Metkova pod vodstvom Leona Laha. Osrednja slovesnost je pripadla podelitvi priznanj za leto 1996. Zanimivo je, da so jih letos prejeli dva društva in niti eden posameznik. Plakete Ormoža za leto '96 so prejeli Pihalni orkester Središče ob Dravi, Pihalni orkester iz Ormoža in Gasilsko društvo Hardek. Listine pa sta prejela Društvo invalidov Ormož in Lovska družina Ormož.

Po seji je bil sprejem pri županu Viliju Trofeniku.

vk



Letošnjih pet dobitnikov.

TRNIČE / ŠTEFAN LEŠNIK - 50 LET V GASILSTVU

Njegova jubileja!

Spet je tu čas praznovanja jubilejev, zato je prav, da se spomnimo ljudi, ki so delali vse življenje bodisi na kulturnem ali društvenem življenju in seveda tudi v raznih prostovoljnih društvih. Eno izmed društev, v katerem so se zbrali ljudje, pripravljeno za druge uporabiti marsikatero uro, je Gasilsko društvo Trniče, v katerem je že petdeset let član Štefan Lešnik.

Prijatelji in znanci mu rečejo kar štetelji in znanci, da je prav tako. Rodil se je 24. junija 1930 v Brezli pri Račah kot kmečki sin. Z njim sta odraščala še brat Tonež in sestra Ivančanka. Doma je ostal do 1956. leta. Vojaški rok je odslužil v avtomobilski enoti v vojašnici Ljubljana - Polje. Leta 1954 je končal kmetijsko šolo v Šentjurju v Celju, 1956. se je poročil in v zakonu ima dva otroka. Zaposlil se je v KZ Rače, kasneje pa na letališko Maribor, kjer so ga leta 1990 upokojili.

Vse do danes je bil družbeno zelo aktiven v Podovi in KUD Rače, kjer so pod strokovnim vodstvom upravitelja g. Ozmeča in Ribiča igrali več iger: Gosposka kmetija, Deseti brat, Mati vila, Molj, Micki je treba najti moža. Več kot deset let je bil tudi predsednik v krajnih skupnosti Marjeta. V tistem času se je tam ogromno naredilo - modernizirali, asfaltirali in osvetlili so ceste ter poveztali kraje med seboj, pri Marjeti sta bila zgrajena šola in otroški vrtec, v Trničah in Prepolju pa gasilski domovi. Pravi, da vsega tega ne bi bilo, če s prostovoljnimi prispevki, referencialnimi in predvsem veliko dobre volje ne bi sodelovali vsi krajanje omenjenih naselij. Pri Marjeti je bil veliko let član in predsednik Rdečega križa, za kar je prejel zlati znak Rdečega križa Slovenije.

Kljub vsem tem pa je njegova življenjska pot najmočnejše pove-

zana z gasilstvom. Ker sta bila gasilca že njegov ded in oče, je samoumevno, da je tudi Štefko gasilec; član gasilskega društva v Podovi je postal na 15. rojstni dan in tam z vestnim in izvrstnim delom postal poveljnik



Štefan Lešnik - 65-letnik in 50 let v gasilstvu

društva. Leta 1947 je opravil izpit za strojnika in izprašanega gasilca, nato pa 1953 postal gasilski podčastnik. Leta 1956 se je preselil v Trniče in se takoj vključil v gasilsko društvo ter tudi tam postal poveljnik. S prostovoljnimi prispevki krajanj dom, nabavili motorno brizgalno, kombinirano avtomobilsko cisterno ter zgradili svoj vodni bazen. V društvu veliko pozornost posvečajo delu s pionirji in mla-

dinci. Organizirali so razna tekmovanja in dosegali vidne uspehe. V društvu deluje tudi kulturna sekcija. Veliko so že in še nastopajo na ptujskem območju in Mariboru. Njihov pevski zbor je maribor. Celoviti štajerski zbor.

Z neutrudnim delom je v Medvodah pri Ljubljani uspešno končal šolo za gasilske častnike in z odlično gasilsko zveze Slovenije postal častnik I. stopnje. Nato je v Tacnu končal šolo za poklicne gasilce, kar mu je pravičilo tudi v službi na letališču, kjer je bil več let vodja gasilske izmene.

V GD Trniče je bil leta 1984 imenovan za častnega poveljnika društva, kasneje za predsednika, od leta 1988 naprej pa opravlja funkcijo predsednika nadzornega odbora.

V času svojega aktivnega delovanja v gasilskih društvih je sodeloval v 168 požarih, od katerih so bili najnevarnejši v podjetju Pinus v Račah, v TVT Boris Kidrič Maribor ter pri kmetu Jožetu Kelcu v Zlatolčju.

Težko ga sodelavci časa pred tridesetimi leti, ko so mladi fantje brez opreme, a z veliko mero poguma sodelovali pri tvegani svoja življenja, da bi pomagali sočloveku v težavah. Tako mineva Štefkovo 65. rojstni dan in 50 let aktivnega dela na področju gasilstva. Na jehoje no pot je lahko ponosen, vendar nenehno poudarja, da je vse to počel ob veliki podpori drugih gasilcev in vseh vaščanov Brezul, Podove, Trniča, Marjete in Prepolja.

Kaj naj porečemo za konec? Želimo mu še veselo let aktivnega dela, predvsem pa dobre volje, zdravja in posluha.

Mira Trifunac

CIRKULANE / PREVEČ TEŽAV OKROG ŠOLSKEGA PRIZIDKA

Zadnji sestanek ni dal konkretne odločitve

Tudi zadnji pogovori s predsedniki vaških odborov nekdanje krajevne skupnosti Cirkulane, vodstva gorišniške občine in cirkulanskih šolnikov niso prinesli nobenega sklepa in nobene konkretne rešitve. Ravnatelj OŠ Cirkulane Franc Kekec je znova opozoril na nevzdržne razmere za delo v nekaterih prostorih, ob tem pa izrazil ogorčenje do vodstva občine in svetnikov, ker ti gradnje prizidka v Cirkulanih niso dali med investicijske programe za leto 1997. Svoje bodo v prihodnje morda lahko rekli tudi predsedniki vaških odborov, ko bodo ponovno pregledali zastavljene programe v novem proračunu. Župan Slavko Visenjaka pa je ponovno poudaril, da zahtevanih 20 milijonov tolarjev za pričetek gradnje cirkulanskega prizidka v proračunu za bodoče leto ni.

"Na težave smo opozarjali že pred štirimi leti, vendar smo v takratni občini Ptuj bolj načrtovali gradnjo v Zavrču. Ministrstvo za šolstvo je vedelo za naš problem, vendar so na Ptuj načrtovali po svoje. Sedanji župan mi je dala vsa pooblastila, da urejam dokumentacijske papirje. Danes so pogoji dela na šoli iz dneva v dan slabši; smo že skoraj pred zaprtjem šolske kuhinje, da sploh ne omenjam jedilnice, kjer se vsak dan priverja mnogo učencev. Sprašujemo se, kaj se bo zgodilo s tehnično delavnico, ki je sedaj v neprimernih in pretesnih prostorih, če ne pridemo v občinski program investicij. Sicer pa je slika razmer na naši šoli dovolj zgovorna, kar kaže na naše resnične potrebe po normaliziranju. Otroci so brez garderob, saj jim te lahko nudimo samo na tesnih in temnih hodnikih. Pred dobrim tednom smo imeli na obisku župana, vendar se tudi po obisku ni nič spremenilo, čakamo torej lahko še na sestanek predsednikov vaških odborov in vodstva



Tudi tehnična učilnica in delavnica na hodniku sta v neprimernih prostorih; v šolski zgradbi prostora zanju ni

občine. Sicer pa bom moral ponovno poudariti, da smo v Cirkulanih ogorčeni, ker gradnja našega šolskega prizidka ni prišla v ožji program investicij, čeprav imamo pripravljene že vse papirje

do tehnične dokumentacije. Seveda smo mi bili v akciji za gradnjo prizidka, še preden je bil v občini izglasovan samoprispevek, tako da nas to ni moglo vzpodbuditi h gradnji. Še zmeraj pa vidim rešitev in vse možnosti za gradnjo v prihodnjem letu, kajti s pričetkom gradnje večnamenske dvorane v Gorišnici nad vsemi standardi se lahko zgodi, da bo odpadel večji del razvoja infrastrukture. Zato ne vidim tistih 50 milijonov tolarjev v naslednjih petih letih, ki bi jih potrebovali za našo naložbo, vredno okrog 100 milijonov. Projektno dokumentacijo mo-



ramo imeti narejeno do marca, da bomo lahko kandidirali na spomladanskem natečaju pri šolskem ministrstvu. Če ne pridemo zraven, ostanemo brez upanja po izgradnji prizidka. Tega v Cirkula-

nah še kako potrebujemo za bližajočo se devetletko," je med drugim povedal ravnatelj Franc Kekec, nekaj dni preden so predsedniki vaških odborov pripravili sestanek.

Toda nekateri v občini so mnenja, da mora biti šolstvo v prioriteti, vendar so po programu začeli z investicijami v infrastrukturi, kjer bodo sredstva potrebna še v prihodnjem letu, v proračunu pa po zagotovitvi župana Slavka Visenjaka dodatnega denarja več ni. Vse naloge v proračunu prihodnjega leta so narejene v časovnem zaporedju, kjer pa je možno vključiti samo pripravo potrebne dokumentacije za pričetek gradnje šolskega prizidka v letu 1997.

VAŠKI ODBORI LAHKO ODLOČIJO DRUGAČE?

Tudi zadnji sestanek predsednikov vaških odborov, vodilnih iz občine in nekaterih šolnikov ni dal glede plana nobene odločitve, vsaj takšne ne, ki bi pomenila kaj konkretnega. Slišati je bilo, da so nekateri šolski problem zadnjega pol leta preveč "napihnili", saj naj bi imeli v tem koncu gorišniške očine še preveč drugih težav. Ravnatelj Kekec je znova spomnil, da se še vedno ponujajo možnosti za gradnjo prizidka v Gorišnici in v Cirkulanih v letu 1997, čeprav bi



Sanitarna inspekcija šoli v Cirkulanih dovoljuje le še nekajmesečno uporabo pretesne in neprimerne šolske kuhinje

za pričetek gradnje v Cirkulanih potrebovali le 20 milijonov tolarjev. Po njegovem bi bilo najbolje 80 milijonov tolarjev (toliko sredstev naj bi imeli v Gorišnici na razpolago za pričetek gradnje) razdeliti, Cirkulane pa bi od celotnega zneska lahko dobile potrebnih 20 milijonov. Kekec je še omenil, da bi bilo dobro narediti natančno primerjavo obeh šolskih investicij, seveda po sprejetih šolskih normativih. V nadaljevanju pa dodal, da bo moral sam o tem seznaniti šolsko ministrstvo in morda na ogled šole povabiti neodvisno komisijo z omenjenega ministrstva.

Ravnateljevega predloga in še nekaterih drugih Jože Klinc, ki je

vodil sestanek predsednikov vaških odborov, ni dal na glasovanje, zato tudi po dobrih dveh urah razpravljanja niso ničesar sprejeli. Župan Visenjaka je moral predsednikom vaških odborov prevečkrat povedati, kolikšna je bila vrednost porabljenih proračunskih sredstev za programe v naseljih nekdanje KS Cirkulane. Znova je poudaril, da so bili še v nekdanji občini v letu 1994 narejeni investicijski programi za 17 šol, med njim je bila gorišniška, cirkulanske pa na papirju takrat ni bila.

Tekst in fotografiji: T. Mohorko

LENART / NOVO ŠOLSKO GLASILO

"Blazno - razno" navdušilo bralce

POSREČENA UREDNIŠKA POTEZA MLADIH USTVARJALCEV NA LENARŠKI OSNOVNI ŠOLI ● BOGATA VSEBINA TUDI V LITERARNEM DELU GLASILA

Pred letošnjimi božičnimi in novoletnimi prazniki je izšla prva številka novega šolskega glasila, ki so ga oblikovali in napisali sodelavci novinarskega krožka in njihovi prijatelji. Glasilo ima nekoliko nenavaden naslov: "Blazno - razno" so ga poimenovali, v njem pa objavijo veliko otroško iskrenih izpovedi, iskrice in tudi kritik. Uvodnik v glasilu, ki je izšlo v nakladi 200 izvodov, je napisala glavna urednica Nuša Lešnik, v njem med drugim piše, da naj se učenci med počitnicami znorijo in dobera odpočijejo, saj se bodo morali do naslednjih počitnic guliti cela dva meseca. Predstavlja tudi zgodbico vsebine prve številke, v

kateri so med drugim objavili dolg reportažni zapis o sklepnih prireditvah v počastitev 800-letnice prve pisne omembe Lenarta s fotografijami predsednika Drnovška in lenarškega župana Krambergerja.

Precej pozornosti so namenili običajnim šolskim problemom, tudi zadrževanju v garderobah, saj je prav garderoba edini prostor, ki ni podoben učilnicam. Tam je tudi bolj svež zrak in garderoba je že od nekdaj šolska tradicija. Na pritožbe učencev, naj jim ta priljubljeni prostor pustijo, je odgovoril ravnatelj in dodal, da je treba vendarle poskrbeti za red in mir, predvsem pa je šolarje opozoril, naj ne motijo

čistilk ali se iz njih celo norčujejo. Berljiv je tudi dnevnik, ki ga je prispevala glavna urednica Nuša Lešnik, Karmen Bulatovič piše o zadovoljnih Kranjcih, Jerneja Ploj o svojem domu, Marjetka Cvetko o ljubkih mucah, Barbara Jurša pa v obširnem pogovoru z Natašo Tirš predstavlja ljubkega psa chow-chowa. Seveda uredništvo ni pozabilo na modni kotic, v glasilu "Blazno - razno" lenarške osnovne šole pa je tudi veliko športnih prispevkov, novic, poročil in komentarjev. Zaključuje ga horoskop, ki je tudi nekaj posebnega, nevsakdanjega.

M. Toš

ZDAJ V KULTURI

Božično-novoletni koncerti

V prednovoletnem času je bilo na Ptuj in v občinah na območju nekdanje občine Ptuj precej koncertov, na katerih so se v glavnem predstavile domače skupine pevcev, folkloristov in orkestror. Zabeležili smo božično-novoletni koncert na Destrniku, na katerem so nastopili domači godbeniki in oktet, humoristične utrinke pa je prispeval Lojze Matjašič. V Cirkovcih je pripravilo koncert DPD Cirkovce, na katerem so nastopili domači mešani pevski zbor, tamburaški orkester, folklorna skupina Vinko Korže, ljudski pevci in godci, ansambel Idila in rok ansambel Razzle Dazzle.

Tudi v Cirkulanih so v večnamensko dvorano učenci povabili na božično-novoletni koncert starše in krajanje. Predstavili so se otroški in mladinski pevski zbor in dramski krožek z igrico V pričakovanju dedka Mraza.

Vedno več organizatorjev priteguje na Ptuj refektorij minoritskega samostana, ki postaja tako vedno pomembnejši prireditveni prostor. Prvič je božično-novoletni koncert, ki naj bi postal tradicionalen, pripravil Rotary klub Ptuj. Nastopila sta violinist Peter Kuhar in pianist Hinko Haas, izvajala pa sta skladbe Bacha, Brahmsa in Beethovna.

Na sam božič je v refektoriju izzvenel zadnji Viktorinov večer v letošnjem letu. Na koncertu so zapeli Akademski pevski zbor iz Maribora, solist ljubljans-

ke opere basbaritonist Juan Vasle in mezzosopranistka, Ptujčanka Karmen Ivančič.

V Zavrču slikarji za šolo

V završkem gasilskem domu so odprli razstavo likovnih del ljubiteljskih slikarjev, ki so slikali v Zavrču in okolici na jesenski slikarski koloniji. Člani likovne sekcije DPD Svoboda Ptuj, ki so se kolonije udeležili, so se odločili, da bodo slike podarili občini Zavrč za izgradnjo šole. Prodajna razstava slik bo na ogled do 18. januarja ob sobotah, nedeljah in praznikih med 8. in 10. uro.

Koncert BIG BENA na Ptuj

Kvartet, ki ga vodi Danilo Čadež, poje v sestavi Vladimir Čadež, prvi tenor, Janez Rijavec, drugi tenor, Radovan Kokošar, bariton, in Matej Voje, bas, že šesto leto. Pojejo predvsem slovenske pesmi in črnsko duhovno glasbo. Kvartet BIG BEN nastopa doma, po Evropi in drugih kontinentih, posebno ponosni pa so, da so lahko zapeli tudi papežu Janezu Pavlu II. in da so sodelovali na slovesnosti v Strassbourgu, ko je bila Slovenija sprejeta v Svet Evrope.

Tudi v Ptuj so že nastopali. Pred dobrim mesecem so zapeli nekaj pesmi na koncertu Karitas. V petek, 10. januarja, pa bodo imeli samostojni koncert v refektoriju minoritskega samostana.

Zbrala MZ

TEDNIKOVA KNJIGARNICA / TEDNIKOVA KNJIGARNICA / TEDNIKOVA KNJIGARNICA / TEDNIKOVA KNJIGARNICA

Praznični dnevi se poslavljajo in morda si marsikdo med vami želi nekoliko miru in počitka. Gotovo si predah zaslužijo prebivalci ter ostali telesni organi, ki jih praznovanja običajno dobro zdelajo. Obilica gibanja na svežem zraku in lahka ter skromna prehrana so neizogibni prijatelji poprazničnih dni. Če boste ob tem zgodaj legali k počitku in prebrali še kakšno dobro knjigo, boste kmalu sveži in spočiti pripravljeni na izzive novega leta.

V današnji knjigarnici vam predstavljamo tri knjižne novosti, ki imajo na prvi pogled le malo skupnega: potopis MANA, MODROST INDIJANCEV in SOBNE RASTLINE. Toda vse tri knjige so na svojstven način pove-

zane z naravo. Prvi dve knjigi sta hvalnica Zemlji, tretja pa ponuja možnosti gojenja rastlin v sobnih razmerah. Trojka je uvrščena med poučno literaturo, a je hkrati prijetno in enostavno branje.

MANA

je najnovejši potopis znanega slovenskega popotnika Toma Križnarja, ki je s kolesom prepotoval domala ves svet. Svoje kolesarske pripetije ter izjemna duhovna doživetja je opisal že v knjigah O iskanju ljubezni ali z biciklom okoli sveta, Šambala: z biciklom v Tibet in Samotne sledi. Mana je obširna in barvni fotografijami obogatena pripoved o kolesarjenju med Indijanci. Križnar je tudi tokrat prepletel osebne iskušnje in potovalne pri-

gode, ki temeljijo na sožitju z ljudmi in običaji. Ljubitelji potopisov boste z veseljem segli po Mani, ki ima 333 strani in je izšla v samozaložbi. Predvsem pa vas bo branje odneslo daleč v tople Južno Ameriko in boste vsaj malo pozabili na našo zimo.

ALI VEŠ, DA DREVESA GOVORIJO

je drobna knjiga, sestavljena iz samih lepih misli in besed, ki so jih o naravi povedali severnoameriški staroselci. Indijanci, ki niso poznali strojev, matematične miselnosti, znanstvenih podvigov, so bili neverjetni modreci skladnega naravnega življenja. Indijanci niso poznali ne

velikih mest, ne palač in svetišč, toda edinstvo z naravo, Velikim duhom in Veliko skrivnostjo jim je omogočila kulturno nadvlado nad belim človekom. Toda ta ni in ni dojel vsemogočnosti in pomembnosti brata sonca, sestre lune, brata vetra, brata zraka, sestre vode, brata ognja, sestre zemlje in sestre smrti. Modrost Indijancev je za zahodnega civiliziranega človeka pomembna izkušnja. Kaže mu, kako živeti z naravo, kako duha, dušo in telo oblikovati v harmonično celoto. Po dolgoletnih osebnih stikih z indijansko kulturo je K. Recheis uspelo bralcem razložiti, kakšno modrost preživetja so poznala naravno živčevje ljudstva in kako se od njih lahko učimo.

Knjiga je odlična za pomiritev in miren sen ter se bere kot dobra knjiga pravljic. Namenjena je vsem starostnim stopnjam in jo je poslovenil Ivan Sernec. Izšla je pri založbi Didakta iz Radovljice. Knjiga ima 108 strani.

SOBNE RASTLINE

je novost iz zbirke Žepna enciklopedija, ki jo izdaja Pomurska založba. Kot pove ime zbirke, je priložnost knjiga manjše velikosti, a kljub majhnosti enciklopedično predstavlja večino rastlin, ki jih gojimo po domovih. Knjigo je sestavil John Brookes in jo razdelil na več poglavij: Izbira sobnih rastlin, Izbira in uporaba sadilnih posod, Sobni vrtovi, Oblikovanje s sobnimi rastlinami, Oskrba in razmnoževanje. Na

240 straneh boste našli ob nazornih skicah in barvnih fotografijah vse osnove sobnega vrtnarjenja ter dobili tudi kakšno novo idejo. Kakšnih posebnosti in novosti pa v tej knjigi ne iščite, saj je izvirnik izšel v Londonu skoraj pred desetimi leti. Toda ljubitelji lončnic vedno radi prelistamo knjige, ki so polne zelenja v polnem sijaju, zato vam knjigo omenjam v knjigarnici.

Trojica predstavljenih knjig ima skupno tudi neobvezno in počasno branje, ki vas ne bo sililo od lista do lista h končnemu razpletu. Če boste preskakovali strani, ne boste izgubili niti dogajanja. Gotovo se boste ob branju počutili umirjeno in zadovoljno.

Liljana Klementič

LJUDSKA UNIVERZA PTUJ
MESTNI TRG 2, 2250 PTUJ
tel. 062 771-539, 779-224

PRIDOBITEV IZOBRAZBE - POKLICNO USPOSABLJANJE -
- SPLOŠNO IZOBRAŽEVANJE!

SLOVENSKA BISTRICA / PORTRET TILKE MLAKAR

Optimizem, ki veje iz nasmeha

"Opazoval sem cvetočo češnjo na domačem vrtu. Čebele so brenčale in nabirale med. Ni jim bilo mar, da se je na zeleni strani pričela vojna. Grozice cevi tankov so bile uperjene proti našim hišam. V duševni stiski in v upanju, da se bo življenje le uredilo, sem pričela z barvnimi nitkami vesti na belo platno," je Tilka Mlakar zapisala na vabilo za razstavo vezanja svojih učenk, ki je bila v likovnem salonu v bistriškem gradu. To pa je bil povod za najin poglobljeni pogovor.

Njene korenine, pred poroko se je pisala Habjanič, izvirajo iz Pobrežja pri Vidmu. Ravnica, ki jo na južnem robu omejujejo prvi obronki Haloz, je odprta proti severu, kjer je bilo v času njene mladosti čutiti drugačno valovanje življenja. Zadržnost v ta svet je marsikoga popeljala iz domače pokrajine, kjer je še danes kljub sodobnemu načinu življenja čutili starozitnost s številnimi šegami in navadami prejšnjih časov, ki jih danes ponovno oživljajo.

Tilkini veliki vzorniki so bili njene velike, materini bratje Feguši, še posebej Miha, znani profesor slovenskega jezika, ki se ga s hvaležnostjo spominjajo mnogi učitelji. Sedaj že upokojeni, odidli so v pokoj. Tilka je študirala, je bila v njihovem sorodstvu po materini strani kljub trdnemu kmečkemu statusu sveta dolžnost. Tako je eden od stricev postal duhovnik, drugi častnik v bivši kraljevi vojski, pa tudi drugi so bili časi in stanu primerno izobraženi.

Danes upokojena učiteljica tehničnega pouka često v mislih poroma v čas svoje mladosti, ko je komaj desetletna med drugo vojno izgubila očeta. Še danes se spominja materinih besed: "Če ti je učenje prijetno, se uči in pojdi študirat." In je šla. Najprej je drgnila šolske klopce v Vidmu, nato je v Ptuj obiskovala nižjo gimnazijo ter prvi krog svojega izobraževanja sklenila na mariborskem učiteljskem. Seveda pa se s tem ni zadovoljila. Nadaljevala je študij na Pedagoški akademiji v Mariboru in si svoje obzorje

razširila na področju ustvarjalne dejavnosti - tehničnega pouka, kar je bila takrat neke vrste moška domena.

Kljub mladosti, zagnanosti in talentu je bilo spočetka na tej njeni poti v veliki svet učenosti nekaj ovir. Te so najčimprej spremljale otroke iz socialno šibkega kmečkega okolja, ki so se morali že zaradi prizvoka "kmečki" prebijati skozi šolanje brez štipendij. Vendar je Tilka tem socialnim oviram navkljub postala učiteljica, kar je bila njena otroška želja. Že kot otroka je doma okoli sebe zbirala kmečko mladež. Pod kolarnico jih je posadila na voz in učila. Bila je kot prava učiteljica - stroga, a blaga; tako si je namreč že od najnežnejših let predstavljala ta poklic. Ko se danes vesela srečujeva, mi včasih mladih ljudi me pozdravlja danes. Tega sem navdve vesela, ponosna sem, da sem bila učiteljica."

Njena poklicna pot se je pričela na Pohorju, v Lokanji, pa v Oplotnici, nato vse do upokojitve v Slovenski Bistrici. Vmes je eno leto poučevala tudi v Mariboru. Tako je v teh letih spoznala kmečke, delavske in mestne otročke, njihove želje in potrebe. Poučevati ji je pomenilo več kot samo poklic. Svoje učence je znala vzpodbujati k uspešnemu učenju v razpisnem delu, mnogi med njimi so tekmovali na srečanjih mladih tehnikov ter dosegali lepe uspehe in republiške in državne tekmovanja. Vedno pa jo je motilo, da so se teh tek-

movanj udeleževali zgolj fantje, redkokdaj kakšno dekle. Nekako jezna, ker so bila dekleta na ta način desetletja zapostavljena, se danes sprašuje, kdo neki je dovolil, da se v osnovnih šolah dekleta niso učila ženskih ročnih del, kot so vezanje, pletenje in kvačkanje. Tako so cele generacije osnovnošolk ostale brez osnovnega znanja ženskih ročnih spretnosti.

Ko se je 1990. kar čez noč odločila za upokojitve, ji je -



Tilka Mlakar

prej aktivni učiteljici, polni energije - nekaj manjkalo. Tako je na dom povabila nekaj petošolk in skupaj so ustanovile krožek vezanja. Pred štirimi leti je menila, da bo ta dejavnost trajala mogoče samo nekaj mesecev, vendar so se nasmejani in energična dekleta oprijela dela tako zelo resno, da je iz tega nastala prava mala šola vezanja. Seveda ob vsem ne bi šlo brez njenega moža Valterja. Na platno skrbno riše motive, ki jih kasneje razporezuje v posteljni liste. Ko pa se delo zatakne, roke postanejo trde, misli pa težke, skupaj zapojejo in potem gre odloča, da je do rok.

Pravijo, da dober glas seže v deveto vas, in tako so Tilko lanske šolske leto povabili tudi



Vezanine, ki so nastale izpod spretnih prstov mladih Bistričank, s katerimi Tilka dela že nekaj let

na osnovno šolo Videm pri Ptuj, kjer pravi, da je srečala delavna in vztrajna dekleta. Letos ima krožek vezanja še na osnovni šoli Mladika in na dan šole, 12. decembra, je s svojimi učenkami pripravila prijetno razstavo.

Jezi se nad novimi predmetniki za osnovne šole, kjer naj bi vzgojne predmete šolodavali na račun drugih, in meni, da kdor ni nikoli učil v osnovni šoli in ne pozna želja ter potreb mladostnikov, ta naj v predpisuje programov. "Ob vsem drugem so vzgojni predmeti

več kot potrebni, so del naših korenin, pomagajo razvijati lepe duševne lastnosti in tople medčloveške odnose. Ne živimo samo od materialnih dobrin, temveč tudi od lepih besed in medsebojnega pogovora v družbi z drugimi. Sola mora najti ravnotežje med modernimi, koristnimi pridobitvami in preteklimi pridobitvami in radi rečemo - ne pozabimo na svoje korenine," niza svoje misli o pomenu vzgojnih predmetov v osnovni šoli.

Vprašam jo, kako dolgo se bo še tako intenzivno razdajala in nekako poskušala nadoknaditi vse tisto, česar v vseh minulih letih ni mogla. Pogleda me, se široko nasmeje in polna optimizma pove, da vse svoje življenjske povere, še ni porabila. Prav nasprotno, sedaj dela tisto, kar ima rada, in če nekaj delaš z ljubeznijo, se ti življenjska energija obnavlja.

Vida Topolovec

PTUJ NA ZGODOVINSKEM ČASOVNEM TRAKU

V zgodovino z novim medijem

Založba DZS je izdala cd-rom (ostali bomo kar pri tem imenu kljub dozdajšnjim različnim verzijam poimenovanja, saj vsi vemo, za kaj pri mali okrogli ploščici pravzaprav gre) Zgodovinski časovni trak, na katerem je v 700 geslih prikazana zgodovina sveta v kronološki obliki od pračloveka do danes.

Ko poženemo program, se nam na monitorju res pokaže oblika osnovnega traku, ki je razdeljen na posamezne različne kontinente (ti so razdeljeni še na posamezna geografska območja, npr. Severna Evropa, Pirenejski kotlovo itd.), tem pa je kot poseben "kontinent" dodana še Slovenija. Z miško lahko potujemo po celinah (ali pa samo po eni, ki jo povečamo, zemljevid ob strani pa nam istočasno prikazuje, na katerem geografskem območju smo) in skozi zgodovinska obdobja (pod osnovnim trakom imamo prikazano čas, istočasno torej natančno vemo, kje smo geografsko in kdaj časovno). Na trak pa so v ustrezni geografskih območjih in časovnih koordinatah postavljena gesla (npr. geslo Rim je v kontinentu Evropa, geografsko območje Apeninski polot. in časovni začetek mesta Rima), na katerih se lahko zaustavimo, preberemo osnovno besedilo gesla, pogledamo dodatek v literaturi ali pa si samo ogledamo foto in video material, ki je dodan vsakemu geslu.

Osnovni časovni trak vsebinsko pokriva politično zgodovino z elementi civilizacijske, veliko zanimivih dejstev iz razvoja znanosti, filozofije in umetnosti ter iz vsakega njenega življenja pa najdemo v posebnem delu programa z naslovom Iskrenja. Izdajatelj (projekt je finančno podprlo Ministrstvo za šolstvo in šport) so program za prvi vrsti namenili šolarjem za uporabo pri pouku in za pomoč pri učenju doma (brez knjig kljub temu tehnologijam najverjetno še dolgo ne bo šlo) in seveda vsem, ki jih zgodovina na tak ali drugačen način zanima.

Program omogoča tudi iskanje posameznih oseb, krajev, pojmov, besed itd. Mi smo poiskali, kje, kdaj in kolikokrat se omenja oz. nastopa na

traku Ptuj. Našli smo ga v 17 geslih (v opozorilo vsem, ki bodo program preiskusili in jim bo ta našel 16 gesel, povejmo, da se Ptuj pojavi tudi pri geslu arianizem, ki pa ga program "ne najde"), od teh je pet gesel samostojnih, se pravi, da je Ptuj nekako nosilec gesla oz. govori geslo ali o Ptuj ali pa o nekom ali nečem iz Ptuja, veže pa se to lahko tudi na dosti širši prostor.

Samostojno geslo je dobila Petoviona, najpomembnejša rimska naselbina na današnjem slovenskem ozemlju. Geslo dodatno ilustrira reliefna ploščata posvetilna Nutricam Avgustam in kenotaf v spomin Marka Petronija Klasika (oba spomenika se nahajata v obliki ptujskih muzeja) in zemljevid, ki prikazuje antično upravno razdelitev slovenskega ozemlja z vrisanimi mestu, cestami in vodovodi (pri Ptuj, je po nerodnosti vrisan samo vodovod, ki je pripeljal izpod Pohorja do Hajdine, ni pa drugega iz Vurberka do Panostorame).

Samostojno geslo si je zaslužil tudi Mark Valerij Maksimiljan iz znamenite družine Valerijev ("njihov" je znameniti Orfejev spomenik, katerega slika spremlja to geslo). Svoj vzpon je pričel v času znamenitega cesarja Marka Avrelija, postal je prvi panonski senator in leta 184 tudi konzul v Rimu. Še ena oseba iz antičnega Ptuja ima svoje geslo, to je znameniti škof in mučenec Viktorin Ptujski, o katerem smo v Tedniku že pisali.

Tukaj sta še dve gesli, ki ne govorita samo o Ptuj. Gre za mitraizem in arianizem, saj sta verjetno predstavljeni nasploh kot veri, prisotni v rimski državi, vendar pa vemo, da je pet ptujskih mitrejev za Slovenijo tako pomembna dediščina, da je ta argument prevladal tudi pri samem osnovnem umeščanju tega drugega splošnega gesla in je to pač locirano na naše območje. Podoben argument je

bil uporabljen tudi pri arianizmu (čeprav je Arij živel v Aleksandriji), saj je edina arianska skupnost z območja današnje Slovenije znana prav iz Petovione (na drugih geografskih območjih je zgoščeno gesel bistveno večja, pri Sloveniji pa tega problema ni, zato je splošno geslo dobilo svoj prostor "pri nas").

Sam Ptuj je omenjan v različnih kontekstih še v nekaterih drugih geslih: pri bronasti dobi je omenjeno najdišče na grajskem griču; v geslu o znamenitem učenjaku in prevajalcu Svetem Hieronimu je omenjeno tudi to, da je izdal spise ptujškega škofa Viktorina; v geslu o znameniti živahni prazgodovinski jantarski poti je v nekoliko bolj slobodnem interpretiranju govor o velikem sejmišču in počivališču na Ptujskem polju; med mejnimi krajinami, ki so nastale v 10. stoletju in so tvorile širok obrambni pas na področju od Donave do Jadrana, je našeta tudi Podravska ali Ptujška krajina; v geslu o trgovini in obrti so prikazani kurentni boji, med temi tudi trgovinski spori med Ptujem, Slov. Bistrico in Mariborom; eno izmed zanimivih vprašanih srednjega veka je tudi nastanek mest, v tem kontekstu je govor tudi o spremenjeni obliki krajevnega imena Poetovio - Ptuj; v geslu o mestih je kot posebnost med našimi celinskimi mesti omenjen Ptuj s svojim statutom iz 1376; v geslu o preganjanju Judov je med mesti, v katerih so se na Slovenskem leti naseljevali, naštet tudi Ptuj; mnogi so že slišali za Tabulo Peutingerijsko (gre za srednjeveško kopijo poznoantičnega zemljevida), na kateri je upodobljeno tudi slovensko ozemlje in našete vse pomembnejše antične naselbine; v geslu o kolonizaciji je omenjeno tudi ptujsko-ormoško področje; še v dveh geslih je na kratko govor o Ptuj, in sicer v geslu o Rimljanu in Slovenskem in v geslu o Severni dinastiji; to geslo spremlja tudi fotografija posvetilnega kamna iz ptujškega lapidarija.

Martin Šteiner

MARKOVCI / IZŠLA KASETA BOŽIČNIH PESMI

V spomin organistu in skladatelju Josipu Keglu

Cerkveni pevski zbor svetega Marka iz Markovcev, ki ga že štirinajst let vodi Dani Tement, je ob božiču izdal posvetilo dolgoletnemu markovskemu organistu in komponistu Josipu Keglu. Kaseto so predstavili na koncertu v cerkvi svetega Marka na štefanovo, ko se je na koncertu predstavil tudi zbor.

Markovčani so se lani spomnili na petdeseto obletnico smrti Josipa Kegla, ki je tukaj v času svojega delovanja vodil zbor, ustanovil pa tudi godbo in tamburaški orkester. Letos ob predstavitvi kasete postavili v cerkvi tudi priložnostno razstavo o tem za markovsko kulturno življenje zelo pomembnem Markovčanu.

"O Josipu Keglu smo v zadnjih letih veliko izvedeli. Kaže, da je bil zelo zanimiv človek. Ni bil domačin, pač pa se je priselil v Markovce iz Vidma ob Ščavnici leta 1895. Pred tem je pridobil glasbeno izobrazbo v Gradcu, kjer se je naučil igrati več instrumentov. Tako je v Markovcih ne le ustanovil godbo in tamburaški orkester, pač pa je ljudi naučil tudi igrati na potrebne instrumente. Imel je dvanajst otrok, vendar jih je več že v mladosti umrlo. Nekateri Markovčani

se Josipa Kegla še spominjo. Tako je poznana anekdota, da je s seboj vedno nosil vžigalice - kadil je namreč pipo -, na katerih je bilo narisano notno črtovje. Takoj ko mu je prišla na misel kakšna melodija, jo je zapisal na vžigalice," je povedal Dani Tement, zborovodja cerkvenega pevstva, zborovoda svetega Marka.

Ali ste prebrali in preigrali že vse skladbe, ki jih je zapustil Josip Kegel?

Dani Tement: "V Markovcih smo našli štiri debele zvezke njegovih skladb, to je več kot sto skladb. Ohranjene so celotne partiture za zbor, za orkester pa samo melodije posameznih instrumentov. Vseh še ne poznam, vendar pa z zborom vadimo kar nekaj njegovih pesmi. Pisal je cerkvene pesmi, ki napravijo na poslušalce zelo močan vtis. Kegla

si prav zaradi tega predstavljamo kot zelo duševnega človeka, ki je melodijo napisal v hipu. Ko sem pričel pred štirimi leti voditi cerkveni zbor, so bili v njem nekateri pevci, ki so peli tudi pod vodstvom Josipa Kegla. Danes je 35-članski orkester precej pomlajen. Na kaseti je najlepša zelo znana pesem Blažena noč - božična noč."

Kaseta je bila posneta v domačem studiu zborovodje Danija Tementa, ki poleg tega, da že štiri leta vodi zbor, tudi sklada. Tako je na kaseti posnela tudi njegova pesem Dete presveto. Sicer pa je 27-letni Dani Tement profesor fizike, ki je končal teoretično smer fizike na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani, sedaj pa poučuje fiziko v ptujškem šolskem centru. V prosveta glasbi se zelo veliko posveča tudi v načrtuje v kratkem izdati še eno kaseto. Meni, da gresta glasba in fizika odlično skupaj, saj veljajo v skladanju mnoge zakonitosti, ki jih spoznaš skozi študij tega ali katerega od drugih naravoslovnih predmetov.

Milena Zupanič

RAZMIŠLJANJE / O KULTURI, TRADICIJI, SLOVENCIH IN VINU

Življenje rojeva tradicijo

Ljudje ustvarjamo življenje. In življenje rojeva tradicijo. Ta nam omogoča pristno bivanje in ohranja občutek pripadnosti. Omogoča ostati človek s poreklom. S koreninami, občutkom domačnosti ter s ponošenimi navadami in običaji. Lepo je slediti takemu toku, kajti zagotovo in čvrsto stoji na pristinih temeljih. Prav pripadnost pa je vrednota, s katero se ponašajo le mali. Pa nikar ne imejte v mislih malih po srcu. Ti ne poznajo pripadnosti in njenega pomena, ne vedo, čemu sploh pripadati. In blagor tistim, katerih čut je zaznal domačnost v ponošenem, toplino v tolikokrat opevanem in razburljivost, ki zaveje tudi iz znanega in vsakodnevne. Čemu iskati omenjene vrednote kjerkoli drugje kot v okolju, iz katerega izhajamo? Smiselno je vprašanje, kdaj in na kakšen način začnemo iskati vrednote tradicionalne narave. Na dlani je, da komaj zrel človek začuti potrebo po globlji pripadnosti in je sposoben ovrednotiti vrednosti trajnejše narave.

Kar nekaj je bilo že povedane ga in izpisanega o odnosu do vina. Vino kot hrana, živa materija, poživilo, tekočina z vsebnostjo alkohola in še kaj. Ljudje so tisti, ki krojijo toliko odnosov do ene same reči. Nikoli do potankosti enakih. Več oči ustvari paleto pogledov in niti dva okušačca ne bosta subtilno identična. Nesmiselno bi bilo zahtevati od narave usklajeno monotonijo, urejen redosled odnosov in pogledov. V toku evolucije je narava akumulirala neslutene količine energije v raznolikost. Vsem, ki se s spoštovanjem obračajo na vino, pestrost omenjenega področja ni neznana. In ker vsaki pestrosti sledi kompleksnost, postaja naloga posredovanja bogate tradicije zahtevnejša. Vzbuditi je potrebno odnos do živega, naravnega, plemenitega. Do trte, vina, do radodarnih pobočij, trdega dela in neusahljive energije pridnih rok.

Kdo so tisti, ki jim je odnos do starega, domačega in tradicionalnega tuj? Največ jih je med mladimi. Njihov odnos se ni (ali pa je nepopolno) izdelan. Žal velikokrat zaradi pomanjkljivega

znanja in tovrstnega zanimanja.

In kdo so tisti, ki imajo odnos do vina? Navadno ljudje, katerih življenja so tako ali drugače zaznamovana z vinom. Bodisi ljubiteljsko ali jim predstavlja rezino kruha, včasih iz radovednosti in želje po kvalitetnem življenju.

Ni težko ugotoviti, da je to manjšina. Tako radi poudarimo, da prihajamo iz vinorodne Slovenije, kjer se ponašamo z okoli 30.000 ha vinogradov. Da stanje ni zavirljivo, pripomore še visok odstotek ljudi, ki brez kulture pitja prekomerno uživa alkoholne pijače. Ker je vino v najširšem smislu del naše biti in tradicije, ker je naša zgodovina in prihodnost, ker je od nas samih odvisno, v kako slabi luči se nam bo prikazalo skozi zaveso prihodnosti, smo odgovorni za stanje na nivoju preventivne dejavnosti.

Čutiti je, da smo po stari slovenski navadi vztrajno zadržani. Negodovanje nad brezčutnostjo in pomanjkanjem zanimanja bi veljalo skleniti z delom. Pa, hvala bogu, možnosti je na pretek. Pot bi bila gotovo uspešnejša, če bi se dela lotili organizirano, povezano in vodeno. Publikacije,

nezahtevni tekstovni materiali in predavanja bi mlade zbližala z novimi in zagotovo pripravila plodna življenjska tla. Za srečevanja na temo bi morali poskrbeti vzgojitelji že zelo zgodaj. Žal pa lahko opazimo otroške izdelke na omenjeno temo le občasno v jesenskem času. Dober dokaz, da je kulturna in naravna dediščina le sezonska zanimivost.

Tudi šolske klopi niso pogrešanim prizadevanjem nič bolj naklonjene. Sezonske variante in nekaj malega o vinu kot o zlu (z upanjem se veselimo svetlih izjem). Možnosti v šolah so ponovno odvisne od organizacije in zainteresiranih ter od njihovih zanimanj in sposobnosti. Možna področja aplikacije so biologija, zdravstvena vzgoja, načela zdrave prehrane in gospodinjstva, geografska okolica in podobno.

In navsezadnje vsi tisti, ki so krivi, da vino sploh nastane. Do njih nas bo navadno vodila slabo markirana pot. Težko si bomo izborili njihov dragoceni čas in izvedeli kaj več o vinu in trti. Literatura za začetnike s tega področja je ravno toliko kot nič. Torej ostane vino samo. Brez vodiča in dodatnih znanj bo govorilo nerazumljiv, škode poln jezik. Razviti odnos pomeni pridobiti osnovna znanja, ki bodo rodila novo, pozitivno naravnano zanimanje. Tudi kvalitetni potrošniki ne nastanejo sami od sebe. Oblikuje jih čas, nove informacije, tržišče in proizvajalec sam.

Posredovati znanje, odnos do živega in kulturnih zakladov je nekaj, kar zagotovo potrebujemo. Oprimo se na vredno spoznanje, da bomo z dajanjem obogatili druge, sebe pa oplemenitili in upravičili svojo bit.

Benka B. Pulko

Drobtinice, ki sestavljajo podobo nekega življenja

Za marsikaj zanimivega se Slovenjebistričani lahko zahvalijo Francu Pajtlerju s Pragerskega, zbiralcu, ki ima oko in nos za starine ter posebnosti. Tako mu je uspelo zbrati zapuščino Ulrika Jakoba Pavliča, po domače Sadonika, i Rdečega Brega pri Lovrencu na Pohorju. Razstava njegove zapuščine, s katero stopa ta Pohorec iz anonimnosti, je sočasno dokumentarni zapis o slovenskem kmečkem posebnosti, človeku velikega duha, kronistu, svetovnem popotniku in romarju. Mogoče bi sam dogodek odprta razstava prav zaradi tega sodil bolj v Lovrenc na Pohorju, vendar je Pohorje last vseh Slovencev in že zaradi tega je potem težko delati razliko med obema krajema.

O pomembnosti razstave govori tudi lepo število Marijborčanov, Rušanov in Lovrenčanov, ki so se odprta udeležili, ter prav tako številni Pavličevi sorodniki, ponosni na svojega prednika. K slovesnosti pa so prispevali še pevci moškega pevskega zbora z Zgornje Ložnice.

Zbiralec Franc Pajder s Pragerskega, ki je po razstavi tudi vodil, je omenil, da je postal na Pavliča pozoren ob branju Krajevne leksikona Dravske banovine iz 1937. leta, kjer je prebral stavek: "Pravi original je kmet Jakob Pavlič, p.d. Sadonik, samouk, zgodovinar, svetovni romar, časopisni poročevalec, toda pri vsem tem pristni slovenski kmet in pravi pobornik za slovensko stvar v nekdanjem nemškem trgu." Radoveden, kot je, je Pajtler brskal dalje in ugotovil neverjetne reči o kmetu, ki je ob svojem kmečkem delu počel še marsikaj drugega.

V dveh sobanah likovnega salona bistrškega gradu so vsi ti predmeti tudi razstavljeni. V prvi so ob knjigah nabožne vsebine v nemškem ali slovenskem jeziku še dokumenti, ki govorijo o rodu Sadonikov, dokler ta po moški liniji ni izumrl. V drugi sobani pa se začneja Pavličev rod in seveda vse, kar je Jakob za časa svojega življenja -



Ulrik Jakob Pavlič, po domače Sadonik, kot romar v Palestini v daljnem 1910. letu. Na rokavu ima številko 415. Takšen način oštevilčenja je bil med romarji v tistih časih potreben.

drobnih predmetih, ki sestavljajo podobo nekega življenja in so svojevrsna pripoved o kmetu, ki mu na Slovenskem skorajda ni primere. Če se nekoliko ustavimo pri knjigah, jih je pred drugo

vojno imel resnično lepo število, mnoge med njimi je okupator nameraval sežgati, vendar je Pavlič uspelo rešiti velik del knjižnice in drugega gradiva.

Med razstavljenimi predmeti pritegne pozornost kavri mlinček še iz prejšnjega stoletja, ki so ga izdelali v francoski tovarni Peguet. Še posebej zanimivi so njegovi dnevnik, kjer opisuje nekaj desetletij življenja v Lovrencu na Pohorju, pisani na roko s svinčnikom, edino materino smrt je zapisal s črnilom. Dnevnik bodo brez dvoma izvrstno služili pri proučevanju krajevne zgodovine, tudi tiste v času druge svetovne vojne in takoj po njej. V njegovi zbirki je skoraj za tristo let dolgo dobo prevedena rojstna knjiga, neizčrpen vir podatkov, pomembnih tudi za sestavljanje družinskih rodovnikov, kar je Pavlič rad delal za okoliške ljudi.

S svojih številnih potovanj in romanj, bil je v Jeruzalemu, v Composteli, na Dunaju in še kje, je prinesel marsikaj zanimivega, kar ima danes že pravo zgodovinsko vrednost. Veliko tega se je ohranilo in dopolnjuje Pavličev zbirko.

Brez dvoma bo marsikoga po tej razstavi zamakalo oditi v Lovrenc na Pohorju in si na kraju samem ogledati, kaj se je do danes ohranilo od Sadonikovega oziroma Pavličevega rodu. Vsak mu bo povedal, kje je nekoč živel "kmet s Pohorja" ali "Kompostelski", legenda tega območja, pokazali pa mu bodo tudi v soncu bleščeče se ostanke Sadonikove domačije na Rdečem Bregu, od koder uhaja pogled na lovrenško dolino pod sabo in vabljivo ležeči trg v objemu pohorskih gozdov, kjer danes živi mladi Pavličev rod.

Vida Topolovec

PRI IGNACU TOŠU IZ ZAGORCEV / Piše: Ivo Ciani - 3

Od viničarja do gospodarja

Ko je leta 1952 prišel od vojakov na dvotedenski dopust, mu je njegova nekdanja učiteljica Nedičeva ponudila v nakup sadovnjak - za petinadeset tisočakov. V Ignacu se je kar zganilo. Zemlja! A kaj, ko je bil brez prebite pare. Pa sta se dogovorila, toliko mu je zaupala, da ji bo plačal, ko bo imel denar, sadovnjak pa naj bo kar njegov. Segla sta si v roki, kar je takrat veljalo toliko kot pisna pogodba z ne vem koliko pečati. Ignac pa seveda ne bi bil Ignac, če tudi dopusta ne bi koristno izrabil. Tiste jesenske dni je pri nekem kmetu pridno, od jutra do večera, pomagal rigolati hrib za novo gorico. Na roke, kakopak, saj strojev ni bilo, in si prislužil teličko. Medtem ko je v Pristini služil drugo leto vojaščine, je zanj skrbel mati in jo vzredila v lepo kravico. Ročno jo je prodal, kakor hitro se je vrnil, in zanj pri dinari točno iztržil petinadeset tisočakov. Sadovnjak je sedaj tudi v resnici postal njegov. Od ponosa in samozavesti je kar zrasel. Njegova prva zemlja! Nič več mu ne bo treba ponižno kot kakemu revčku skozi vas pa tudi v cervku mu ne bo več neprijetno, če ga bo v gruči zaneslo med trde kmečke gospodarje. Sedaj je vendar tudi on posestnik, je plaval v oblakih in s to krpico zemlje koval načrte, kot bi merila dvajset hektarjev in ne le dvajset arov.

Globoko v sebi pa je slutil, da je z njo stopil na pot, ki vodi iz te preklete viničarske revščine. In če drži izkušnja, o kateri kaj radi modrujejo vaški očanci, da zemlja dela zemljo, denar pa denar, potem se mora uresničiti tudi njemu. In tako je tudi bilo. Z željo po uspehu se je v njem začela porajati moč, ki je v taki silovitosti meri doslej še ni občutil. Tisti hip se je z dolgim kukanjem ponovno oglasila ura. Ignac se je zdrzil in tako sunkovito vstal iz za mize, da se je kar klop prevrnila.

"Jezus, saj bo že skoraj polnoč!" je vznemirjeno vzdihnil. "Vsak čas se bo Martin pripeljal s svojim vozom. Hitro morava v klet vino čakat!" Naglo je pogledal k posodi z žganjem, kot da bi se hotel prepričati, ali je vse v redu. "Čanka, zdaj je pravo!" in na ogenj rahlo položil še dve polni. V rokah se mu je znašel velik ključ nenavadne oblike. Pograbil je še kruh, nož, nekaj kosov domačega sira in rebra ter vse skupaj stlačil v slamnat cekar. Saj res, jutri vendar goduje Martin in danes še pred polnočjo je treba v klet, k sodom. Lepa šega, ni kaj, sem razmišljal. Ogrnila sva se s plašči in stopila na plano. Nič več ni deževalo, in medtem ko sva ždelo v hiši, se je zunaj temeljito sprevedrilo. S kristalno čistega neba je migljalo na milijone zvezd in jarka lunina svetloba se je razlivala po

dolnini in hribih, da bi lahko dreve štel v gozdu in hiše po vrhah. Postalo je mrzlo in na vejah dreva se je začelo delati ivje. Z vrha Aleluje se je oglasil razposajeni fantovski vrisk, ki mu je takoj zatem sledil drugi z Vinškaka onkraj doline.

Z Ignacem sva zavila okoli vogala in že sva se znašla pred vrati, ki so globoko pod temelji hrama vodila v prostor pred kletjo. Služil je za prešo, *hudo staro*, kot je rekel, za razne škatle, lakance in pute. Na zidni polici iz preproste deske so ležali leseni čepi raznih velikosti, pa čepi iz plute, glinene *vahe*, leseno kladivo, rogoza, sveče in škatlica z žveplenicami. Največje presenečenje zame pa so bila vrata, ki so od tod držala v "tisti posvečeni prostor" s sodi. V obokani nizki odprtini, da sva se morala skloniti, so bila povsem iz lesa in že močno počrnela. Ko pa sem z njihovega vrha z roko na rahlo odstranil očrnelo plast, so se prikazale črke in številke: 16 G M B 22. Kar sapo mi je zaprla in že naslednji hip sem se vprašal: Je mar klet starejša od hiše? Kdo bi vedel? Vrata so bila sestavljena iz štirih ročno stesanih, vendar debelejših in širših desak, ki sta jih na notranji strani, zgoraj in spodaj, vezali dve močni prečni lati, pritrjeni z lesenimi klini. Nobenega žebila, nobenega železnega okovja.

Tečaji leseni, v obliki valja, spodnji se je vrtel v zemlji, zgornji v oboku. Tudi preprosta kljuka je bila lesena in se je odpirala s potegom vstran. Torej vse *hudo, hudo* staro.

Prostor, v katerega sva se spustila po dveh stopnicah, ni bil ravno velik in bolj kvadratate oblike kot ne. Ob stenah iz kamnitih plošč, ki mu tukaj pravijo *živec*, prekritih s črno plemenito plesnijo, so bili na lesenih *gantarjih* sodi. Sod pri sodu, od leve proti desni, polovnjak se je tiščal polovnjaka (okoli 300 l), na vrhu pa še *štirka pri štirki* (okoli 100 - 140 l). Le na koncu vrste, v levem kotu kleti, sta se proti nizko obokanemu stropu bahavo dvigala dva petstolitrska ovalna velikana. Ignac je bil nanju še zlasti ponošen, saj sta edina imela umetelno izrezljani čelni ploskvi. Prva je prikazovala grozd, ročko in letnico izdelave. V drugo pa je domači mojster izrezljal ali, sv. Jurija na konju, kako s sulico ubija zmaja, ali pa sv. Martina, ki je prav tako na konju, vendar z mečem reže svoj plašč na dvoje, da bi ga polovico poklonil beraču. Tega se sedaj po toliko letih ne spominim več natančno. Eno pa je zagotovo res: Martina v kmečki vinski kleti doslej še nisem pričakal, zato si bom tistega v Ignacevi zapuščini za vse živje dni. Bučna veselilna martinovanja po mestnih lokalih z

našemljenim "Martinom" v mašniških oblačilih ter z bolj ali manj neduhovitim krščevanjem mošta se lahko skrijejo pred to domačnostjo in nepotvorjeno pristnostjo. Tišina in spokojnost novembrske narave z misterijem polnočja, ko se bo zgodila skrivnostna preobrazba mošta v vino, pa čar le še poglobljajo. In ko je Ignac porinil šef (rastlinska natega) v sod, se mu je v obraz zarisal nerazložljiv mir. V kleti je nastopil trenutek tihega, skoraj prazničnega pričakovanja, ko je nastavljen šef na usta in močno potegnili. Nato pa ga je s počasnimi, skoraj previdnimi kretnjami izvlekel, še prej pa s palcem zamašil zgornjo odprtino.

"Še pred polnočjo je bilo v tem sodu vino, zdaj pa sem iz njega že potegnili vino!" je slovesno dejal in nama natočil kupici. Dvignila sva ju proti svetlobi in ugotovila, da je most siper povrel, vino pa da še ni prav bistro.

"Tam okoli božiča že bo!" je pristavil. "Najprej pa spijva na zdravje sv. Martina, ki nam je dal toliko vina!" se je s hvaležnostjo spomnil vinskega svetnika in z roko zaokrožil po zraku vzdolž vrste polovnjakov. Trčila sva in zvrnila do dna, ne da bi ga, "vreznega", kot je že bil, sploh prav okusila. No, saj ne vem, ali sem se sploh zavedal slovesnosti tistega trenutka, vem le, da me je kot Slovenca ganila nep-

rečunljivost, poštenost in verovanjsko bogastvo našega naroda, tisti hip posebjenege v mojem gostitelju. Prva kupica pa, priznam, da mi je izredno prijala. Po okusnih rebrcih in čudovitem kruhu se mi je naravnost prilegla. Kar dušo mi je privezala in šele sedaj se mi je posvetilo, zakaj na mizi v hiši ni bilo ročke z vinom.

"Zdaj sva pila šipon, zdaj pa bova laškega!" In že je s šefom potegnili iz drugega polovnjaka. "Ta naj bo na vaše zdravje in na najino prvo srečanje. Upam, da ne poslednje!"

Primaknil je kozarec k mojemu, da sva ponovno trčila in izpila do dna, kot se za zdravico tudi spodobi. Po telesu se mi je jela pretakati toplota in kar čutil sem, kako mi lica rdečijo. Pri duši mi je postajalo neznanjsko lepo in tisti umazani svet tam zunaj, poln krivic, podlosti, zahrbtnosti, se je začel počasi umikati iz moje zavesti. V tej od boga dani kleti je vse drugače, kot bi bil daleč, daleč proč od ponorele surovosti našega vsakdanjika. Ti štirje od plemenite plesni počrneli zidovi, sodi, ki se tišče drug drugega in se v medli svetlobi zde kot velike objemajoče se sence, ta tesni v zemljo zariti prostor s patino treh stoletij ... vse to je kot pribezališče, zave-tišče in pozabiljenje hkrati.

PTUJ / OBISKALI SMO PRIMESTNO ČETRT GRAJENA

Žejno obrobje končno dobilo vodo

V primestni četrti Grajena, ki po svoji zunanosti spominja na pokrajino Slovenskih goric (dolinski svet se izmenjuje z gričevnatim), živi v štirih naseljih (Mestni Vrh, Grajena, Grajenščak in Krčevina pri Vurberku) okrog 2050 prebivalcev. Največje naselje je Krčevina pri Vurberku, kjer je tudi največ počitniških hišic - trenutno jih je že okoli sto.

Predsednik sveta primestne četrti Janez Vertič je povedal, da z vsakim novim metrom asfalta prihajajo na njihovo območje novi prebivalci. Res pa je, da si jih večina postavlja hišice za prosti čas, te pa ponavadi v jeseni njihovega življenja postajajo stalna prebivališča. V glavnem jih gradijo Mariborčani.

Glede na strukturo so prebivalci primestne četrti Grajena delavci in kmetje. Največje kmetijske površine zavzemajo sadovnjaki in vinogradi Kmetijskega kombinata Ptuj. Od drugih dejavnosti je zelo razširjena trgovina, nekaj je obrtnikov in podjetnikov, od proizvodnih obratov je večji strojni remont Milakar, nekaj Grajenčanov pa se ukvarja tudi s turistično dejavnostjo; znano je kmečko gostišče Sluga in gostišče Damjak z jeleni. V središču četrti, v Grajeni, je tudi sedež podružnične šole OŠ Ljudski vrt iz Ptuja. Zelo dejavno je kulturno društvo Grajena s svojimi sekcijami - dramsko ter moškim in ženskim pevskim zborom, ki skrbijo za kulturni utrip območja. V športnem društvu so med dejavnimi nogometi. Prizadevni pa so tudi člani gasilskega društva Grajena.

Svet primestne četrti ima šest članov, pet jih je iz stranke SDS, eden iz LDS. V svetu mestne občine Ptuj imajo dva svetnika: Milana Petka, ki je tudi član sveta primestne četrti in se redno udeležuje vseh sej sveta, ter Petra Šegulo. Iz njihove četrti je tudi podžupan mestne občine Ptuj Ervin Hojker.

Primestna četrt ima za svoje potrebe na voljo krajevno pisarno, imajo tudi sejno sobo in dom kranjancov z dvorano. Kar zadeva opravljanje strokovnih služb za potrebe primestne četrti Grajena, je Janez Vertič

mnenja, da naj se najprej oceni delo oziroma sprejme program dela in na tej osnovi določi izvajalec. Ne vztrajajo, da bi moral biti nekdo vsak dan pri njih v Grajeni štiri ure. Glede pristojnosti primestne četrti je po njegovem čisto dovolj, kar piše v delovnem gradivu statuta, ker se zavedajo, da bodo za čisto četrtne zadeve morali sami poskrbeti. Od skupnega števila 40 km cest jih je še 16 km neasfaltiranih. Polovica je takšnih, ki so pomembne za širšo povezavo, polovica pa je dovoznih. Pri prvih je nujno, da pri njihovem urejanju s sredstvi sodeluje mestna občina Ptuj. Dovožne ceste bodo vzdrževali v dobrem voznom stanju, če pa bodo krajani na nekem območju pokazali zanimanje, jih bodo tudi asfaltirali, če bodo ti pripravljeni prispevati vsaj polovico potrebnega denarja. Za vzdrževanje cest in zimsko službo so letos dobili 2,1 milijona tolarjev. Z mestno občino Ptuj se dogovarjajo, da bi vzdrževanje in asfaltiranje krajevnih cest ter zimska služba ostalo v mestni občini oziroma v njenem oddelku za okolje, prostor in gospodarsko infrastrukturo.

Trenutno v Grajeni Telekom polaga optični kabel za telefonsko centralo. Gre za investicijo, ki jo v celoti financira Telekom. Primestna četrt jim je proti plačilu najemnine odstopila le prostor za telefonsko centralo. Njihova želja pa je, da bi pridobili še kabelski sistem, pa tudi načrt mestne občine Ptuj je, da bi bila vsa gospodinjstva na njenem območju povezana v enoten kabelski sistem.

310 GOSPODINJSTEV BO DOBIL VODO

Letošnje leto je za primestno četrt Grajena še posebej pomembno: ljudje na obrobju mestne občine so dobili pitno vodo iz vodovoda. Kako dragocena je ta pridobitev, vedo samo tisti, ki je nimajo. Še do nedavnega žejno območje Grajene, Orešja in Krčevine pri Vurberku, le nekaj kilometrov oddaljeno od Ptuja, je po dolgih letih prizadevanj le dobilo vodovodno omrežje. Kot je povedal predsednik odbora za gradnjo vodovoda v primestni četrti Grajena in naselju Orešje dr. Lojze Arko, je bil to največji vodovodni projekt na Ptujskem v letu 1996, v okviru katerega bo vodo dobilo 310 gospodinjstev. Do vseh 310 gospodinjstev so napeljeni že sekundarni vodi za priključek; te je dobilo že 278 gospodinjstev. Preostalih 32 bi bilo prav tako že narejenih, vendar jih niso priključili, ker še niso poravnali vseh sklenjenih finančnih obveznosti. Priključevanje bodo nadaljevali januarja 1997. Primarni vod je s sofinanciranjem mestne občine Ptuj stal okrog 70 milijonov tolarjev, sekundarni vod oziroma priključki pa 24 milijonov. Tako bo celoten vodovod v primestni četrti Grajena in v naselju Orešje stal okrog 94 milijonov tolarjev. Dr. Arko ocenjuje, da je z ekonomskega stališča to najcenejši vodovod po enoti priključka v ptujski občini glede na prispevek gospodinjstva. Prispevek gospodinjstva pri primarnem vodu je bil 75, pri sekundarnem 65 tisoč tolarjev. Dela pri primarnem cevovodu je opravljalo zasebno podjetje Vodnar iz Ptuja, za vodovodne priključke pa so poskrbeli delavci Komunalnega podjetja Ptuj. Za dela pri primarnem delu je pogodbo sklenila mestna občina Ptuj, za sekundarni del pa je gradbeni odbor izvajalca poiskali med tremi ponudniki. Da je projekt po tehnični plati tekel nemoteno, imata po besedah predsednika gradbenega odbora največ zaslug Jože Ileč in Janko Polanec. Komunalno podjetje Ptuj je toliko prikl-

jučkov uspelo narediti tudi zato, ker je priključevanje teklo vzporedno z gradnjo primarnega cevovoda.

OB VODOVODU JAVNA RAZSVETLJAVA

Osrednja naloga primestne četrti Grajena še naprej ostaja dokončanje gradnje vodovoda v naselju Grajenščak in ureditev javne razsvetljave na celnem območju četrti. Janez Vertič pravi, da niti v centru četrti na Grajeni nimajo nobene razsvetljave, razen v posameznih objektih. Stališče četrti je, da če že gradijo infrastrukturo, potem jo želijo hkrati imeti na celnem območju. Prihodnje leto bodo skupaj z občino Destrnik-



Prečrpalna postaja pitne vode v Grajeni. Foto: M. Ozmeč

Trnovska vas nadaljevali gradnjo vodovodnega omrežja na Grajenščaku in v delu Krčevine pri Vurberku (zaselek z okrog 30 hišami). Gre za projekt primarnega omrežja, ki je vreden 120 milijonov tolarjev in v katerem naj bi znašal delež mestne občine Ptuj 60 milijon-

ov tolarjev. Potem ko bo celotno območje primestne četrti Grajena pokrito z vodovodnim omrežjem, bodo prišli na vrsto projekti širitve cest in kanalizacijskega omrežja. Bojazni, da bi dela na infrastrukturnem področju zmanjkalo, ni.

MG

PTUJ / 45 LET ZŠAM

Šoferje in avtomehnike pestijo težave

Čprav v ptujski Zvezi šoferjev in avtomehnikov ob 45-letnici delovanja ugotavljajo, da je krepko čutili upadanje števila članov, si s tem ne belijo glave. Kot je na slovesnosti v dvorani Narodnega doma minulo soboto, 21. decembra, povedal dosedanji predsednik ZŠAM Anton Hrga, je največ odhodov iz stanovskega združenja predvsem zaradi izgube zaposlitve ali težkega gmotnega stanja bodisi v podjetjih ali pri šoferjih samih. Ob tem je izrazil prepričanje, da "se bodo vremena Slovencem kmalu zjasnila" in da bo krizno obdobje gospodarstva kmalu za nami.

Prvi predsednik ZŠAM Ptuj, sedaj 78-letni Ludvik Pšajd, pa je ob tem spomnil predvsem na boleče nerešene probleme: "Naši kolegi v nevarni Rusiji umirajo, mi šoferji in avtomehniki pa ob tem nesporno molčimo. Zakaj? Tudi v Dolgi vasi so zadeve neurejene, naši šoferji včasih čakajo za prestop

meje po nekaj dni, pa na meji zanje ni urejeno niti zasilno stranišče. Treba je reči, kaj smo in kdo smo in zakaj obstajamo, predvsem pa moramo vsem povedati, da nam ni vseeno za naše stanovske tovariše!"



O kritičnih razmerah v ptujski ZŠAM je govoril dosedanji predsednik združenja Anton Hrga (v sredini). Foto M. Ozmeč

Še sreča, da so ob vseh problemih našli tudi nekaj pohvalnih zvez. Med njimi je v ospredju vzorno sodelovanje ZŠAM s policijo, predvsem ob varnostnih in preventivnih akcijah v prometu.

Na letni volilni konferenca članov Združenja šoferjev in avtomehnikov Ptuj so proslavili tudi 45-letnico delovanja. Skupaj z njimi so praznovali stanovski prijatelji iz ZŠAM Slovenije ter iz sosednjih združenj Ljutomer in Slovenska Bistrica.

V drugem delu konference so med drugim razrešili dosedanje in izvolili novo vodstvo, sprejeli novi statut združenja, ki so ga pred tem prilagodili novemu zakonu o društvih, ter se dogovorili o smernicah za aktivnosti v prihodnjem letu, ob koncu pa so se zaslužnim članom oddolžili tako, da so jim podelili jubilejna priznanja.

-OM

PIŠE: BRANKO VNUK / KRATEK PREGLED ZGODOVINE NEKDANJEGA PTUJSKEGA DOMINIKANSKEGA SAMOSTANA

Dominikanski samostan

3. Kar se tiče redovno-upravnega pogleda, je ptujski konvent sodil v okvir nemške province. Na generalnem kapitlju v Bologni je bilo leta 1221 ustanovljenih osem provinc, med njimi provinca Teutonia, ki se je raztezala po vseh deželah severno od Alp, med Francijo, Ogrsko in Poljsko, Ptuj pa je bil skrajna točka proti vzhodu. Leta 1228 so od province Teutonije ločili provinco Dacija, ki je obsegala skandinavski polotok. Ker je še tudi potem bila provinca preobsežna, so na generalnih kapitljih v Parizu leta 1269, v Trieru leta 1289, v Strassburgu leta 1296, v Benetkah leta 1297 razpravljali o delitvi province. Dejanska delitev province je bila opravljena šele leta 1301 v Kölnu, nato v Bologni leta 1302 in v Besançonu leta 1303. Tako je bila leta 1301 v Kölnu nemška provinca razdeljena na saksonsko in tevtonsko provinco. Tevtonski provinci je bil priključen tudi Ptuj skupaj z drugimi konventi na Štajerskem, Koroškem in Avstrijskem. Provinca Teutonia je obsegala 47 samostanov v Švici, Nizozemski, Avstriji, Porenju in v južno-nemških deželah. V zapisniku iz leta 1301, ki našteva po kanonični starosti samostane tevtonske province, se Ptuj nahaja na enajstem mestu. Od ptujskega samostana so starejši le samostani v Brežah na Koroškem, Kölnu, Strassburgu, Trieru, Dunaju, Würzburgu,

Wormsu, Regensburgu, Zürichu in Löwnu v današnji Belgiji.
Lit.: J. GRUDEN 1992, F. KOVAČIČ 1914, B. VNUK 1996

KRONOLOGIJA

13. stoletje

1230 ● Matilda Ptujka ustanovi samostan; naselitev prvih dominikancev iz Brež na Koroškem pod vodstvom prvega priorja Otta, imenovanega Gramatika; prvih dominikancev je bilo sedem; prva posest, ki so jo dobili, je obsegala prostor za samostansko poslopje, dvorišče in vrt, tako da jim jeseni meščan Hilprand dokupi še nekaj sveta, da pa jim tudi precej denarja za studenec; meščan Hilprand tega leta tudi umre.

1228-1238 ● V tem času omenjanega gornjegrajskega opata Alberta šteje samostanska kronika med posebne dobitnike konventa, saj je opat dal za stavbo spalnice eno marko denarja, za cerkev pa precej velik srebrn kelih in celotno opravo za slovesno službo božjo.

1231 ● Dne 11. oktobra salzburški nadškof Eberhard II. potrdi ustanovitve in jim podeli svečan privilegij, v katerem jim priznava že pridobljene in v bodoče pridobljene privilegije.

1235 ● Dne 28. julija se v listini, ki jo izda Friderik Ptujski v Veliki Nedelji, med pričami omenjata prior Otto in brat Konrad iz ptujskega samostana;

oba se omenjata tudi v listini, ki je bila izdana na Ptujju dne 8. julija; v listini, izdani na Ptujju, nadškof Eberhard II. vsem slušateljem pridig ptujskih dominikancev odobrava določene odpustke; tudi oglejski patriarh Berthold ptujskim dominikancem podeli odpustke.

1235-1236 ● Omenja se prior Oton de Wessella, ki je verjetno istoveten z Otonom Gramatikom.

1236 ● Omenja se prior Konrad de Solio.

1237 ● V neki studeniški listini se poleg Friderika Ptujskega kot priča pojavlja frater Grifo de ordine praedicatorum.

1237-1249 ● Omenjajo se priorji Dimarus (po kroniki Dominicus), Fridericus de Winaschinbitz (po kroniki Wina Stimbitz), Leopold Voxius.

1243-1252 ● V tem času se omenja savinjski arhidiacon Konrad, ki je izposloval, da duhovska bratovščina v patriarhatu nakloni ptujskim dominikancem denarno podporo, da si postavijo primeren kor, ker je bil prejšnji zelo nizek in tesen.

1243 ● Papež Inocenc IV. proglasi dominikanske cerkve za konventualne ter dovoli, da imajo laiki pri njih svoja lastna pokopališča.

1244 ● Zapis, ki opisuje prihod prvih dominikancev na Ptuj; oglejski patriarh Berthold slušateljem pridig ptujskih dominikancev dovoli štirideset dni odpustkov.

1245 ● Dne 1. oktobra v Lyonu izdana bula papeža Inocenca IV., ki podrobno opisuje težave, ki so jih imeli dominikanci, saj so imeli med "petrinici", tj. med vsijim in nižjim svetnim klerom, hude nasprotnike.

1246 ● V Lyonu dne 17. julija papež Inocenc IV. dovoli dominikanskemu redu, da prebivajo na območjih, ki so izobčena, da smejo potovati skozi ta območja in da smejo sprejemati hrano od izobčencev.

1248 ● Sekovski knezoškof Ulrik v posebni listini odobri konventu neomejeno svobodo pridiganja po svoji celotni diocesi; dne 10. aprila izda sekovski škof Ulrik na Ptujju pismo, v katerem zaukaže župnikom in kuratom svoje škofije, da pustijo dominikance svobodno pridigati po celi škofiji.

1249 ● Dne 27. oktobra v listini, ki jo izda oglejski patriarh Berthold v Scharfenbergu, nastopi kot priča prior dominikanskega samostana Heinrich skupaj z bratom Jakobom; v Lyonu dne 29. junija papež Inocenc IV. dominikanskemu redu odobri pravico sprejetja izobčencev, ki so se skesali, v konvent in pravico do pomilostitve le-teh; dne 29. julija umre vitez Herman, kastelan spodnjega gradu na Ptujju, ki je pripomogel, da so si dominikanci na dvorišču napravili izvrsten studenec; salzburški nadškof Filip, ko se mudi v Lipnici, dominikancem potrdi pravico do svobodnega pridiganja po celotni nadškofiji.

1250 ● Dne 13. marca v funkciji papeškega legata podeli prošt Konrad pri sv. Gvidu v Speyerju dominikancem različne milosti, kot so npr. do spovedovanja, pridiganja, odpustkov,

pa tudi pravico do pokopa vernikov pri njih.

1251 ● Dne 24. aprila v Slovenj Gradcu oglejski patriarh Berthold podredi studeniške dominikanke v duhovnih zadevah ptujskemu konventu; to 20. julija v Slovenj Gradcu še enkrat potrdi Bertholdov naslednik Gregor; obnovljeno je bilo mestno obzidje in takrat je bil samostan ob intervenciji Hartnida Ptujskega pri ptujskih meščanih vključen v okvir mestnega obzidja.

1252 ● Konventual Heinrich, brat koroškega vojvode Filipa, postane škof v Chiemsceju; dne 20. julija v Čedadu oglejski patriarh Gregor potrdi predhodnikovo listino, ki studeniški samostan podreja ptujskim dominikancem; dne 8. oktobra v Lüttichu legat kardinal duhoven Hugo od sv. Sabine odobri za dan posvetitve cerkve dominikanskega samostana, ki bo kmalu posvečena, poseben odpustek, kar velja tudi za njene obletnice in spominske dneve; istega dne brat Hugo cerkvi odobri odpustek za navedene praznične dni v letu; dne 26. avgusta se v listini savinjskega arhidiakona Konrada kot priča omenja prior ptujskih dominikancev Herman, skupaj z njim pa kot sopriči brat Henrik de Carniola in Vitigon in Wernherus; Herman Žalčan (Saxo) se istega leta omenja tudi skupaj z bratom Vluingom iz Celja.

Popravek: V zadnjem odstavku 2. dela nadaljevanke je pomotoma zapisano, da so se dominikanci naselili v zgornjem vzhodnem delu mesta. Pravilno se glasi: v zgornjem zahodnem delu mesta.



Kuharski nasveti

Praznične jedi

Čeprav so novoletni prazniki že mimo, pa se še enkrat pomudimo ob svečanih jedeh, kajti zakaj ne bi bil praznik tudi kak navaden dan?

Iz govedine si lahko pripravimo različne pečene bifteke, če nimamo tatarskega bifteka za hladno začetno jed, na primer biftek po angleško. Tega pripravimo tako, da iz govejega fileja vrzemo okroglo rezino s težo 18 do 20 dag, meso dobro začimimo s soljo in poprom ter na eni strani premažemo z gorčico in narahlo pokapljamo z oljem. V ponvi segrejemo malo maščobe in bifteke na hitro opečemo z obeh strani. Z gorčico premazana stran je na začetku pečenja zgornja. Nato odlijemo odvečno maščobo, prilijemo rdečo vino in worcester omako ter meso juho ali osnovo. Dušimo približno eno minuto, položimo na vroče krožnike, prelijemo z omako, na vsak biftek položimo rezino zeliščnega masla in sevramo. Biftek lahko ponudite tako, da je v sredini rahlo roza barve ali popolnoma prepečen oziroma po želji gostov. Enako pripravljene ga lahko ponudimo še z obilico zelenjave, z jajcem, s sadjem in podobno. Lahko si pripravite tudi dvojni biftek ali Chateaubriand in Turnedos Rossini; o teh dveh jedeh ste slišali že v lanski oddaji, iz govejega rostbifa pa si lahko pripravite rostbif po angleško. Najboljše je, da celoten kos govejega rostbifa dan ali dva položite v marinado, tako da rostbif v celoti namažete z gorčico, dobro pokapljate z ol-

jem in položite na hladno. Lahko dodate še različne začimbe, kot so celi poper, zrnca brinovih jagod, lovorjev list in malo rožmarina. Tako pripravljeno meso bo po peki še sočnejše in mehkejšo. Rostbif pa lahko tudi pretaknete s slanino, kislimi kumaricami, olivami, korenjem, s čimer ste popestrili videz in okus.

Iz goveje bržole pa si lahko pripravite različne bržole v burgundski, lovski, smetanovi in podobni omaki. Zraven govedine lahko ponudite naslednje priloge: k angleško pečeni govedini ponudimo zelenjavo po francosko, nadevane artičoke, vse vrste krompirja, kot so pommes duchesse, pommes paille ter hollandsko in bearnesko omako. H govejim zrezkom, bržolam, dušeni govedini v omakah pa ponudimo vse vrste testenin, hrustavce, riž, cmoke, zelenjavne pireje, štruklje, korenje, grah in koruzo.

Iz teletine si lahko za praznični meni pripravimo polnjene oziroma nadevane telečje prsi, vse vrste polnjenih zrezkov, telečje medaljone v različnih omakah. Telečje medaljone lahko tudi flambiramo, s čimer lahko dodamo še poseben čar glavnim jedem ali sladcam.

K jedem iz teletine ponudimo gnjnatni, zelenjavni ali gobov riž, špinadne ali paražitnikove re-

zance, zelenjavo po francosko in poljsko ter različne solate.

Tudi iz svinjine si lahko veliko pripravimo, predvsem različna nabadalca, ki jih lahko kombiniramo s perutnino, zelenjavo in sadjem, različne rulade, te si lahko pripravimo že prej in jih ponudimo hladne ali tople. Svinjina je primerna tudi za žar. Najpogosteje od prilog k jedem iz svinjine ponudimo svaluje, hrustavce, ki jih lahko povajamo v na lističe narezanih mandedkjinah, zelenjavne pireje, sladko zelje, rdečo zelje, ohrovt, komarček ter listnate in kuhane solate.

Vsi ljubitelji divjačine pa si boste ob praznikih verjetno pripravili kakšno divjačinsko specialiteto, kot je na primer srnino stegno po lovsko ali divjačinsko, divjačinsko lahko pripravimo tudi v smetanovi omaki ali celo na žaru. Vse vrste divjačine damo vsaj tri do štiri dni prej v tako imenovano kvašo z veliko različne zelenjave in veliko zrnatih in listnatih začimb, le tako bo dovolj okusna, ne glede v kateri omaki jo pripravljamo. Zraven divjačine od prilog najpogosteje ponudimo cmoke, svaluje, žličnike, hrustavce, brstični ohrovt, sotirane gobe, brusnični kompot, stročji fižol in podobno.

Vsem, ki ste sodelovali s svojimi prispevki v rubriki Kuharski nasveti, se zahvaljujem, hkrati pa vas vabim k sodelovanju v prihodnjem letu. In naj vam vse jedi uspejo pri pripravi.

Srečno 1997!

→ **Nada Pignar,**
učiteljica
kuharstva



PREJELI SMO

DRUGA PLAT BOJKOTA V MLEKARNI PTUJ

V Biltenu Mlekarske zadruge Ptuj, ki je izšel v oktobru 1996, je bilo v intervjuju g. Jožeta Laha, bivšega predsednika Mlekarske zadruge, zapisanih kar nekaj neresničnih podatkov. Zaradi teh neresničnih in žaljivih izjav sem pisno pozvala g. Jožeta Laha, da demantira vse izjave, ki blatijo moje dobro ime. Ker v roku, ki sem mu ga postavila, tega ni preklkal v Biltenu MZ in ne v ptujskem Tedniku, sem proti njemu osebno vložila tožbo. Bralcem Tednika in vsem, ki so prečitali Bilten MZ Ptuj, pa želim v kratkem povedati, katere so tiste neresnice, ki jih je navedel g. Lah in ki naj bi bile vzrok, da je prišlo v februarju 1996 do bojkota kmetov, ki je Mlekarni Ptuj povzročil ogromno škodo.

V Biltenu je bilo zapisano, da jaz kot takratna v.d. direktorice Mlekarni Ptuj nisem hotela podpisati pogodbe o oddaji mleka v letu 1996. To je čista laž, saj sva se z g. Lahom večkrat dogovarjala za datum podpisa, vendar se je vedno izgovarjal, da še niso znane dokončne količine mleka, ki naj bi ga oddali Mlekarni Ptuj v letu 1996. V resnici pa so se na UO MZ dogovorili, da z mano ne bodo podpisali pogodbe, ampak samo z novim direktorjem. To so mi povedali nekateri člani UO MZ, ki so mislili drugače kot njihov predsednik oz. njihov idejni vodja Drago Zupanič.

Druga neresnična izjava je bila, da Mlekarna ni več plačevala stroškov odkupa mleka v višini 3%. MZ je namreč za celo leto 1995 in za januar 1996 dobila plačane stroške za odkup mleka v višini 3 % od vrednosti odkupljenega mleka, kar je razvid-

no iz dokumentacije v Mlekarni Ptuj in v MZ Ptuj.

Nadalje me g. Lah obtožuje, da je prišlo v Mlekarni do odpustitve tistih delavcev, ki so se še pogovarjali z njimi. Ne vem točno, koga je pri tem mislil, toda jaz kot v.d. direktorice nisem odpuščala nobenega delavca iz Mlekarni. Če je pri tem mislil na Drago Zupaniča, naj povem, da sem ga samo suspendirala z delovnega mesta vodja odkupa, delovno razmerje pa mu je v Mlekarni prenehalo po sklepu disciplinske komisije in to zaradi tega, ker mu je bilo dokazano, da je delal proti interesom Mlekarni Ptuj. Če pa je s tem mislil na delavca Mitja Tementa, pa moram povedati, da je ta zapustil Mlekarno na podlagi sporazuma med njim in menoj in to že po končanem bojkotu. V času bojkota pa so ga z delovnega mesta odstranili delavci, ko so videli, da je na strani tistih kmetov, ki so blokirali Mlekarno in tako onemogočili normalno poslovanje Mlekarni.

Huda obtožba je tudi ta, da sem jim jaz onemogočila stike z delavskim svetom Mlekarni. V resnici so se člani DS sami odločili, da ne čutijo potrebe za ponoven skupen sestanek, saj so se nekaj dni pred tem že sestali člani UO MZ in člani DS z vodstvom Mlekarni. To je g. Lahu tudi v moji prisotnosti povedala predsednica DS.

Torej so vse te štiri izjave neresnične in zaradi tega tudi ni bilo nobene prave osnove za blokado Mlekarni. Še enkrat bi rada ob tej priložnosti povedala vsem kmetom, ki so sodelovali pri bojkotu, da so naredili veliko škodo svojemu bodočemu podjetju, saj je do takrat, ko je prišlo do bojkota, Mlekarna poslovala pozitivno in je bilo tudi mleko plačano pravočasno in v skladu s pravilnikom.

Istočasno pa moram spomniti bodoče lastnike Mlekarni Ptuj, to je kmete, in predvsem njihovega tehničnega vodja Drago Zupaniča, da se spomnijo, kakšen je bil dogovor med njimi in Mlekarno Ptuj glede lastninjenja Mlekarni. Dogovorjeno je bilo namreč, da bo Mlekarska zadruga Ptuj v notranjem odkupu vplačala 4 % ocenjene vrednosti in tako bi bili kmetje 49% lastniki Mlekarni, delavci, upoko-

jenci in bivši zaposleni v Mlekarni pa 51 % lastniki. Toda UO MZ je prekršil ta dogovor, ko je že po vplačilu 4 % zneska ponovno vplačal v drugem razpisu večji znesek, toda da so skupna vplačila višja od zneska, ki je bil potreben za notranji odkup in so kmetje tako postali čez 50 % lastniki Mlekarni. Zaradi tega bodo sedaj delavci, upokoijenci in bivši zaposleni, torej vsi, ki so v Mlekarno Ptuj vložili svoj certifikat, dobili vrnjen del svojega certifikata, z tega pa sedaj že nimajo več kam vložiti. Menim, da je bila ta poteza MZ vse prej kot lojalna in nekorektna do delavcev Mlekarni Ptuj in daleč od besed, ki jih je zapisal Drago Zupanič v Biltenu MZ: "Odnosi med Mlekarno in MZ so postali po spremembi vodstva v Mlekarni maja 1996 normalni. Z vodstvom Mlekarni smo v stalnem stiku pri reševanju nastalih problemov, prav tako skrbimo za sprotno in učinkovito medsebojno obveščanje."

Vsi delavci v Mlekarni Ptuj namreč dobro vedo, da to vplačilo ni bilo dogovorjeno in mislim, da se tudi večina delavcev strinja z mano, ko pravim, da je glavni krivec za nesoglasja med Mlekarno in MZ Drago Zupanič. Le-ta si z enostransko informiranostjo kmetov ustvarja položaj, ki je dober samo za njegov osebni interes, kako pa bo poslovala Mlekarna Ptuj v bodoče, pa mu je malo mar.

Anica Brumec

DERATIZACIJI OB ROB

PRIPRAVLJA MAG. BOJAN ŠINKO, SPEC. KLIN. PSIH. / KAKO OBVARUJEMO DUŠEVNO ZDRAVJE - 101. NAD

Vzgoja k različnosti

Zavedati se moramo, da so socialne vloge naučene. Otrok se prvih socialnih vlog uči v družini, pogosto z gledovanjem po starših, pozneje med vrstniki, v šoli in v socialnem življenju sploh. K učenju socialnih vlog prispevajo svoje tudi javni mediji (radio, televizija, film in drugi).

Nad. in konec

Prisila vlog je prisila učenja. Zato je potrebno ljudi, posebno otroke, na vsakem koraku vzgajati k samostojnosti. Vzgojati jih je potrebno tako, da se bodo zmogli živeti v druge, ne pa da jih prepoznajo zgolj po atributih njihovih vlog. Poleg tega jih je treba vzgajati k temu, da bodo pričeli bolj razumevati tudi sebe.

Vzgoja k različnosti in samostojnosti je nujno vzgoja k neposlušnosti, kar sicer zveni heretično, glede na to, da šteje "poslušnost" za pozitivno lastnost, je pa v resnici neposlušnost ploden življenjski princip.

Zakaj so pogosto ljudje tako hlapčevski in ponižni, da lahko nekateri počnejo z njimi, kar hočejo? Zakaj se tako redko spomnijo na svoje osebne pra-

vice? Zakaj se tako redko zgražajo nad očitnimi krivicami, ki zadenejo njih ali druge ljudi?

Takih "zakaj" je veliko in znanstveniki skušajo na njih odgovoriti. Odgovor je jasn: pri teh "zakaj" imamo opravke z vzgojo in družbenimi pogoji. Vemo tudi, kam vodi pretirana poslušnost (nacistem, pred kratkim ukrajenski sistemi, dogajanja v Bosni, Srbiji ...) - "vedno je prav, kar rečejo, ukažejo avtoritete, potrebno je biti brezpogojno poslušen in izpolniti vse ukaze ..."

Mnogokrat so poskušali povsod po svetu vzgajati otroke k antiavtoritativnemu odnosu, toda ti poskusi niso uspeli, saj so avtoritete poskusov enačili vzgojo k neposlušnosti s preprosto sposobnostjo reči "ne", včasih pa so celo vso neposlušnost zgolj zreducirali na

seksualno svobodo.

Človek, ki želi sredi današnje konformistične družbe imeti lastno mnenje ali živeti v skladu z lastno presojo, potrebuje ogromno notranje moči, gotovosti in samozaupanja. Vzgoja k neposlušnosti je potemtakem isto kot vzgoja k ustvarjalni, kulturni, močni in avtonomni osebnosti. Iz pravljice "Cesarjeva nova oblečila" poznamo primer popolnega nekonformizma, ki je osnova miselne neobogljivosti. Tistega osvobajajočega "Ampak saj je vendar gol" se otrok nauči v prvi vrsti v družini. Toda prepustiti vso vzgojo k samostojnosti staršem, bi bilo vendarle nerealno; večina staršev niti sama ni samostojna in suverena. Zato mora pri tej vzgoji sodelovati tudi šola in celotna družba. Prometejevski posmeh bogovom je le en korak k samostojnosti. Večjo lastno aktivnost, večjo prodornost, kritične refleksije in drugo mora nujno dopolniti tudi večja ljubezen in solidarnost med ljudmi.

Naslednjič pa o vzgoji k neagresivnosti.

Mag. Bojan Šinko

KRVODAJALCI:

17. DECEMBRA: Marjana Cizerl, Rakovci 2, Milica Korpar, Podgorci 87/a, Janez Trofenik, Ljutomerska 22, Ormož, Tomaž Habjančič, Ul. 5. prekomorske 4, Ptuj, Milan Vrbl, Sp. Hajdina 52/a, Marjan Grabar, Podvinci 100, Janko Kodrič, Bukovci 92/a, Milan Rihtar, Ul. 5. prekomorske 12, Ptuj, Marjan Kokot, Majšperk 32, Mirko Fruk, Apače 221, Alojz Cajnko, Kajuhova 11, Miran Kozoder, Podložje 3, Vladimir Meško, Sodinci 78/a, Štefan Ros, Ul. B. Kraigherja 14, Kidričevo, Dragoslav Rudolf, Lackova 3, Kidričevo, Stanko Širec, Kočice 70/a, Ivan Nahberger, Draženci 72, Beno Murko, Ul. Haloškega voda 1, Ptuj, Janez Bombek, Ul. Nikole Tesle 21, Kidričevo, Bojan Cimerlajt, Tomaž 16, Matija Kotuter, Župečja vas 1/g, Bojan Petek, Tibolci 34, Franjo Petek, Slovenska cesta 9, Središče, Jelka Maroh, Osojnikova 5, Ptuj, Janez Milinarič, Nova vas pri Markovcih, Milorad Lazič, Potrčeva 48, Ptuj, Andrej Vugrinec, Markovci 33/a, Anton Dančič, Potrčeva 40, Ptuj, Franc Majcen, Zagorje 16.

19. DECEMBRA: Albin Briek, Severova 3, Ptuj, Franc Lendero, Apače 297, Aleš Krajnc, Pleterje 26, Jože Kostanjevec, Draženci 26/a, Majda Ljubec, Nova vas pri Markovcih, Jože

Hentak, Dornava 119, Branko Škrabl, Apače 171, Franjo Škvorc, J.S. Slavenski 2, Franc Sakelšek, Volkmerjeva 24, Ptuj, Davorin Lubej, B. Kraigherja 11, Kidričevo, Marjan Kirbiš, Markovci 13, Ivan Bezjak, Prvenci 5/d, Stanko Janžekovič, Prerad 40, Zvonko Kolar, Apače 188, Marjan Metličar, Zg. Hajdina 82, Miroslav Dobič, Mihovce 24, Janez Janžel, Zabovci 11, Bruno Skuber, B. Kraigherja 26, Kidričevo, Anton Glaser, Borovci 50, Milan Fajt, Draženci 82, Alojz Podvršek, Kraigherjeva 17, Kidričevo, Jože Muzek, Murterinci 57, Albin Dovečar, Strjanci 5/a, Zdravko Krošič, Savinsko 38, Stojan Dajnko, Ptuj-ska Gora 105, Andrej Forstnerič, Pobrežje 132, Drago Furek, Draženci 87/a, Marjan Toplak, Mladinska 4, Kidričevo, Jože Turk, Ptuj-ska Gora 103/a, Franča Zajšek, Ptuj-ska Gora 1/a, Stojan Vinkler, Zg. Pristava 20/a, Slavko Princ, Kajuhova 11, Kidričevo, Alojz Šeruga, Slovenski trg 3, Ptuj, Andrej Rožman, Sovjak 93, Miran Ritonja, Vintarovi 10, Štefan Dončec, Ul. N. Tesle 3, Kidričevo, Roman Kukovec, Sp. Hajdina 112, Branko Ivančič, Lovrenc na Dr. polju 1, Bojan Merc, Soviče 12, Zvonko Brglez, Kungota 42, Branko Vajskopf, Ul. 25. maja 3, Ptuj, Stanislav Šeliga Stogovci 47, Jože Peršuh, Lovrenc na Dr.

polju 5, Stanko Kovačec, Ul. V. Vlahoviča 79, Maribor, Boštjan Drevenšek, Pleterje 44, Jurček Lamot, Trnovce 1, Branko Drevenšek, Mihovce 48, Vincenc Krajnc, Bukovci 182, Živko Lazič, Ul. 25. maja 5, Ptuj, Jožef Korez, Janški Vrh 50, Janez Skledar, Apače 209, Janez Vogrinc, Pobrežje 140/a, Miran Cafuta, Čučkova 13, Kidričevo, Jože Kampf, Zg. Hajdina 104/č, Janez Murko, Vitomarci 33, Ivan Ogrinc, Skorba 35, Janez Selinšek, Stogovci 5/a, Vili Strmšek, Pobrežje 41/a, Milan Lah, Jadranska 17, Ptuj, Stanislav Molnar, Krčevina 83, Robert Merlak, Čučkova ul. 9, Kidričevo, Franc Grlica, Podvinci 83/c, Janez Kužner, Lovrenc na Dr. polju, Janko Fras, Flegeričeva 1, Ptuj, Ivan Mazera, Volkmerjeva 22, Ptuj, Franc Jurček, Volkmerjeva 9, Ptuj, Vinko Hvalec, Potrčeva 17, Ptuj, Franc Kozel, Zakl 37/a, Karel Frangež, Brunšvig 51, Anton Ratek, Kiclar, 118/b, Ivan Malek, Jiršovci 50, Slavko Čeh, Pivkova 7, Maribor, Nives Ovčar, Majski Vrh 29/a, Milan Zemljčič, Andrenci 34, Iztok Fridl, Zg. Hajdina 97/a, Branko Zorec, Andrenci 26, Dušan Najvirt, Celestrina 11, Peter Najvirt, Ložane 6, Jožica Podvršek, Ul. Borisa Kraigherja, Kidričevo, Vesna Kornik, Ilčeva 21, Ptuj.

Stanujem v bloku Arbatjerjeva 1, ki ima dve kleti. Po obvestilu, da bo opravljena deratizacija, sem v kleti pogledal dejansko stanje in videl, da je v eni bilo nekaj kupčkov "briketov", v drugi pa nobenega. S sosedo sva stvar predebatala in je rekla, da to ni prvič in da je ona že pred časom urgirala na zavodu, ki opravlja deratizacijo, a so jo odpravili, rekoč "Strup je pač nekdo pobral."

Potem sem vprašal na Podjetju za stanovanjske storitve, ki je naš upravljalec, zakaj moramo plačati nekaj, kar ni bilo opravljeno, in so mi odgovorili: "Mi nimamo toliko ljudi, da bi lahko to kontrolirali, ampak samo razdelimo prispeli račun na število stanovalcev." Kljub temu pa ta upravljalec računa upravljanje povprečno 1.000,00 SIT na stanovanje, kar znese v letu dni dobrih 200.000,00 SIT in za ta denar ne naredi popolnoma nič.

Ignac Habjančič

Dedek Mraz v kolektivu Kovinostrugarstva Gomilšek

Zopet je leto naokoli. Čas božiča in novega leta smo vsi nestrpno pričakovali, najbolj pa naši otroci. V kolektivu Kovinostrugarstva Ivana Gomilška smo se odločili, da razveselimo naše najmlajše. Dedek Mraz jih je

obiskal 23. decembra in jih razveselil z darili. Za njegov obisk in organizacijo gre posebna zahvala Ivanu Gomilšku in njegovi hčerki Zdenki.

M.B.



PTUJ / PRIČEL DELATI KLUB OBZORJE

Klub za kvalitetnejše življenje

Iz ptujskega podjetja Animacija je prišla znova zanimiva novica, tokrat o začetku dela kluba Obzorje, ki ga dela v sodelovanju z republiškimi zavodom za zaposlovanje. Sedež ima na Potrčevi cesti 34 (Dom krajanov dr. Jožeta Potrča). Klub je odprt vsak dan od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure.

Namenjen je vsem, ki si prizadevajo za kvalitetnejše življenje: vsakdanjega življenja: brezposelnim, ženskam, moškim, zaposlenim, starejšim, mlajšim, s poklicem ali brez njega. Obiskovanje kluba je brezplačno, mentorja sta Irena in Franc.

"Klub ni namenjen samo brezposelnim, temveč tudi tistim, ki si želijo pomoč za ponovno vključitev v družbo in potrditev samega sebe. Človek se lahko

vedno razvija in ohranja lastno samopodobo, se aktivira v osebnem in družbenem življenju. Potrebujemo le spodbudo, družabnost, morda pogovor, da uvidi možnost lastne aktivnosti v prostem času, da si ustvarja prihodnost z osebnim razvojem, s pridobivanjem novih znanj in življenjskih spretnosti, ki vodijo k dvigu kvalitete življenja. Naš namen je, da k temu prispeva klub Obzorje," je med drugim povedala Franja Čeh.

Poleg druženja nudi klub možnost vključevanja v tematske debatske krožke (komunikacija, medosebni odnosi, kako si ohranjamo zdravje sam in podobno). Organizirali bodo tudi učenje tujih jezikov, pripravili ustvarjalne delavnice in drugo, za kar se bodo zanimali obiskovalci kluba. Klub bo deloval na načelih odprtosti in zaupanja, dovednosti za nove ideje ter pobude, da bo delo čim bolj prijetno, sproščeno, ustvarjalno in izobraževalno ter da bo koristno prispevalo k večji kvaliteti življenja.

MG

PTUJ / POGOVOR Z NARKOMANOM

S heroinom do brezbržičnosti

Naš sogovornik iz bližnjega mesta, kjer naj bi skoraj vse vaje že imela v rokah mafija, je uspešno izbojeval svojo bitko s heroinom. Zadnjič ga je vzel leta 1988, vendar je pri drogi tako, da nikdar nisi ozdravljen za vedno, to je kot neka kronična bolezen, ki spi in le čaka obujenje ...

Star je 43 let, brez službe, v firmi je bil spoznan kot tehnološki presežek, z dvema hčerkama ima za mesečno preživetje skupaj na voljo nekaj nad 38 tisoč tolarjev. Ženo mu je že leta 1980 pogubila droga, ko je imela starejša hči štiri leta in mlajša le šest mesecev.

Danes je prepričan, da je ušel drogi in da zanj ni več nevarnosti, da bi se vrnil v njen objem. V svet mamil je zašel zaradi družbe kot 19-letni fant; ker ni želel biti "zunaj", je sprejel drogo, ki mu je bila hkrati vstopnica, da je ostal s starimi prijatelji. V svet droge pa zagotovo ni zašel zaradi razočaranja. "Sedaj so moje izkušnje drugačne, vem, da se za drogo marsikdo odloča iz družbenih, osebnih in tisoč drugih razlogov. Nihče ni varen pred njo, uživajo jo revni, bogati, srečni, nesrečni. Ni mogoče reči, da se droga dogaja drugim. Vedno bolj imam z njo opravka tudi Slovenci." Že takrat je bil gram heroina med 80 in 120 markami. Denar ni bil problem, saj je bil vedno v službi. Šteje si v dobro, da zaradi droge nikoli ni zašel na stranpoti. Po heroinu so se vozili v Zagreb, Makedonijo, živo se spominja tudi pridelka iz Prekmurja, kjer je bilo v sedemdesetih letih precej moka. Takratna narkomanska scena v Mariboru je bila precej močna, droga pa je bila hit, tako kot je sedaj. Zbirali in uživali so jo v stanovanjih, če pa so drogo iskali drugod, so se srečevali tudi v drugih krajih. Z ženo se je spoznal v disku, njej je prvi dal poskusiti drogo eden od zasvojenec, ki se je v tistih časih že zdravil v Ormožu. Žena je z uživanjem droge "zaustavljala" uživanje alkohola.

Naš sogovornik pravi, da ni nikoli skrival, da je narkoman. Heroin je užival pred starši, ki so niso imeli interesa, da bi mu uživanje preprečili. Njihovo prepričanje je bilo, da jo bo nehal uživati sam od sebe, ko bo uvidel, da to nikamor ne vodi. To neskrivanje uživanja je bila po njegovem prej prednost kot slabost, vodila pa ga je v svet brezbržičnosti. Tudi okolica je vedela, da je narkoman, bil je na takem glaslu, da so za to si vedeli, če že ne celi Maribor. Večkrat je zapadel v krize; takrat so zasvojenec vozili na Pohorski dvor, kjer pa je po detoksikaciji komaj čakal, da se je ponovno vrnil v svoje okolje, lahko pa bi tudi ostal in se pričel zdraviti. Večkrat je sicer sklenil, da bo nehal, ampak vse-

lej je vrnitev v staro družbo opravila svoje. deset jih je uživalo heroin, on, enajsti, pa ne - to vendarle ni šlo. In začaran krog se je nadaljeval. Leta 1976 se je dvakrat znašel na Pohorju, obakrat je sam sebi obljubil, da se bo popravil, saj ima vendarle otroka. Prišel je drugi otrok, nato ženina smrt, ki je prinesla določeno praznino, in čeprav so občutki krivde obstajali, je bila droga vendarle še nekaj časa močnejša "Najprej sem bil jaz, potem pa vse drugo." Ko sta deklici rastli, je obstajala bojazen, da ga bosta kdaj dobili pri jemanju, zato je to svojo zasvojenost skrbno skrival. Potem pa ga je prijelo in se je odločil ter ves pribor odnesel v Ormož k dr. Preglju. Tako je storil še večkrat. Vsi poskusi zdravljenja, ki se sicer niso obnesli, so vendarle prinesli toliko, da je svoj zadnji odmerek heroina vzel leta 1988. Bila je izredno močna doza, da je bil še drugi dan zadet. Krize so ga še kar najprej dajale, rešitev je bil vedno klic v Ormož, včasih se je tudi tja odpeljal, čeprav ni vedel, ali bi v Ormožu izstopil ali se odpeljal dalje. Ko se je o svojih težavah želel pogovoriti s katerim od zasvojenec, prijatelj, ga je vedno vrglo iz tira, nikoli ni vedel, ali je pri zdravi pameti, želel pa je odnehati, vendar ni imel prave podpore. Krize so kritični trenutki, najnevarnejši za življenje. Vedel je, da se materi ne more potožiti, prav tako ne otrokom na Pohorje ni šel, pogovori z drugimi narkomani pa so ga, kot rečeno, vrgli iz tira. Kot rešilna bilka je obstajal Ormož.

Heroin je pri narkomanu to, kar je alkohol pri alkoholiku: če ga nimaš, si brez moči, če ga imaš, je v redu, si močan. Nikoli ni želel iti do konca, torej v smrt. "Če ti je v drogi lepo, ne boš šel na slabšo." V krizah mu je pomagal metadon, ki je sintetično mamilo in ga predpisujejo odvisnežem, da preprečijo pojav abstinencijskih simptomov. Metadon je dobival tudi od prijatelja. Užival je tudi vitaminske injekcije ter 10-miligramski apaurin, ki mu je pomagal spati.

Danes je naš sogovornik dru-

gačen, živi brez droge, kriz zadnji dve leti nima več, tudi trepetanja ni več. Srečanja z bivšimi narkomani ga ne prizadenejo (zase pravi, da je volk samotar, ki na družbene anomalije gleda dosti bolj kritično kot nekoč), ve, da je danes njegov svet drugačen od tistega, v katerem je sam živel kot narkoman. Iz njegove generacije uživalec ni več nobenega med živimi. Za svoji hčerki se ne boji, da bi zašli v svet drog. Družba bi po njegovem morala več narediti pri strokovnem predstavljanju nevarnosti, ki jih prinaša droge, dosti premalo namreč vloga v preventivo. Ko je potrebna kurativa, je že prepozno.

Ko se človek drog osvobodi, nevarnost še vedno obstaja. Kjerkoli se je v preteklosti pojavil (posebej v bližini narkomanov), ni bil zaželen. Tega se še danes ni rešil. Ker narkomanska scena dobro pozna, bi še danes lahko dokaj hitro prišel do droge, če bi jo želel. Ampak danes je njegov svet takšen, da je ne potrebuje. Kako se je rešil, kaj je odločilno vplivalo na to, da je nehal, pa nam ni znal povedati. "Iz tega sem ven, spomina kljub dolgoletni zasvojenosti nisem izgubil. Ko danes srečujem nekatero narkomano, se zamislim, pogosto zgrozim in si rečem: "Takšen bi bil tudi lahko sam, če ne bi nehal!" Pot odvajanja je bila izredno trda in polna pasti, najhujša je bila nespečnost."

Danes si želi le ostati takšen, kot je. Mi mu to seveda želimo. Prošenj za delo skorajda več ne piše, tiste, ki jih je napisal, so ostale bogve kje. Niti odgovorov nanje ni dobil. Vsi iščejo mlade delavce, za starejše ni zanimanja, če pa imaš še pečat, da si bil narkoman, se te vsi izogibajo kot kuge. Z denarjem, ki ga ima na voljo, kolikor toliko shajajo. Včasih si kaj sposodi, da lahko preživijo mesec. "Ne morem se dosti pritoževati, drugi imajo še veliko manj." Mi pa vprašujemo, ali v resnici ni dela za ljudi, ki imajo za seboj hudo življenjsko preizkušnjo in ki želijo zaživeti drugače? Ob tem mora skrbeti tudi za dve hčerki, ki prav tako iščeta svoj prostor pod soncem. In sta vseskozi bili njegova skrb, kljub hudi zasvojenosti.

Bo leto 1997 tej družini urednico njihova pričakovanja?

MG

GLADOMES PRI ZGORNJI LOŽNICI / 93 LET ANZLOVE LIZE

Čas ji mineva ob obujanju spominov in petju

Prednovoletni čas je čas obiskov. Tako so članice krajevne odbora Rdečega križa z Zgornje Ložnice obiskale svojo dobro znanko, najstarejšo krajanke MARGUČEVO LIZO, po domače Anzlovo, iz Gladomesa pri Zgornji Ložnici. Ker bi bila v svoji stari hiši sama, jo je pred dvema mesecema vzela k sebi v Ugovec hčerka Marica. Ko pa bo v teh dneh prišel na enomesečni dopust iz Nemčije sin Julči, se bo vrnila na svoj dom.

Kaj hitro smo se zapletli v pogovor in slavljenka nam je povedala veliko zanimivih reči iz svoje mladosti. Rodila se je 6. novembra 1903 na Anzlovi domačiji v Gladomesu kot Liza Šega. Ljudsko šolo je obiskovala na Venčeslju, tako so takrat imenovali sedanjo Zgornjo Ložnico, nato pa pomagala v domači gostilni, ki je bila pri Anzlovih že nekaj generacij. Liza je povedala, da se je bilo takrat poleg razmeroma majhne kmetije potrebno ukvarjati še z dodatno dejavnostjo, kajti časi so bili v mnogočem drugačni kot danes. Denarja je bilo manj in težje je bilo priti do njega, družine pa so ponavadi štejele veliko članov.

Seveda je bilo življenje v gostilni nadvse zanimivo, saj se je vedno dogajalo kaj zanimivega. Pri njih so se srečevali fantje iz venčeselske in tinjske fare, pa tudi tisti s Tinjske Gore. Takrat so veljala mnoga nenapisana pravila, fantje iz sosednjih vasi pa so se nadvse radi tepli med sabo. Največkrat so bila vzrok dekleta, ki so jih fantje domače vasi branili pred "vsiljivci" iz sosednje. Spominja se, da so bili pogosti pretepi med fanti iz Venčeslja in Tinja. Sicer pa je bil lahko povod za pretep tudi pero, ki si ga je fant zataknil za klobuk. Narobe je bilo tudi to, če si je klobuk izzivalno posadil na glavo bolj postrani. Najpogostejše orožje je bil "teležek", tuintam pa tudi nož. Zgodilo pa se je, da so ob takšnih pretepih katerega tudi ubili. "Pa samo enega," je pripovedovala Anzlova Liza.

Ob obujanju teh spominov se je Anzlova Liza vidno razživela. Ko je spoznala sedaj že pokojnega Ivana MARGUČA iz Sodreža, danes se ta kraj imenuje Fošt, sta se maja 1926 poročila. V zakonu se jima je rodilo trinajst otrok, osem - Ivanka, Marica, Ivan, Lizika, Trezika, Julči, Tončka in Anica - jih še živijo, pet pa jih je že umrlo. Trije otroci so v Nemčiji, ostali pa v Ugovcu, Gladomesu, na Zgornji Ložnici in v Slovenski Bistrici. "Mož z gostilno ni bil zadovoljen, ni imel rad pijačkov, pa tudi plačevali nekateri niso, in ker je hotel imeti mir, smo gostilno zaprli. Kasneje smo imeli pri nas trgovino z lesom, potem je živ-

jenje teklo veliko mirneje," niza triindevetdesetletna slavljenka.

V mladosti je Liza rada pela, zato je sodelovala pri cerkvenem pevskem zboru v domači venčeselski cerkvi. Doma v Gladomesu so imeli preko ceste so-



Margučeva Liza, po domače Anzlova, je pri 93 letih še vedno čila.

Foto: VT

sede, ki so jim po domače rekli Drejčeki in pri katerih se je ob vsaki priložnosti pelo. Tja je najprej zahajala sama, kasneje pa tudi njeni otroci. Bila dobra pevka in še danes rada zapoje, če ji hčerke pomagajo. V letošnjem juniju je bila na srečanju sta-

rejših krajanov na Zgornji Ložnici. Tam so starejši ljudje veliko priložnosti se je opogumila tudi Liza in s pomočjo hčerke Ivanke zapela priljubljeno pesem svoje mladosti "Slovenka sem".

Če jo opazuješ, kako pripoveduje vse te spomine svojega življenja, ugotoviš, da jih ima - tako le po domače povedano - "kar veliko za ušesi". Z veseljem ugotoviš, da je kljub letom še vedno pravi veseljak, le priložnosti potrebuje in nasmeje vse okoli sebe. Menda so to podedovale tudi njene hčere, ki so prav tako prijetne in vesele. Vsi tri, Liza ter hčerki Ivanka in Marica, so nam povedale zanimivo anekdoto, ki veseli in nekoliko radovedni značaj triindevetdesetletne Lize potrjuje. Pri hiši je bilo pet deklet in so jih fantje ponoči klicali pod okni. Tako so se hčere nekega večera pogovarjale s svojimi vasovalci in se smejale, da je odmevalo po vsej hiši. Mama Liza je bila radovedna, kaj neki se toliko smejijo. Šla je k vratom, da vidi, kateri fantje so zunaj. Tedaj je eden izmed njih poropotal s kljuko na vratih, mama Liza pa se je tako prestrašila, da je padla po tehničici, ki je bila v kotu. Seveda je bil padec dokaj hud in kar nekaj časa je potrebovala, da se je spravilo k sebi, vendar se smejeti ni nehala.

Danes Lizo ob otrocih, ki zanjo lepo skrbijo, razveseljujejo vnuki in pravniki. Svoji mami, babici in prababici pa želijo še veliko veseljih in sončnih praznikov.

Vida Topolovec

Turizem in trgovina si podajata roke

Trgovina in turizem sta med seboj povezani dejavnosti, ki se različno prepletata, dopolnjujeta in druga drugo bogatita. V razvitih državah se že dalj časa zavedajo, da je razvoj turizma povezan z razvojem trgovine. Zato podpirajo in stimulirajo trgovino, da se ta vključuje v prodajne tokove na področju turizma. Veliko pa je še odprtih vprašanj, tudi pri nas v Sloveniji, kjer včasih v turizmu dela vsak po svoje.

To so potrdili na zadnjem slovenskem turističnem forumu v Portorožu, kjer je beseda tekla o tem, kako bi naš turizem obogatili z atraktivno ponudbo in privlačnimi turističnimi produkti. Med drugim smo slišali razmišljanje, da je turistično porabo treba povečati s popestritvijo sedanje trgovinske ponudbe, predvsem na trehventnih mikrolokacijah, zlasti na letališčih, železniških in avtobusnih postajah, v marinah, v zdraviliških krajih, planinskih postojankah in na smučiščih. Ta ponudba naj bo specifična za posebne vrste porabnikov, je med drugim zapisala v gradivu sekretarka združenja za trgovino Metka Potočnik. V turistično pomembnih krajih naj privabljajo turiste s svojo ponudbo specializirane prodajalne in butike, urbanistično urejeni trgovski objekti, ob novih avtocestah pa naj predstavljajo izločeno okno domače proizvodnje za turistično porabo. Ponekod trgovina premalo upošteva tržni koncept poslovanja v turističnih regijah in krajih. Zato se tudi premalo prilagaja zahtevam turistov in težnjam v njihovih nakupnih navadah in porabi. Trgovina na drobno prihaja v neposredni kontakt z domačimi in tujimi turisti. Pri tem se sooča s številnimi problemi in vprašanji, katerih uspešno reševanje vpliva na učinke, ki jih naj trgovina ustvari. Pred trgovino in turizmom je veliko odprtih problemov, zlasti bo treba poskrbeti za boljšo ponudbo blaga, s kakovostnimi storitvami, prijaznim sprejemom turistov v naših prodajalnah in s prilagoditvijo obratovalnega časa.

Vse to čaka tudi lenarški turizem, ki bi ga bližina meje in prometnih tokov lahko spametovala v smeri učinkovitejšega povezovanja vseh dejavnosti, ki so s turizmom tako ali drugače povezane. Trgovina očito precej, kar pa se v osrednjih Slovenskih goricah še ne pozna.

M. Toš

SLOVENSKA BISTRICA / PRVA GENERACIJA ARTILERISTOV

Prva generacija je samo ena

Pred sedmimi meseci so v slovenjebistriško vojašnico prišli vojaki prve generacije 760. artilerijskega bataljona. Nekaj dni pred letošnjimi božičnimi prazniki so kot prva generacija slovenskih artileristov uspešno končali usposabljanje. Najboljšim vojakom so ob koncu usposabljanja podelili zlate, srebrne in bronaste medalje.

Poveljnik 760. artilerijskega bataljona podpolkovnik Bojan Vogrinc je ob tej priložnosti povedal, da je na svoje vojake ponosen, še posebej ko so svojo usposobljenost in znanje, ki so ga pridobili v minulih sedmih mesecih, pokazali na vajah SKOK 96 in DRAVA 96. Vrhunec njihovega usposabljanja pa

je bilo zaključno taborjenje, ki so ga kljub skoraj nemogočim razmeram na vadbišču uspešno opravili.

Slovesnosti se je poleg nekaterih gostov, novinarjev, častnikov in podčastnikov udeležil še namestnik poveljnika vzhodnoštajerske pokrajine podpolkovnik Vladimir Maher. V svojem nago-

voru je dejal, da je slovenska vojska tako dobila 135 artileristov, ki so za popolnitev vojnih enot artilerije slovenske vojske še kako pomembni. "Ni skrivnost, da v petih letih obstoja slovenske vojske nismo usposobili velikega števila artileristov oziroma je bilo to število tako majhno, da bi šele čez več kot deset let lahko popolnili vojne enote artilerije. Z letošnjim letom, še posebej z ustanovitvijo 760. artilerijskega bataljona pa se je to stanje spremenilo," je še dodal namestnik poveljnika vzhodnoštajerske pokrajine.

Vida Topolovec



SESTAVIL EDI KLASINC	RADIO-AKTIVNI ZAPKI	NEPRO-FESIONALC	ŽIVAL Z VELIKIMI ROGOVI	TRATA RUSA	GRŠKA POKRAJINA	SLONOV TROBEČ	OZRALNI ZAMEK	TURŠKI VIŠJI URADNIK	OTOČJE PRED IRŠKO OBLAD
PROSTOR ZA OBLAČILA									
BLAZILNIK									
OKRASNO DREVO									
GLAS-BENIK SOSS				GL. MESTO PELAGONJE					
LJUBK NAZIV ZA ŽENO				HLOD					
100 M2			RIHARJ JAKOPIC			LJUJSTVO V LAOSU		ZVIŠANA NOTA A	ZDRAVNIK ZA NOVO-TVORBE
INDONEZ POLITIK (DIPA)			PREBIVALCI ANAMA						



981	CIGARA	LOVSKI PES	RIMSKI NARAVOSL. NOV OOSTAVEK	ŠAHISTKA KUŠNIR	FILMSKI JUNAK	OČKA	ANETOV ROMAN	NEBNI GLAS	STKANE HLAČE
KONJ V LETIH				KANEČ DO SVEČE	TONOVSKA LESTVICA				
NAUK O MELJOLJI					RAZPRAVLJALEC				
ČRTEL OPISI					AM. FILM. IGR. DANA				
POMOL IZ HIŠNEGA ZIDU			ENOTA ZA EL. TOK		ČEBULA				
AM. FILM. IGRALEC IN PEVEC (HOWARD)			RIMSKA BOGINJA		DRUŽABNA PREDPITEV		PRAKSA		
GRŠKI PESNIK							NORV. SM. TEKAČ (ANDERS)		
			TOPILO SREDSTVO				GRAFIK JUSTIN		VRBA IVA (NAREČNO)
			LADO TRCHA				SKUPEK ČREBEL		GORA NAD KOBARIDOM
				NAŠ ALPINIST					DUNAJSKI ŠAHIST (MARKUS)
									OSLEK
									REKA V SZ. KANADI

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: Prost, reber, Enare, Salon, balta, črv, shizmatik, kepa, kos, Petrol, cek, Ozenfant, Erak, eta, lotanje, AO, VM, Lara, kas, Njatin, napolitanka, JA, ibis, Ono, enakost, Elas, ZA, skolke, kroji, Orožen, tolos, Arner, dvomi.

UGANKARSKI SLOVARČEK

AIDIT = indonezijski politik (Dipa Nusantara, 1932-1965)
EIDE = norveški smučarski tekač (Anders)
IBA = vrba iva (narečno)
KANN = dunajski šahist židovskega rodu, izumitelj Caro - Kannove obrambe (Markus)
KEEL = ameriški filmski igralec in pevec (Howard, 1917, Kismet)
LEORA = ime ameriške filmske igralka Dana
LERIN = glavno mesto zgodovinske pokrajine in gospodarsko središče južnega dela Pelagonije
PODGORNIK = slovenski alpinist, član AO Nova Gorica (Peter)
SNAKE = reka v severozahodnem delu Kanade

◆ Aforizmi by Fredi ◆

◆◆◆◆
 Kjer ne uspe modrecem, uspe modrcem.

◆◆◆◆
 Cepec ni kriv, če cepci z njim mlatijo prazno slamo.

◆◆◆◆
 Kamor je šel bik, ne dobiš nobenega junca več.

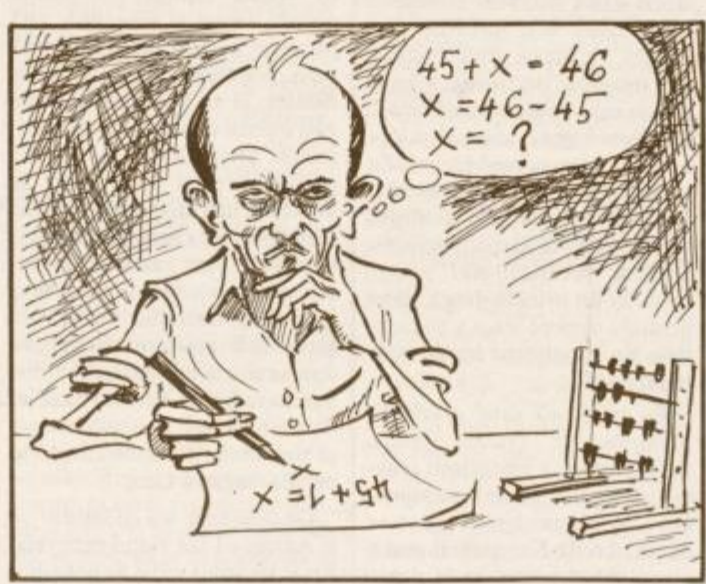
◆◆◆◆
 Nekateri se ne morejo postaviti na lastne noge, pa naj se na glavo postavljajo.

◆◆◆◆
 Človek se običajno tako dolgo žre, da se ga nažre.

◆◆◆◆
 Naši direktorji si čisto po svoje razlagajo misel: "Veliki so, ki znajo odpustiti."

◆◆◆◆
 Uradi so zverinjaki, v katerih vzgajajo papirnate tigre.

◆◆◆◆
 Tisti, ki jih gloda črv dvoma, sploh niso gnili.



LUJZEK

Dober den vsoki den, prvič v totem novem leti. Storega smo z vsemi častmi dojk pokopali, ta novega pa glih tak svečano rodili. Porod je malo boj žmeten bija, skoro glih tak, da bi mandatarja za novo slovensko vlodo na svet sprovali. Mogoče bo celo carski rez potreben. Samo da zaj meni neje več nič jasno, kdo je pravzaprav oča oziroma mati totemi mandatarji. Ven, da ga more kučan predlagati, potli pa držovni zbor zvaliti, z večino glasov seveda. Tak da zaj jaz ne vem, bomo delali carski rez na Kučani ali pa na poslancih, volilci smo itak že vsi po vrsti po carsko, predsedniško in strankarsko razrezani. Kaj bo se rodilo, še ne vemo. Če ne bo miš, bo ftič, smo včasik rekli. Mogoče bi celo dobro blo, če bi meli dvo mandatarja: tistega ta mišjega, ki bo boj zemeljsko sestovo vlode skuper rih, in tistega ta ptičjega, ki bi boj za nebeško strukturo skrbeja. Med Marjanom in Janezom pa se itak ve, ker bi kero vlogo doba. Janez je boj na zemlji, Marjan pa boj v lufti.

Mogoče bi to bila dobra kombinacija za nadaljnjo medsebojno obračunovaje, na račun volilvcov seveda.

Meni se ali že zdi, da sen loni celi vol grota: najpret so mi na državnozbornskih volitvah jajca vrezali, potli pa še na tistem volilnem referendumu, s kerim bomo vsi veiki račun pločali, tisti, ki so si toto oslarijo zmislili, pa bodo še nagrode dobili. Lidje božji, niti se van ne seja, kak so nas nategnoli. Pa saj pravijo, da gre osel samo enkrat na led.

Da je živleje ena sama politika, za virstvo se itak več niše ne briga, me je prepriča tudi naš farni župnik, ki je volitvam in totim zgrešenim valilnim sistemom polovico svoje pridige namena. Glih tak mi je priša naprej kak včasik kokšni sekretar. Ja, vsoki sistem ma pač svoje pridigare, pa je to črni, rdeči ali šekasti. Jaz na srečo lidi ne ločvlem po forbi jihovega političnega prepričaja, saj ma vsoka forba med seboj tudi grešnike in zgublene ovce, ki delajo sramoto sebi in svoji stranki, sebi pa običajno vejke materialne koristi.

Ne pozobite, januar je finančno zlo dugi mesec. Božična in novoletna slavlja niso bila poceni. Šparajte in se postite. Srečno!

Vaš **LUJZEK**

HOROSKOP ★ HOROSKOP ★ HOROSKOP ★ HOROSKOP

OVEN
 21. 3. - 20. 4.
 ONA ● Močno te daje, pa si mislila, da si s temi stvarmi že opravila. Saj je kar prav tako, prav pa je tudi, da ne misliš na to, da si se opekla. Če v življenju ne bi ničesar dajala, tudi dobivala ne bi. Vesela bodi, da znaš dajati, zato tudi ne čakaj, kadar je potrebno vzeti.

ON ● Sicer se boš poskusil umiriti, vendar ti to ne bo ravno najbolje uspelo. Novo prijateljstvo ti bo prineslo prijetno spoznanje. Presenečen pa ne boš samo ti, še boš lahko oprjel presenečena ona.

BIK
 21. 4. - 20. 5.
 ONA ● Sicer si boš prizadevala slediti dobremu nasvetu, a boš že po prvih težavah vse skupaj enostavno pustila. Ali ne bi bilo bolje, če bi bila malo bolj potrpežljiva in bi bila zadovoljna z manjšimi uspehi? Če boš hlastala samo za velikimi stvarmi, lahko ostaneš tudi brez majhnih.

ON ● Proti večeru se bo zgodilo nekaj, kar bo še nekaj časa vzbujalo tvojo domišljijo. Vendar se ne smeš preveč nadejati, da ne bi bil potem razočaran. Za vse bo še več kot preveč časa, zato ne hiti.

DVOJČKA
 21. 5. - 21. 6.
 ONA ● V prijetni družbi se ti bo utrnila misel, ki jo boš skušala udejaniti. Prijatelj si zelo želi, da bi mu govorila o svojih čustvih, ti pa tega ali nočeš ali pa ne znaš. Lahkomiselna si, čeprav se zavedaš, da gre za pomembno stvar. Pismo tebo presenetilo.

ON ● Kaže, da te nobena napaka ne izuči, pa če jo še tako drago plačaš. Namesto da bizavihal rokave in se postavil na svoje noge, kar naprej sanjaš o nedosegljivih ciljih. Ne obnašaj se tako, kot da so ti leta šteta.

RAK
 22. 6. - 22. 7.
 ONA ● Doživela boš marsikaj zanimivega, zato se skušaj prilagoditi, čeravno ti ne pomeni ravno mnogo. Za nasvet poprosi prijatelja, ki ti je že v preteklosti pomagal pri pomembnih odločitvah. Presenečenje v službi bo v tvojo korist.

ON ● Ne pričakuj preveč, saj se ti lahko zgodi, da boš na koncu potegnili krajši konec ravno ti. Poslovni načrti se ti sicer ne bodo iztekli do potankosti, vendar bo finančni učinek vseeno zadovoljiv. Tako se boš lahko oprjel stvari, ki si jih moral zadnje čase zanemarjati.

LEV
 23. 7. - 23. 8.
 ONA ● Uživaš velik ugled in ljudje te cenijo, zato pazi, da si tega ne zapraviš zaradi običajne neumnosti. Ne troši spoštovanja, ki si si ga z muko pridobila.

ON ● Ne poskušaj biti bistveno drugačen od okolja, v katerem živiš in delaš. Nekdo ti sicer veliko pomeni, vendar ne toliko, da bi zaradi njega kazalo porušiti vse dosedanje življenje. Od srečanja lahko zelo veliko pričakuješ, vendar vseeno ne vsega, kar bi si želel.

DEVICA
 24. 8. - 23. 9.
 ONA ● Zabavala se boš in veselila, da si končno pramagala tisto, kar te je doslej oviralo pri načrtih. Eno sračo boš zamenjala z drugo, pa še opazila ne boš, kdaj se je to zgodilo. Izkušnja te je naučila, da je o svojih čustvih bolje molčati, kakor pa jih oznanjati nepravim ljudem.

ON ● Nekaterim stvarim bi bilo dobro priti do konca, saj se ti sedaj dozdeva, da si utrnjen, v resnici pa se lahko pohvališ z izjemno svobodo. Za neko svojo odločitev boš odgovoren sam, zato se nimaš s svojim obnašanjem nikomur maščevati.

TEHTNICA
 24. 9. - 23. 10.
 ONA ● Od neke osebe boš dobila nedvoumen namig, to pa te bo tako zmedlo, da še nekaj časa ne boš mogla trezno misliti. V tebi se bo zbudilo neznošno hrepenenje, ki bo na trenutke mejilo na bolečino. Vendar vseeno ne bodi preveč romantična.

ON ● Uspelo ti bo združiti prijetno s koristnim. Zakaj se sploh pritožuješ, ko pa ti gre vse kot po maslu? Če ne boš dovolj cenil tega, kar imaš, se ti lahko zgodi, da boš ostal brez vsega. Marsikdo ima še dosti manj.

ŠKORPIJON
 24. 10. - 22. 11.
 ONA ● Pripravi se, da ti bo nekdo izkazal ljubezen. Ker nisi navajena poslušati nežnih srčnih izlivov, ti bo nerodno. Pazi, da v službi zaradi novega sodelavca ne bo prišlo do sovražnih odnosov, na lep način ga poudči, naj se najprej izkaže z delom, šele nato z jezikom.

ON ● Res je, da je lepo imeti veliko denarja, vendar je še lepše biti ljubljen. Ne smeš pa pozabiti tudi na dejstvo, da gre ljubezen včasih skozi želodec. Za to pa je potreben predvsem denar.

STRELEC
 23. 11. - 21. 12.
 ONA ● Nič ne teče tako, kakor si si zamislila, zato začenaš dobivati občutek, da je vse, kar storiš, brez pomena. Potrpi, krivda za lastne poraze ni na drugih, tudi oni niso kaj prida srečnejši od tebe. Nekomu boš povedala, da si želiš nežnosti, in vse kaže, da boš uslišana.

ON ● Vse preveč se ukvarjaš z zadevami, ki niso vredne tvojega truda. Bolje bi bilo, če bi svojo energijo vložil v uresničitev že davno zastavljene cilja. Sredi tedna boš doživel prijetno presenečenje.

KOZOROG
 22. 12. - 20. 1.
 ONA ● Morala boš storti dosti tega, če bo želela izplavati iz godlje, ki si jo sama zakuhalo in jo tudi dobro začinila. Vendar brez panike, saj so tu tvoji prijatelji, ki ti bodo tudi tokrat priskočili na pomoč.

ON ● Na ljubeznem področju boš doživel prijetno presenečenje, ki ti bo povrnilo zaupanje. Imaš zelo velike možnosti, da se stvar ugodno razvije zate. Dobro bi bilo, da se tokrat resnično potrudiš.

VODNAR
 21. 1. - 19. 2.
 ONA ● Pohiti, da te ne bo prehitel nekdo, ki si si mu že dalj časa trn v peti. Neko delo ti je sicer zoprno, nič pa ti niso odveč hvale in časti, ki so povezane s to dolžnostjo. Stisni torej zobe in vztrajaj na začrtani poti, saj bo kmalu vse v najlepšem redu. Obetajo se ti lepi časi.

ON ● Zakaj se toliko vznemirjaš brez potrebe, ko pa je cela stvar povsem enostavna. Ozri se malo okoli sebe in videl boš, da obstaja veliko možnosti, samo izrabiti jih je potrebno. Tega ne bo storil nihče namesto tebe.

RIBI
 20. 2. - 20. 3.
 ONA ● Si rojena zapeljivka, nenehno osvajaš ali pa si vsaj prizadevaš. Pri močeh te ohranjajo predvsem spremembe v ljubezni. Ko pa se začneš v zvezi dolgočasiti, si najraje ponovno svoj gospodar. Rada imaš vse, kar je novo in neznano, zato se težko ustališ pri eni stvari.

ON ● Čeprav si bolj vase zaprt, še ne pomeni, da nimaš domišljije. Vedno si rad koval načrte, česar pa si se domislil sedaj, je zelo zanimivo. Zadeva še ni tako zrela, zato še nekaj časa počakaj. Presenečenje bo dvakratno.



Info - glasbene novice!



Info - kviz

Gotovo veste, kdo je na sliki. Izrežite glasovnico, vpišite odgovor, in če vam bo sreča naklonjena, vam bodo v prodajalni Tehnika Emone Merkurja Ptuj podarili zgoščenko. Da so bili pred štirinajstimi dnevi na fotografiji Backstreet Boys, je ugotovila tudi Nataša Kokot, Gorišnica 6 a, Gorišnica. Čestitamo! Odgovore na današnje vprašanje pošljite (ali prinesite) na: Uredništvo Tednika, p.p. 95, 2250 Ptuj.

Reševalec: _____

Naslov: _____

Ime pevke: _____

V leto 1997 smo vstopili z novimi pričakovanji in v svetu glasbe spet lahko pričakujemo veliko zanimivosti. Glasbeni dogodki leta 1996 pa so bili presenetljivi in so prinesli dosti zabave!

☆☆☆
V prejšnjem članku je bila podana statistika in prebrali sta lahko najpopularnejše pesmi in albume. Zmagovalca za leto 1996 sta med malimi ploščami KILLING MESOFTLY skupine THE FUGEEES in med velikimi ploščami FALLING INTO YOU pevke CELINE DION.

☆☆☆
Posebej naj omenim tudi najbolje prodajano malo ploščo MACARENA skupine LOS DEL RIO in najbolje prodajamo veliko ploščo JAGGED LITTLE PILL pevke ALANIS MORISSETTE.

☆☆☆
Rekordi v glasbi so velika redkost, vendar se je letos na ameriški lestvici Billboard Hot 100 zgodil poseben rekord, saj so bili MARIAH CAREY & BOYZ II MEN s skladbo ONE SWEET DAY kar 16 tednov na prvem mestu.

☆☆☆
Razveseljiv je tudi podatek, da je

bilo v Sloveniji kar nekaj velikih koncertov izvajalcev, kot so: Iron Maiden, David Bowie, Green Day, Ray Charles, Bryan Adams, Sex Pistols, Cowboy Junkies, Ugly Kid Joe, Caught in the Act ...

☆☆☆
Oddaji, ki ju nekateri obožujete ali sovražite, pa sta Poglej in zadeni ter Planet in, v katerih nastopajo v glavnem znana imena plesne glasbe. Izvajalci, ki so se predstavili, so bili: Caught in the Act, East 17, La Bouche, Let Loose, CJ Lewis, Ex-It, Mark Morrison, Gina G., Kelly Family, Backstreet Boys, Bed & Breakfast, Peter Andre.

☆☆☆
Največje glasbene nagrade so grammyji in te so prejeli tudi: Seal, Annie Lennox, Hootie & The Blowfish, Tom Petty, Alanis Morissette, Blues Travelers, Pearl Jam, John Lee Hooker, Anita Baker, Stevie Wonder, TLC, Shaggy, Coolio & L.V., Vince Gill, Alabama, Shanaia Twain, Vanessa Williams, Michael Jackson, Janet Jackson, Frank Sinatra in drugi.

☆☆☆
Filmi zmeraj s sabo prinašajo izvrstno glasbo in izstopajoči filmski albumi ali soundtracki

so: Dead Man Walking, Phenomenon, Trainspotting, Twister, The Nutty Professor, Set it Off, Evita, Space Jam, The Mirror has two Faces, The Preachers Wife. Novi izvajalci, ki si obetajo svetlo prihodnost in so zasloveli v letu 1996, pa so: Robert Miles, Babylon Zoo, Lighthouse Family, Garbage, Mark Morrison, Peter Andre, Gina G., Leann Rimes, Fugees (ex Tranzitor Crew), Fool's Garden, No Doubt, Tony Rich Project, Donna Lewis, No Mercy, Alisha's Attick, Kula Shaker, Merrill Bainbridge, Jewel, OMC ...

☆☆☆
Najpopularnejše glasbene zvrsti ostajajo rock, pop, soul in dance. Plesno glasbo ali dance pa lahko razdelim še na house, techno, acid, rave in trance.

☆☆☆
Za konec naj dodam tudi to, da lahko svoje kritike, pripombe, pohvale sporočite na uredništvo Tednika!

David Breznik

prodajalna
TEHNIKA
EMONA MERKUR d.o.o.
PTUJ

POPULARNIH 10

1. Every Baby - THE KELLY FAMILY
2. No Woman, no Cry - THE FUGEES
3. 2 Became 1 - SPIVE GIRLS
4. Everybody Jam - SCATMAN JOHN
5. All by Myself - CELINE DION
6. In the Ghetto - GHETTO PEOPLE & VIZ
7. Step by Step; I Believe in you and me - WHITNEY HOUSTON
8. Breathe - THE PRODIGY
9. I Finally Found Someone - BARBRA STREISAND & BRYAN ADAMS
10. I Belong to you - GINA G.

Lestvico POPULARNIH 10 lahko poslušate vsako soboto v večernem sporedu radia Ptuj.

SNEG

Ko je nekega dne snežilo, je k meni prišla Tamara. Da se ne bi dolgočasili, sva vzeli sani in se odšli sankat. Hrib je bil majhen in rastlo je nekaj dreves. Jaz sem sedela spredaj, Tamara pa zadaj. Ko sva se pognali, sva pred seboj zagledali drevo. V zadnjem hipu sem sani zavila in obe sva si oddahnili. Od takrat se voziva počasneje in previdneje, saj se bojiva, da bi se zaleteli.

Takrat sva bili zelo prestrašeni in veseli, da se nisva zaleteli v drevo. Doma sva povedali, kakšno srečo sva imeli. Starši pa so se smejali in rekli, naj drugič prej pogledava navzdol, da vidiva, ali je kakšna ovira pred nama. Takšna je bila moja dogodivščina, ki je ne bom pozabila.

Maja Ojsteršek, OŠ Hajdina

NAŠE ŽELJE

V novem letu naj se nam uresniči naslednje želje:

- da bi zapadlo čim več snega in bi se lahko več časa igrala zunaj,
- da bi postali urejen razred,
- da bi bolni ljudje ozdraveli,
- da bi bili bolj delavni,
- da se ne bi prepirali,

- da bi bili uspešni in prijazni,
- da bi bili večkrat veseli,
- da bi razveselili svoje starše,
- da bi bili drug z drugim bolj prijazni,
- da se bomo čim več igrali,
- da bi bilo v šoli dvigalo za bolne otroke,
- da bi imeli čim boljše ocene,
- urejeno in čisto učilnico,
- da bi znali prijetno presenetiti svojo učiteljico,
- da bi vsi ljudje živeli v miru,
- da bi naši starši imeli več časa za nas,
- da bi me mama in oče večkrat peljala na prehod,
- da zapade toliko snega, da se bomo lahko ves teden smučali in sankali.

Tudi delavcem Tednika želimo zdravje, srečo in uspešnost.
Učenci in učenke 2. b, OŠ Breg

ALI VESTE ...

- ... da v Cirkovcah stoji osnovna šola,
- ... da na šolskem vrtu stoji lep, nov čebelnjak,
- ... da je ob čebelnjaku bazen, v katerem včasih zmanjka vode,
- ... da se na šolskem vrtu pogosto sprehajajo prave kokoši,

Mladi dopisniki

... da v bližini raste košata vrba, pod katero pa ni nobene klopi za naše klepete,

... da osmošolci radi plešemo in vabimo tudi učence, ki še niso tako visoko,

... da osmošolci nismo več dežurni med glavnim odmorom,

... da se bliža praznični srečelov,

... da radi pogledujemo k računalnikom,

... da smo tudi letos v ŠKL,

... da bomo poizvedovali, kako so se zdravili nekoč,

... da je do šolske knjižnice veliko stopnic, ki jih veliko učencev višje stopnje ne zmoro,

... da smo nekateri začeli brenkati na kitare,

... da nam je bilo dovoljeno risanje po steni pred tehnično delavnico,

... da smo vse to zbrale in zapisale novinarka OŠ Cirkovce

KAJ SI ŽELIM NAJTI POD NOVOLETNO

JELKO?

Vesela bi bila, če bi našla majhnega hišnega ljubljence. Najbolj vesela bi bila psa.

Tanja
Pod novoletno jelko želim najti ovoj za kitaro, ker ga nujno potrebujem.

Urška
Zadovoljna bi bila z drobno čokolado.

Suzana
Pod jelko želim najti plišastega medvedka z rdečo pentljo, zavitega v plakat skupine Kelly Family.

Darja
Želim si najti novi CD katerkoli pevske skupine.

Jasna
Vesela bi bila majice, na kateri bi bil motiv skupine Caught in the Act.

Simona
Ne pričakujem velikih daril.

Tina
Pod jelko želim najti nove smuči in majhnega mucka.

Tanja
Novinarke OŠ Cirkovce

MI SMO PRAV SMEŠNA DRUŽINA

"Normalna" družina šteje štiri člane - ata, mama, sin in hčerka. Normalno, da imajo avto, hišo, psa in mačko. V taki družini je oče najpametnejši in je zato glava družine, mama najbolj dela in je zato najbolj tečna, sin je v puberteti, hčerka pa je zaljubljena do ušes in še čez.

Tudi jaz živim v "normalni" družini - le psa in mačke nimamo, ker sta nam pobegnili. Zakaj, tega ne vem, mogoče zato, ker pametnejši odneha. Sicer pa gre tudi brez živali, namesto mačke praskam jaz, namesto psa "grize" brat.

V naši družini je prijetno. Vsak počne, kar hoče. Ata se ukvarja z vinogradništvom - o kletarjenju in vinu res dosti ve. Vsi moramo poslušati, kakšno dobro vino ima, kakšne barve je in kakšen "buke" ima.

Najlepše je mami. Vsako nedeljo, ko se do sitega naje peciva, se odloči, da bo v ponedeljek začela hujšati, toda kot kaže, se še ni odločila, kateri ponedeljek bo to.

Kaj pa počne brat? Ali sploh kaj počne? Ja, kar naprej si v ogledalu

opazuje mišice, ki jih, če se ne motim, sploh nima. Ima pa nekaj kar lepih mozoljev.

In tu sem se jaz. Moj največji problem je, v katero šolo se naj vpišem. Ne vem, kaj me veseli. Sicer še imam čaasa.

Nekoč bom mogoče še doktor brezveznih znanosti. Ali se lepo sliši: dr. Meta, po poklicu brezveznica.

Ali je naša družina smešna? Za družino ne vem, vem pa, da je smešen moj spis.

Meta Grdiša, 8. c, OŠ Olge Meglič, Ptuj

NORCE BRITI

Besedna zveza norce briti ni kar tako.

Norce briti pa je tako težko, kot bi slona vrgel čez goro, zato ne misli si, da briti je norce lahko, ker briti je norce težko.

Norce briti iz ljudi, ki so obriti norci že bili, ni lahko, ker vedo, kaj lahko postanejo.

Zato briti norcev ne moreš, lahko pa briješ norce iz ljudi.

Matevž Božičko, 7. b, OŠ Videm

ZAPLETENE

ZANKE

SLIKOVNA KRIŽANKA

SESTAVIL EDI KLASINC	NOGO-METAŠ AMERŠEK	OČRT. ORIS	SVOJINA
RADIO TEDNIK PTUJ	PALMA NA SUNOSKEM OTOČJU	POKRAJINA ELIDA	STROJ TEKAČ
CIRKUŠKO UMETNIK			
RONALD		POKOJ	OSEBNI ZAJEMK PERJE PRI REPI
PRIVOTNI POMEH BESEDE			
DLAKA			
NAJVIŠJA GORA V TURČIJI			

ZA POTRPEŽLJIVE



Med risbama je osem razlik.

REBUS



KLJUČ: 2-4-4-1

GESLO: 6,5

POSETNICA

VICKO DOB

Iz katerega kraja v Slovenskih goricah je doma Vicko?

REŠITVE: SLIKOVNA KRIŽANKA: vol, lipa, Ellis, artist, Ron, elimon, kocina, Ararat - REBUS: German Titov (ge rman Tito v) - POSETNICA: Bodkovci.

TEDNIKOV KLEPET / IGRALEC JERNEJ ŠUGMAN

Biti komik je zahtevno poklicno početje!

Z mladim igralcem Jernejem Šugmanom sva se srečala v decembrskem sobotnem jutru, tako zame kot zanj precej nepriemeran čas za klepet, toda drugače ne gre, saj je gledališka sezona na vrhuncu in vrstijo se vaje, predstave ... Pa tudi kakšna zabava.

Jernej potoži, da ga čas neverjetno prehiteva, da bi še moral poiskati darilo za svojo najdražjo, čaka pa ga še kup obveznosti. Pa ne gre! "Človek ima določene zmogljivosti in včasih sem prav presenečen, kako visok prag imam," s prešernostjo doda. Navsezadnje ima človek eno samo življenje in ga ima pravico usmerjati po svojih najboljših željah.

Pogovarjava se v Cafe teatru in nekateri ga hitro spoznajo, še posebej natararica. Kljub temu da je zgodaj in dan neprijazen, pogovor hitro steče. Na začetku

bilo kar nekaj humorističnih? Si bil oster kritik?

Jernej Šugman: "Z velikim veseljem in veliko sem hodil na predstave. Spomnim se, da sem predstavo Namišljeni bolnik šel pogledat štirinajstkrat. Meni sta se moja starša zmeraj zdela v predstavah najboljša, toda nikoli jima tega nisem smel povedati. To je bilo prepovedano. Onadva tega nista dopustila, ker se ne spodobijo, da bi pred drugimi igralskimi kolegi hvalil svoje starše."

Sam si odigral nekaj komičnih vlog, mnogi te poz-

smeh ter poskušam svoje življenje tudi čimbolj peljati v to smer."

Kako je bilo z izbiro vlog? Ko si prevzel vlogo v Teatru Paradižniku, ali si vedel, da boš z njo med igralci in gledalci postal tako slaven?

Jernej Šugman: "Niti približno ne. Spustili smo se v projekt in niti približno nismo vedeli, kaj bo nastalo iz njega. Nastalo je nekaj med Alo, alo in Montyjem Pythonom. Nakaj vmes. Po stilu humorja se nagiba bolj k Montyju Pythonu, po dramaturgiji pa k Alo, alo. Toda vse to so bile približne predstave. Nismo vedeli, kaj bo nastalo. Bilo je tveganje, toda brez tega si sploh ne predstavljam velike umetnosti."

Ko gledam to nanizanko, imam občutek, da veliko improvizirate, da prepustite stvari naključjem ...

Jernej Šugman: "Za vsako predstavo dobimo okvirni scenarij, v glavnem pa se stvari pozneje odvijajo na samem snemanju. Res je ogromno improvizacije. In pri improvizaciji je vedno tako, da lahko izpade odlično ali pa čisto zanič."

Je bilo kdaj tako dobro, da ni bilo za objavo?

Jernej Šugman: "Hmmm. Tako dobro, da ne bilo za pokazati, pa še ni bilo."

Se ti je mogoče do sedaj kdaj pripetilo, da bi najraje stopil z odra in rekel: 'Dovolj imam!'

Jernej Šugman: "To se mi še ni zgodilo. Velikokrat pa se mi zgodi, da sem pred predstavo zelo nerazpoložen. Spomnim se, da mi zadnjič ni bilo do igre, ampak ko prideš na oder in začutiš utrip publike, te kar 'po-

tegne' in prav to je tisto, kar te dvigne v takem trenutku."

Kako pa doživljaš slovensko publiko?

Jernej Šugman: "Zelo se razlikuje od publike v tujini. Predvsem na jugu so veliko temperamentnejši. Ne samo v



deželah bivše Jugoslavije, temveč tudi v Rumuniji, Grčiji ... Tam je publika drugačna, bolj čustvena, bolj dojemljiva. Med predstavo ljudje jočejo, kričijo, vriskajo, žvižgajo. Pri nas gledalci igra še vedno spremljajo na zadržan, slovenski način."

POGREŠAM HUMOR

Ko spremljam gledališče in film, pogrešam humor in komična dela.

Jernej Šugman: "Tako v gledališču kot na televiziji zelo pogrešam posebne vrste humor - jaz bi ga imenoval inteligentni moderni humor. Pri nas, ko gre za humor, mislimo predvsem na burko, farso, jaz pa si želim premišljeno oblikovan humor. Tega pa nisem zasledil."

Kaj meniš, kje se zatakne: pri dramaturgiji, režiserjih?

Jernej Šugman: "Pri vsem. Zlasti pa pri dojemanju oz. razumevanju tega, kaj je humor. Pri nas je še zmeraj preveč ukoreninjeno mišljenje, da je smešno le tisto, kar je burkasto in norčavo, opremljeno s čimbolj izrazito obrazno mimiko. Premalo pa so upoštewane decentne stvari, ki so značilne za tako imenovani minimalistični humor. Prav te vrste humor pa je osebno meni zelo blizu."

VEDNO SEM SI ŽELEL DELATI V ŽIVALSKEM VRTU

Kaj bi pa sicer počel v življenju, če ne bi bil igralec?

Jernej Šugman: "Recimo, dolgo časa sem si želel delati v živalskem vrtu. Prav obseden sem bil od tega."

Kaj bi pa delal?

Jernej Šugman: "Najraje bi hranil medvede in bi imel dialoge z njimi, da bi čutil, kako smo povezani."

Si pogostokrat v živalskem vrtu?

Jernej Šugman: "Vedno, ko grem v kakšno večje mesto, najprej obiščem živalski vrt. Poleti sem bil v živalskem vrtu v Pragi, v Lizboni je tudi krasen živalski vrt. Vsakemu bi priporočal, da ga obišče."

Glede na te želje, si kdaj želel odigrati kakšno živalsko vlogo?

Jernej Šugman: "(Smeš)... Z veseljem bi jo sprejel."

Verjameš v astrologijo, horoskope, si že prebral kakšnega za leto 1997?

Jernej Šugman: "Ločim dve vrsti horoskopov in astrologije. Eno je znanost, za katero menim, da je vredna upoštevanja. Nič pa ne dam na pocestne horoskope, ki jih beremo v časopisih in revijah. Verjamem pa v konstelacijo planetov ob rojstvu in sem si dal izdelati natalni horoskop, ki bolj opisuje karakterne lastnosti in v kaj se lahko moj karakter v prihodnosti razvije. In mi kar veliko pomeni."

Bi lahko določil svojo barvo?

Jernej Šugman: "Modra in zelena ter kombinacije teh dveh barv."

Kateri pa je tvoj kraj?

Jernej Šugman: "Pariz mogoče, ker je naredil takšen vtis name."

Koliko imaš prijateljev, glede na to, da imaš malo časa?

Jernej Šugman: "Če sem pošten, lahko rečem, da imam veliko znancev. Prijatelj je bolj malo prav zaradi tega, ker nimam časa."

Kje pa napolniš akumulatorje, kajti igralstvo zahteva kar precej energije?

Jernej Šugman: "Veliko tečem, ob tem se zelo sprostim. Verjamem v to, da če hočeš sprostiti duha, moraš to storiti skozi fizično aktivnost. Vsako nedeljo igram košarko. Rad berem, predvsem prebiram dobre knjige, Nazadnje sem prebral že drugič Mojstra in Margareto. Krasna knjiga."

Kje boš pričakal leto 1997?

Jernej Šugman: "Nekje v bližini svoje najdražje. Ona je namreč tudi igralka in ima predstavo."

Marija Slodnjak



"Ali sem boljši komik, ker sem Štajerc? Hmmm, na to še nikoli nisem pomislil."

pove, da med igralci ni imel kakšnega posebnega vzornika, ki bi ga dolgo časa obsedel. Vsak igralec namreč mora zgraditi lasten igralski stil. Včasih so ga za nekaj časa prevzele kakšne dobre predstave, v katerih so bile odlično odigrane vloge. Te so mu ponavadi še dolgo ostale v spominu. "In takih sem videl kar nekaj," hitro doda. O tem ne dvomimo, saj je Jernej že tretja generacija v družini Šugman, ki si je izbrala poklic igralca.

Si bil kdaj jezen na to, da si je tvoj oče Zlatko izbral igralski poklic?

Jernej Šugman: "Ne, niti približno ne. Moj ded je igral v tistih časih, ko je bilo v Ptujju še profesionalno gledališče, pozneje pa je igral v Mariboru. Oče je najprej delal v Celju, nato v Mariboru in nazadnje v Mestnem gledališču. Jaz pa sem pred nekaj leti dokončal AGRFT, zdaj sem zaposlen v ljubljanski Drami."

Si se za študij na AGRFT odločal dalj časa ali je bila to stvar trenutnega navdih? Je imel pri njej oče kaj besede?

Jernej Šugman: "V bistvu je bilo tako, da sem se za igralstvo odločil pozno, saj so me najprej zanimale druge stvari: šport, biologija, primarjalna književnost in šele potem sem se kar nenkrat odločil. Oče pri tem ni imel veliko besede, saj mu nisem niti kaj dosti povedal. Je pa res, da sem mu stvari, ki sem si jih pripravil za sprejemni izpit, pokazal tik pred svojim nastopom. Tako je bi z mojo odločitvijo seznanjen, ni pa imel več možnosti, da bi lahko karkoli rekel. Moram pa povedati, da je bil vseeno vznemirjen, ko sem šel pogledat, ali sem sprejemni izpit opravil."

VEDNO SEM OBČUDOVAL STARŠA

Si se kot mlad gledalec zavaljal ob očetovih vlogah, saj je

najo predvsem iz televizijske nanizanke Teater Paradižnik. Meniš, da je komika dovolj cenjena?

Jernej Šugman: "Komika ima poseben status. Pri gledalcu je še vedno zelo cenjena, imam pa občutek, da jo nekoliko manj ceni stroka. Vendar se mi to ne zdi nič tragičnega. Tako je."

V novinarstvu veljajo satira in njej podobne zvrsti za najtežje. Kako pa je to v gledališču?

Jernej Šugman: "Gotovo je tudi v gledališču tako. Vsi dobri komiki so tudi nasploh dobri igralci. Zdi se mi, da lahko dober komik prej lažje odigra kakšno resno vlogo, medtem ko ima igralec, znan po resnih, tragičnih vlogah, večji problem narediti kakšno zelo dobro komedijo. Menim, da je komedijo zelo težko ustvariti. Komedijo je mogoče delati s prefinjenim občutkom."

V zadnjem času pogrešamo televizijsko nanizanko Teater paradižnik. Zakaj se ne pojavlja več?

Jernej Šugman: "Saj se bo začela ponovno pojavljati. Že v silvestrskem programu jo boste lahko videli. Največ je finančnih problemov. Vendar sem prepričan, da bo še kakšno leto na sporedu."

Meniš, glede na to, da si po svojem izvoru Štajerc, da ti je lažje delati komedije, da ti je to bližje?

Jernej Šugman: "Ne vem, glej, na to pa nikoli nisem niti pomislil. (Smeš.) Moji starši so Štajerci, jaz pa sem rojen in živim vseskozi v Ljubljani. Seveda se zavedam, da so moje korenine Štajerske in sem ponosen nanje. Na to pa res še pomislil nisem, da bi imel kaj olajšav pri tem. Mogoče pa res."

Kako pa je s tvojim zasebnim smehom?

Jernej Šugman: "Jaaa ... Sem človek, ki obožuje humor in

IZ ŠVICE S KOLESOM V SLOVENIJO

Na kolesu je svet lepši

Majda Attenhofer-Černišek, rojeni na Ptujski Gori, ki že 30 leto živi v Švici, se je lansko poletje utrnila pogumna zamisel. V želji, da bi mami pripravila veselo presenečenje ob njenem 85. rojstnem dnevu, je v švicarskem Widmu, kjer živi s svojo družino, sedla na kolo in se v devetih dneh pripeljala v Slovenijo. Na 900 km dolgi poti jo je prvi dan spremljal sin, nato je dolgo pot premagovala sama, kajti dan pred odhodom ji je sorodnica, s katero sta nameravali skupaj na pot, odpovedala spremstvu. V Dravogradu so jo na kolesih pričakali sorodniki ter jo pospremili do cilja. Na Ptujski Gori so ji domači pripravili iskreno dobrodoščilo.

Majda Attenhofer-Černišek je tudi sicer športno zelo aktivna, saj je bila v mlajših letih dejavna v teku, danes še vedno igra odbojko, plava, igra tenis, obiskuje fitness studio in seveda veliko kolesari. Tako ji kolesarjenje iz Švice v Slovenijo ni delalo nobenih preglavic, ponudila pa se je možnost, na drugačen način doživeti naravo in mesta ob poti. Neposredni stik z naravo in preizkušanje lastne moči sta jo tako navdušila, da je tudi za letošnje poletje načrtovala podobno avanturo. Najprej je pričela iskati sopotnika, saj se na pot ni želela odpraviti sama. Majda pripoveduje, da ljudi pri takšni odločitvi najbolj ovira pogum in čas in zato je bila toliko bolj vesela, ko se ji je pridružila Ruth Grabher.

Majda je tako rešila prvi problem, prepričati pa je še morala moža, ki jo idejno sicer vedno podpre, vseeno pa jo v skrbi zanjo želi odvrniti od takšnih poti. Tako sta Majdi na pomoč pris-

kočila sin in hčerka in skupaj so prepričali očeta. Majda in Ruth sta si za letošnjo pot izbrali kolesarjenje iz Švice preko Nemčije, Avstrije, Slovaške in Madžarske v Slovenijo. Kondicijske priprave so zajemale premaganih 1600 km na enodnevnih izletih po Švici in Nemčiji. Za psihično pripravo pa pravi Majda, da je ne potrebuje, saj je kolesarjenje nje-vo veselje, sprostitiv, kjer ne doživlja nobenih psihičnih obremenitev. Njen gospodar niso čas in prevoženi km, pač pa lepa in bogata doživetja na poti.

Majda in Ruth sta uspešno premagali 19 dni trajajočo kolesarsko potovanje. Njuno dnevno povprečje je bilo prevoženih 100 km, ob tem je bilo Ruthino kolo dva krat v okvari, pri čemer so jima na pomoč priskočili drugi kolesarji. Na poti ju je pretežno spremljal dež, a ju to ni zadržalo, da ne bi polni dobre volje prihajali do cilja. Zadnje kilometre se jima je na kolesu pridružila nečakinja Brigita Letonja in vse

tri so zadnje kilometre hudega vzpona na Ptujsko Goro spodbujali ob tej priložnosti zbrani sorodniki in prijatelji. Na cilju je Majdo pričakal tudi sin Adrian, ki je dolgo pot iz Švice v Slovenijo opravil v nekaj urah, potoval pa je seveda z vlakom.



Godba na pihala je zaigrala slovensko himno, Majda je veselo pomahala s slovensko zastavo, saj je to pot prevozila tudi v čast pete obletnice osamosvojitve Slovenije. Hkrati je bil njen prihod darilo mami za 86. rojstni dan. Nato sta se z Ruth veselo zavrteli v poskočnem ritmu polke in tako dokazali, da jima 1778 premaganih kilometrov ni prišlo do živega.

V kolesarjenju vidi Majda mnoge koristi: naravo, mesta in

ljudi na poti doživljaš na specifičen način - neposredno, brez olupšav in z vsemi lepotami nenkrat. Si svoboden, neomejen s pločevino in steklom, si gospodar svojih hotenj in razpoloženja. Mnogo krat sta se ustavili sredi travnikov, občudovali naravo ali od daleč spremljali vrvež mest. Tudi kosili sta kar pod milim nebom, stoje zaužili najnujnejše in se odpravili naprej. Videli in doživeli sta veliko, ob tem pa prav nič ogrožali narave in ljudi. V Švici je ekološka zavest zelo prebujena in eden od kazalcev so izdelani kolesarski vodniki, ki ljudem omogočajo varno potovanje s kolesom. Enako je v Nemčiji in Avstriji, na Slovaškem, Madžarskem in pri nas pa sta se z Ruth mnogokje srečevali s problemom, kje voziti, da njuno življenje ne bo ogroženo. Majda si želi, da bi tudi Slovenija izdelala kolesarski vodnik, da bi ljudje lažje spoznali lepote naše dežele in bi kolesarski turizem postal varen in množičen.

Majda Attenhofer je polna načrtov, rada bi zbrala skupino kolesarjev, najeli bi spremljevalni kombi in premagali novo pot iz Švice v Slovenijo. Majdin kolesarski entuziazem je nalezljiv in drugo leto jo bomo morda zopet srečali na cilju njenih kolesarskih poti - na rojstni Ptujski Gori.

Sergeja Šorli Letonja

ŠPORTNI PORTRET / ANDREJA RAZLAG - MLADA PTUJSKA KEGLJAVKA

"Šport in humanost je najboljša, kar človek premore"

Potreba je predvsem naravnost, natančnost, intelekt in duša. So ljudje, ki jih preprosto začutimo; mislijo misli, ki se lovijo v naših glavah, izgovarjajo besede, ki jih izrekamo sami, ljubijo - tako kot mi - dež, ker za njim vedno posije sonce. So nič več in nič manj, kot smo vsi ljudje, a vendarle drugačni. Kajti znajo se naseliti v srca ljudi in v njih znajo s svojo preprosto resnico tudi ostati.

Ljudje, kot je Andreja Razlag! Natančnost, hitrost, gibčnost, skratka atraktivnost krasijo športno kegljanje. Po osamosvojitvi se je ta šport v Sloveniji povzpela na svetovno raven in ujel korak z deželami, ki imajo neprimerno večje igralsko zaledje, veliko več kegljišč in klubov, daljšo in bogatejšo tradicijo. Keglanje se je Slovincem naselilo v duši. Med znane slovenske kegljaške družine sodita tudi Razlagovi: mama Silva ter hčerka Andreja.

Čeprav pogosto, pa vendar za začetek nujno vprašanje: kaj vas je pripeljalo v svet kegljaškega športa?

"Dom in družina. Bili sva in sva še športna družina: moja mama, živa legenda našega kegljanja, je leta 1980 nastopila tudi na svetovnem prvenstvu v Romuniji. Že kot majhen otrok sem dobesedno vse dni živela s kegljanjem: pred kosilom na kegljišče, šele potem na igrišče. Najbrž je več razlogov; začutili, da si nadarjen in bi rad svoj talent izpopolnil, ker verjameš vanj, vrh tega pa bi ga rad delil z drugimi. In seveda me je kegljanje tako rekoč začaralo. To je težko opisati, to vedo le tisti, ki so na stezi okusili, da se jim je posrečilo. Gre za radost in samopotrjevanje in občutek dajanja. To bodo razumeli tisti, ki šport čutijo. Ti so prav tako vredni kot tisti, ki tekmujejo."

Ampak ali ni to neprijetna prisila, zaradi katere lahko šport zasovražiš?

"Prav zaradi tega športnega družinskega vzdušja nisem zasovražila športa in ne kegljanja, čeprav sem res morala trdo delati. Tako sem relativno zgodaj tudi začutila, da bo to moje življenje. Prvič sem nastopila že z osmimi leti in prav ta 'prvenec' je bil 'rešitev', kajti šele s komuniciranjem, z druženjem ti postane šport v veselje."

Odlčili ste se torej za kegljanje. Kako je šlo potem naprej?

"Prvi uradni nastop sem imela na svoj 11. rojstni dan (21. 10. 1989), in sicer na pionirskem prvenstvu Slovenije. Osvojila sem bronasto

medaljo. To je bilo lepo potrditev in vzpodbuda. Sledili so številni uspehi na državnih tekmovanjih, tako posamezno, v parih kot ekipno v pionirski, kadetski, mladinski ter članski konkurenci. V svoji zbirki imam do danes 40 medalj (26 zlatih, 9 srebrnih in 5 bronastih). Pot se mi je odprla. Najtežje je bilo v letih, ko sem nastopala v vseh štirih kategorijah, saj sem iz tedna v teden menjavala krogle (od najmanjših, srednjih do "normalnih")."

Bržkone ste posebej ponosni na medalje, osvojevale na mednarodnih tekmovanjih?

"Da. 1994 bronasta, skupaj z Nino Podlesnik iz Trbovelj na evropskem kadetskem prvenstvu v Bolzanu; 1995 srebrna in naslov svetovne mladinske viceprvakinje na svetovnem mladinskem prvenstvu v Romuniji. V konkurenci preko 90 igralk (do 23 let) sem bila s 17 leti najmlajša. Za srebo je bilo potrebno podreti fantastičnih 480 kegljev (svetovna mladinska prvakinja 486, svetovni mladinski rekord pa znaša 499 podrtih kegljev); 1995 prvaki na svetovnem klubskem podprvakinje s člansko vrsto Miroteks Celje v Budimpešti, kjer sem bila ponovno najmlajša igralka v finalu svetovnega pokala. Če vemo, da je v celjski ekipi šest igralk članske državne reprezentance, potem je bila uvrstitev med "gigantno celjsko šesterko" zame izjemen uspeh. V čast si štejem, da sem najmlajša in prva slovenska kegljavka z najvišjim športnim priznanjem Olimpijskega športnega zveza, Slovenije - Združenja športnih zvez, in sicer malo statuo. Prejela sem jo za športne uspehe v letu 1995."

Marljivim otrokom ste za prodoren uspeh gotovo prispevali sami največ, kdo pa še?

"Za vse se imam zahvaliti predvsem svoji mami Silvi, trenerju Ladu Gobcu in klubu Miroteks Celje, ki jim neomajno zaupam. Če



ne bi bilo tako, ne bi bilo mojih doslej največjih uspehov in zmag. V njih je vtakjen delček vseh tistih, ki mi vsekoli stojijo ob strani, tako pri športu kot pri humanitarnih aktivnostih. Velika zahvala kolektivnosti ptujke gimnazije, kjer imam status vrhunske športnice. To je toliko pomembnejše prav v tem šolskem letu, ker me čaka matura, v maju pa še svetovno mladinsko prvenstvo (če se mi bo uspelo uvrstiti v reprezentanco)".

Kaj si lahko obetate od nastopov na tem svetovnem prvenstvu?

"Če se mi bo uspelo uvrstiti v re-

presentanco, sem trdno prepričana, da bom dotlej še stopnjevala svoje zmagovalne, če pa bi mi spodletelo, tolažbe ne bo manjkalo. S prihodnjimi nastopi bo že težje; braniti bo treba pridobljen ugled."

Kaj je "vlečni voz" vaše motivacije pri vsakdanjem trdem delu?

"Optimizem, s katerim me obdajajo. Če izpolnjuješ vse načrte, veš, da odmevni uspehi na koncu ne morejo izostati; to pa je tista ener-

gija, ki te vztrajno priganja pri delu, pri vsakdanjem napornem treningu. Seveda - prvo je šola, potem šele zmage. Oboje me veseli - učenje in šport, nič ne delam z odporom, vse samo z zadovoljstvom. Rada potujem, če pa sem dalj časa zdoma, se me kar loteva časotožje. Povsod in zmeraj sem v prijetnem stiku z domačimi. Ta ljubezen mi daje moč."

Omenili ste vajo. Koliko časa posvečate treningu?

"Vedno je treba vaditi. Od svojega 11. leta do pred kratkim sem se na treninge in tekmovanja vozila 3 do 5 krat tedensko z vlakom v 60 km oddaljeno Celje. Letos od novembra, ko sem izpolnila pogoje za voziško dovoljenje, to opravljam s svojim jeklenim konjičkom Hyundai accentom, ki mi ga je za moje humanitarno delo in športne uspehe podarilo podjetje HYUNDAI avtotrade iz Ljubljane ob pomoči A BANKE iz Ljubljane."

Leta 1995 ste se lotili humanitarnega projekta 'Odprava arhitektonskih ovir v slovenskem šolskem prostoru' in izpeljali dve odmevni prireditvi: samostojno razstavo ter družabni večer z znanimi slovenskimi športniki, športnimi delavci in glasbeniki ter dobrodelni koncert Jana Plestenjaka.

"Moramo se truditi, vsi skupaj. Čutim, da sem nekakšen čisto majhen delček tega sveta rešila. Vendar so še drugi. Naj vsak izmed nas reši kak tak delček! Brez smisla je govoriti, da človek lahko veliko doseže sam. Projekt je kolektivni poskus in napor. Vsak od nas ima rad kaj drugega, drugače reagira. In vse to se zlije v nekakšno sliko. In ta slika je lahko tudi lepa."

Leto 1996?

"Leto 1996 je zaznamovala akcija 'Likovniki za invalide', v kateri je sodelovalo 47 slovenskih likovnikov. Zbrala sem nekaj več kot dva milijona tolarjev, ki jih bo ČASTNI ODBOR SKLADA, katerega vodi župan občine Ptuj dr. Mirosлав Luci, namenil šoli z najbolje izdelanim programom odprave arhitektonskih ovir in zagotavljanja pogojev za obiskovanje pouka otrokom na invalidskih vozičkih."

Za humanitarno dejavnost je Andreja Razlag 14. novembra 1996 v Narodni galeriji Ljubljana prejela zahvalno listino z zlatim globlčkom in naziv 'POBUDNICA DOBRIH DEL 96' v akciji revije NAŠA ŽENA 'Ljudje odprtih rok'. Je najmlajša dobitnica tega priznanja. Srebrni olimpijec Andraž Vehovar je bil tisti "vitez", ki je prvi pohtel s telegramom, polnim lepih želja in iskrenih čestitk ob tem priznanju.

Toda klep svet. V kateri strani ste vi?

"Je. Zato je tudi vredno preživeti to pustolovščino - življenje! To je to - velika pustolovščina. Nekdo me je spraševal o trpljenju. Ne maram te besede. So nekateri težki trenutki, s katerimi se moram vsaj poskusiti spopasti. In tu sta žalost in tesnoba, iz katerih vredo dobra dela. Svet je preširoka oznaka. Jaz sem na strani ljudi!"

Samo škrlatna luč, prizgana na vrhu na videz puste bele zgradbe, je opozarjala, da je doma in da se pripravljati nekaj velikega. Nov, humanitarni projekt Andreje, denimo.

Ivo Kornik

STRELSTVO

Turnir samostojnosti

ZMAGOVALCI I. POHORSKI BATALJON IZ RUŠ IN MROŽ IZ VELENJA

Po pokroviteljstvom ptujkega župana je bilo v četrtek republiško strelsko tekmovanje - I. turnir samostojnosti. Nastopilo je 76 najboljših strelcev Slovenije. Streljali so z zračno puško in pištolo. Generalni sponzor tekmovanja je bilo Trgovsko podjetje Petlja iz Ptuja.

V streljanju z zračno puško je ekipno zmagala ekipa I. pohorski bataljon Ruše s 1735 kr., drugi so bili Kovinar Štore 1713 kr., tretji 29. oktober Grosuplje 1706 kr., četrti Celje 1703, peti Elektro Maribor 1664, šesti Ormož 1661, sedmi Franc Lešnik - Vuk 1657, osmi Predoslje iz Kranja 1645 in deveti I. pohorski bataljon II 1645 kr. Posamezno je zmagala najboljša strelka tekmovanja Natalija Prednik s 586 kr. Natalija je v peti seriji nastreljala kar 100 krogov od 100 možnih, je članica državne reprezentance in ima mednarodni športni razred. Drugi je bil Alain Vidmar iz Grosuplja 575 kr., tretji pa Simon Potrč iz Ruš 575 kr.

Streljanje z zračno pištolo je bilo za Ptujčane zanimivejše, saj so imeli tri ekipe in petnajst tekmovalcev. Ekipno je zmagala ekipa

Mroža iz Velenja s 1687 kr., drugo mesto Dušan Poženel Rečica 1683, tretji Celje 1669. kr., četrti Slovenske Konjice 1659 kr., peti Ptuj 1637 kr., šesti Ptuj-Petlja 1581 kr., sedmi Moris Kočevska reka 1555 kr., osmi Ptuj mladinci 1544 kr., deveti I. pohorski bataljon Ruše 1528 kr., deseti Moris II 1390 kr.

Posamezno je zmagal Cvetko Ljubič iz Slovenske Bistrice s 574 kr., drugi je bil Simon Vaternik iz Velenja 571, enako število krogov je imel tudi tretjevrščeni Janez Štuhec iz Ptuja.

Najboljše tri ekipe so prejele pokale športnega zavoda Ptuj, najboljši posamezniki pokale generalnega pokrovitelja Petlje in medalje za prva tri mesta ter praktične nagrade aza prvih deset.

Ptujčani so podelili medalje najboljšim članom in članicam SD Ptuj. Zlati je prejel Janez Štuhec, srebrno Slavko Ivanović in bronasto Izidor Pulkov. Pri članicah je bila zlata Majda Raušl, srebrna Alenka Peteršič in bronasta Mateja Rep.

Organizacija tekmovanja je bila odlična.

SI

PLANINSKI KOTIČEK

Pohod Rogla - Osankarica

Planinsko društvo Ptuj vabi planince in ljubitelje zimskega pohodništva na 19., tradicionalni pohod po poteh Pohorskega bataljona od Rogle do Osankarice.

S posebnim avtobusom se bomo podali na zasnežena pobočja osrednjega Pohorja v soboto, 11. januarja, z odhodom izpred AP Ptuj ob 7. uri. Sledila bo vožnja do Koče na Pesku, kjer je vsakoletni pričetek pohoda. Pot hodniki se bomo tokrat podali na pot v dveh skupinah, saj bo organizirana tudi skupina smučarjev. Če si želite zelo zložno pot prehoditi (presmučati) s tekaškimi ali turnirni smučmi, ob prijavi obvezno navedite željeno skupino. Pot poteka sprva v smeri Areha ter se nato zložno spusti proti Trem žebliem, kjer je padel znameniti Pohorski bataljon. Pri spominskem obeležju bo svečana komemoracija, nato pa sledi spust do doma na Osankarici, kjer bo na voljo vroč čaj, hrano pa najde vsak pohodnik v nahrbtniku. Z Osankarice sledi spust do avtobusov v vas Kot, od koder se bomo odpeljali v Zreče, kjer bo v hotelu Dobrava vesel zaključek s planinskim plesom. V Zrečah prej-

me vsak udeleženec kontrolni kartonček, domači planinci pa pripravljajo okusno planinsko hrano in bogat srečolov.

Opremo prilagodite zimskim razmeram (topla obleka, rokavice, kapa, planinski čevlji ...) in vremenski situaciji. V Ptuj se bomo vrnili do 19.30 ure.

Cena, ki vključuje prevoz s posebnim avtobusom, organizacijo in vodenje, znaša za člane PD 960 tolarjev (velja lanska članarina) ter nečlane 1500 tolarjev. Prijave s plačilom sprejemamo v pisarni PD Ptuj, Prešernova 27, do petka, 10. 1., oziroma do zasedbe 25. razpoložljivih mest. Vodil bo Uroš Vidovič s sovodniki.

Gora želimo ptujski ljubiteljem vsem v prijetni spomin. Z Osankarice sledi spust do avtobusov in v prijetni spomin. Z Osankarice sledi spust do avtobusov in v prijetni spomin. Z Osankarice sledi spust do avtobusov in v prijetni spomin.

KARATE - DO KLUB PTUJ

Kontrolni turnir za EP

V soboto, 21. decembra, je v Murski Soboti potekal tradicionalni bojično-novoletni turnir, na katerem je tekmovalo 210 tekmovalcev iz Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Italije, Madžarske in Slovenije. Ta turnir je bil tudi zadnja možnost za naše reprezentante, da si naberejo točke za evropsko mladinsko prvenstvo, ki bo februarja 1997 v Sofiji v Bolgariji. Za slovensko reprezentanco je nastopila članica Karate - do kluba Ptuj Lidija Cafuta, ki se prav tako bori za nastop na evropskem prvenstvu.

Lidija se je na tako močnem turnirju zelo dobro odrezala, saj je za slovensko mladinsko ekipo zasedla 3. mesto. V posamezni konkurenci je lepo napredovala do tretje-

ga kroga, ko se je srečala s Polono Vilar, izkušeno tekmovalko in dolgoletno članico reprezentance, proti kateri je klonila z zelo tesnim rezultatom. Na koncu je zasedla 3. mesto.

Turnir je pomemben tudi zato, ker se je na njem srečalo šest predstavnikov nacionalnih zvez in generalni sekretar Evropske karate zveze George Popper. Organizirali so posvet o razvoju karateja v srednji Evropi, na katerem so se dogovorili, da bodo v Ljubljani organizirali mednarodni izobraževalni center, ki jim bo strokovna opora. Govorili so tudi o prizadevanjih, da bi karate postal olimpijski šport.

Klavdija Beber

KARATE

Potrditev naziva DAN

V nedeljo, 22. decembra, je Andrej Cafuta v mariborski dvorani Tabor položil mojstrski karate naziv 2. DAN. Ocenjevala ga je strokovna komisija, kateri je predsedoval Ljubo Javoršek, 5. DAN. Ljubo je zraven Ivana Čeriča, Mauhlerja in Takashija edini v Sloveniji pristojen za dodeljevanje nazivov DAN. Član komi-

sije je bil tudi Rajko Lešnik, 4. DAN, ki že vrsto let živi na Švedskem, kjer se uči od Tajijia Kaseja, 9. DAN, enega največjih mojstrov karateja. V Sloveniji je prisel, da bi vodil seminarje in polaganja za nazive.

Andrej je svojo športno pot začel leta 1988 v SKO Jože Lacko, Ptuj. Hitro je napredoval in decembra 1992 položil mojstrski pas - 1. DAN. Športni trener ni dolgo, saj se je kmalu posvetil trenerskemu in sodniškemu delu. V klubu je prevzel delo začetnika, kot sodnik pa se je prebil do 3. ranga. Leta 1995 se je odločil za samostojno pot in ustanovil Karate-do klub Ptuj. Sedaj je sodniško delo skoraj opustil, saj mu trenersko in predsedniško delo v klubu vzame veliko časa. Trenira vrsto uspešnih tekmovalcev, kot so Lidija Cafuta, Daniel Pongrac, Andrej Žitnik, Gorazd Grula, Boštjan Vogrinec, Bojana Škrila, Elvira Karahanović, Klavdija Beber, Alen Milinović, Denis Repič in Jernej Trop, ki dosegajo rezultate na državnih in evropski ravni.

Doseženi mojstrski naziv je rezultat dolgoletnega Andrejevega truda in predstavlja nov uspeh v njegovem plodnem športnem delu.



Andrej Cafuta, 2. DAN.

Foto: Langerholc

Klavdija Beber

LENART / IZBRALI ŠPORTNIKE LETA

Najvišja lovorika za atleta Davida Rihtariča

LENARŠKA ŠPORTNA DVORANA JE BILA SKORAJ PRETESNA ZA VSE PRIJATELJE ŠPORTA, KI DOBIVA TUDI V OSREDNJIH SLOVENSkih GORICAH PRAVO VELJAVO ● ŠPORTNA ZVEZA LENART JE PODELILA PRIZNANJA TUDI ZASLUŽNIM ŠPORTNIKOM IN MLADIM UPOM

Obiskovalce v športni dvorani pri Lenartu je na tradicionalni prireditvi "Izbiramo športnika leta" pozdravil tudi lenarški župan Slavko Kramberger. Sicer pa je bil večer tudi kulturno bogat, tako da so obiskovalci po skoraj dveh urah zadovoljni zapustili dvorano, v kateri je pestro športno življenje, vse bolj pa jo uporabljajo tudi za rekreacijo meščanov Lenarta in za javne kulturno-zabavne prireditve.

Letošnji izbor športnika leta sta vodila Darko Rebernik in Andrej Bauman. Njun komentar je bila prijetna popestritev večera, ki je privabil lepo število gledalcev. Najvišje priznanje, naslov športnika občine Lenart za leto 1996, je dobil atlet David Rihtarič. V minulih sezonah je uspešno branil lenarške barve, sodeloval je na številnih državnih prvenstvih in mednarodnih prireditvah. Uspešen je bil na gorskih in cestnih tekih in tako veliko prispeval k promociji lenarškega športa. Na drugo in tretje mesto sta se uvrstila kolesar Boštjan Krevs, ki je bil

izvrsten na kolesarskih preizkušnjah v Italiji in Avstriji, nanižal pa je tudi serijo sijajnih zmag na domačih kolesarskih preizkušnjah, in motokrosist Boštjan Kampuš, ki je slovel kot dober voznik motorjev v razredu 125 ccm. Športna zveza iz Lenarta je nagradila tudi najboljše ekipe. V moški konkurenci so ta laskavi naslov osvojili košarkarji MAS-COMA, v ženski pa odbojkarice iz OK Benedikt. Za uspehe so dobile priznanje tudi članice ženske ekipe KMN iz Voličine.

Za vzpodbudne rezultate in uspehe so bili kot obetavni mladi upi razglašeni košarkar Andrej Salamun, kolesarja Lovro Žiberna in Luka Krevs, motokrosist Samo Kurnik in tekmovalci v kasaštvo Vinko Špindler.

Za dolgoletno požrtvovalno delo v športu sta dobila priznanji Stanko Vindiš za področje motokrosa in Ladislav Omerzu za motokrosbo in kasaštvo. S tem športom se ukvarja skoraj 50 let in je tudi odličan mentor mladim.

M. Toš

MALI NOGOMET

1. liga MNZ Ptuj

Rezultati tekem 3. kroga:
DAB Team - C. Canon Ambiente 11:0, Podlehnik - Slonček A.L.Kac 0:3, Krona Zagi - Butik Ivana 2:3, Vitomarci Petlja - Pri Tonetu 5:8, Bistro Špic - Bistro Milena 10:3.

1. PRI TONETU	3	3	0	0	17:10	9
2. VITOM.PETLJA	3	2	0	1	29:13	6
3. DAB TEAM	3	2	0	1	18:8	6
4. SLONČ. A.L.KAC	3	2	0	1	15:8	6
5. BUTIK IVANA	3	2	0	1	13:7	6
6. BISTRO ŠPIC	3	2	0	1	17:14	6
7. KRONA ZAGI	3	1	0	2	15:16	3
8. PODLEHNIK	3	1	0	2	7:8	3
9. C. CANON AMB.	3	0	0	3	7:30	0
10. BISTRO MILENA	3	0	0	3	4:28	0

Razpored za v soboto, 4. januarja - športna dvorana Center Ptuj: 9.00 Rajh Draženci - Cirkulane, 9.50 Telekom - Zavod 93, 10.40 Sestrže - Juršinci, 11.30 Gastro Žetale - Zg. Pristava

Razpored za v soboto, 4. januarja - športna dvorana Center Ptuj: 16.00 Krona Zagi - Dab Team, 16.50 C.Canon Ambiente - Podlehnik, 17.40 Pri Tonetu - Bistro Špic, 18.30 Slonček A.L.Kac - Vitomarci

Petlja, 19.20 Butik Ivana - Bistro Milena

2. LIGA MNZ PTUJ

Rezultati tekem 2. kroga:
Cirkulane - Telekom 3:1, Zavod 93 - Gastro Žetale 4:5, Zg. Pristava - Sestrže 1:2, Juršinci - Majšperk 3:10.

1. GASTRO ŽETALE	3	3	0	0	10:5	9
2. MAJŠPERK	3	2	1	0	20:11	7
3. SESTRŽE	3	2	0	1	11:8	6
4. ZAVOD 93	3	1	1	1	14:13	4
5. RAJH DRAŽENCI	2	1	0	1	5:6	3
6. JURŠINCI	2	1	0	1	8:11	3
7. CIRKULANE	3	1	0	2	5:8	3
8. TELEKOM	2	0	0	2	4:8	0
9. ZG. PRISTAVA	3	0	0	3	6:13	0

Razpored za nedeljo, 5. januarja - športna dvorana Center Ptuj: 9.00 Rajh Draženci - Cirkulane, 9.50 Telekom - Zavod 93, 10.40 Sestrže - Juršinci, 11.30 Gastro Žetale - Zg. Pristava

Branko Lešnik

ROKOMET / SKUPŠČINA ŽENSKEGA ROKOMETNEGA KLUBA

Cilji vedno večji

Na redni letni skupščini so se zbrali vodstvo, igralke in ljubitelji ŽRK Ptuj. Delo v sezoni 1996 so ocenili za uspešno v vseh strukturah. Normalno je, da so zelo zadovoljni z uvrstitvijo članske ekipe v 2. SRL - vzhod in seveda upajo, da bodo ostali na tem mestu po končanem prvenstvu. Veliko pozornost posvečajo vzgoji mlajših selekcij. Vse prisotne so opozorili na mačehovski odnos do rokometu nasploh, tako moškega kot ženskega. Kot da na Ptuj nekaterim ne bi ustrezalo, da se ta športna panoga zopet dvigne na nivo, ki ga je imela v preteklosti. Tako kot v večini športnih kolektivov, je tudi pri njih čutili pomanjkanje sredstev, vendar so sezono uspešno zaključili. K vsemu temu so pripomogli trenerji, ki delajo čisto amatersko, igralke in seveda njihovih starši. Zaradi nedelovanja nekaterih članov predsedstva je prišlo do zamenjav, vse v smislu razvoja ženskega rokometu na Ptuj.

Danilo Klajnšek

ŠOLSKA KOŠARKARSKA LIGA - SREDNJE ŠOLE

Gimnazija Ptuj - III. gimnazija Maribor 46:37

S to zmago so se Ptujčani povzpeli na 2. mesto v II ligi - Maribor takoj za vodilno II. gimnazijo iz Maribora. Da bi si zagotovili igranje v nadaljevanju tekmovanja, potrebujejo samo še eno zmago v gosteh. Prvo priložnost bodo imeli že v naslednjem kolu, ko se bodo v gosteh pomerili s I. gimnazijo iz Maribora.

Točke za domačine so dosegli: Jagarinec 25, Frangež 8, Gojčič 4, Goričan 2, Mikša 2, Ferk 2, Sujoldžič 2, Hodnik 1.

Črtomir Goznik

Prejeli smo

CHD - IZ SPOMINA

Prijazno vabilo k sodelovanju (v manj prijaznem predvolilnem času), zanimiv vprašalnik ob vabilu, predvsem pa nasprotujoča ali celo izključujoča stališča o CHD so razlog za ta sestavek.

Od oblikovanja ideje o CHD do podpisa pisma o "dobrih namelih", pri katerih sem še sodeloval, sta minili že dobri dve leti. V tem času se je projektna ideja uresničevala, dopolnjevala ali spreminjala in upam, da bo tako tudi v prihodnje. Kritičnih točk bo še veliko, zato je pomembno, da se ideja in organizacija projekta stalno obnavljata.

Priznam, da sem v prvi polovici letošnjega leta (takrat še kot predsednik Sveta SŠC) že obupoval, ker ni bilo videti, da se še namerava reševati (tudi) prostorski problem SŠC oz. Gimnazije v sklopu CHD. Zato smo oblikovali pobudo za okroglo mizo, na kateri bi podpisniki pisma o "dobrih namelih" v javnosti predstavili spremembe v svojih stališčih in načrtih, če je do njih prišlo. Podpisniki se sicer vabilu niso odzvali, ostali prisotni pa so razpravljali o tem, kako potrebno bi bilo uresničevati projektno idejo o CHD. Kdo koga in zakaj vara, sem se vprašal, nato pa se v razpravi poigral z vprašanji in odgovori o utopiji in stvarnosti.

Je utopija, če je bil CHD zamišljen kot sinergija učinkov vzajemnega delovanja institucij v starem mestnem jedru, torej nekaj novega, in je stvarnost, da CHD v predstavah ljudi pomeni le množico projektov za izgradnjo ali prenovo objektov? Je utopija, če se načrtuje vojašnica izven mesta, in je stvarnost vojašnica v mestu? Je tudi "zahodni most", ki naj rešuje logistične probleme razvoja mesta Ptuj, le utopija, ker je stvarnost, da si Ptujčani želijo brv; je tudi "ptujsko jezero" le utopija, ker je stvarnost akumulacijski kanal hidrocentrale? So torej Terme-razvojno turistično središče le utopija in je stvarnost, da Terme ostajajo javno kopalnišče? Je tudi utopija, če želimo, da se Pokrajinski muzej razvija v muzej evropskega formata, in je stvarnost, da bo Pokrajinski muzej ostal le muzej pokrajinskega pomena? Naj bo tudi Zgodovinski arhiv le mestni arhiv? Je tudi informacijsko središče le utopija, ker je stvarnost, da imamo Ljudsko

in študijsko knjižnico, ki jo le selimo v prostore Malega gradu? Je utopija, če načrtujemo Gimnazijo v najbolj izbranim okolju, kjer se že poraja humanistična misel, in je stvarnost, da moramo predvsem rešiti prostorsko stisko? Je torej CHD le utopija ali je lahko stvarnost? Še več vprašanj in odgovorov, nepomembnih za ta sestavek, namenjenih pa udeležencem okrogle mize, sem izrekel v igri besed. Misel sem zaključil z "Vse je mogoče" in tako povedal, da je projekt CHD zelo kompleksne narave in zahteva celovito obravnavo, usmerjanje in vodenje - ker sicer nič ni več mogoče".

Projektna ideja o CHD je namreč nastajala v specifičnem okolju, ko smo v Občini Ptuj oblikovali novo oz. drugačno razvojno paradigmo, ki je umeščala v razvojno prioriteto izobraževanje, kulturo, varstvo naravne in kulturne dediščine in podjetništvo, v čas sprejemanja razvojnih programov po območjih, razvojnih strategij po področjih dejavnosti itd. Projektna ideja o CHD torej ni nastala izolirano, ampak soodvisno od drugih razvojnih projektov v mestu. Strategija razvoja turizma je zahtevala npr. koordinirane aktivnosti med potencialnimi nosilci iz t.i. turističnega gospodarstva in njim podrejene ali po dinamiki prilagojene razvojne projekte lokalne skupnosti in države (navezava na avtocestni sistem, sanacijo akumulacijskega jezera, načrtovanje skladnejše rabe prostora na desnem in levem obrežju Drave, prometne povezave obeh delov mesta z izgradnjo "zahodnega mostu", dinamično prenovo" starega mestnega jedra"). Strategija razvoja Ptuja kot regionalnega središča širšega pomena je zahtevala, da se občina Ptuj skladno z novim zakonom o lokalni samoupravi reorganizira tako, da iz krajevnih skupnosti nastane več "evropsko" primerljivih občin in vzpostavi širša povezava med mesti oz. občinami Ormož in Ljutomer ter vrsto projektov z značajem širše-regionalne ravni (sodstvo, izobraževanje, zdravstvo, kultura, notranja uprava, gospodarstvo, obramba itd.). Seveda pri tem ni šlo za pridobivanje statusnih obeležij, ki sama po sebi nič ne pomenijo, pač pa za ustvarjanje mreže in pogojev za racionalno delovanje institucij in za bolj dinamičen razvoj.

Strategija zaposlovanja oz. potreba po osem tisoč produktivnih delovnih mestih je zahtevala pospeševanje podjetništva v proizvodnem in storitvenem sektorju (zato us-

trezno načrtovanje rabe prostora, razvojne sklade, širjenje mreže bank, območno gospodarsko zbornico, območno obrtno zbornico, sejemске prireditve itd.), predvsem pa ustvarjanje "kapitalu" prijaznega okolja, ki zagotavlja varnost naložb.

Projekt CHD, ki je tako povezan, soodvisen ali celo pogojen, je seveda zelo občutljiv za vse objektivne in subjektivne spremembe ali nedoslednosti in zahteva, če do njih pride, dinamično in sporazumno prilagajanje vseh sodelujočih. Analiza dogodkov po podpisu pisma o "dobrih namelih" je pokazala, da je MORS spremenilo svojo namero o preselitvi vojašnice iz lokacije Kidričevo na lokaciji Apače, ob tem pa podsesterilo načrtovano investicijsko vrednost, Mestna občina Ptuj je zamislil o izgradnji "zahodnega mostu" nadomestila s projektom za izgradnjo mostu v središču starega mestnega jedra, Ministrstvo za kulturo pa je dalo prednost prenovi Minoritske cerkve, ne pa (v projektu CHD) predvideni prenovi Dominikanskega samostana. S pogojnim refleksom smo tudi v SČ poiskali drugo lokacijo za gradnjo Gimnazije, saj je postalo več kot očitno, da v tako spremenjenih okoliščinah ni več mogoče pričakovati pravočasnega reševanja prostorske stiske v SČ.

Kaj se torej dogaja s projektno idejo CHD? V čem vse je spremenjena? Je zgrešena? Naj ugasne? Služi političnim potrebam? Je le sredstvo za zaslužek?

Mislil, da so vprašanja upravičena. Odgovore bi morali dati sedanji protagonisti - župan, mestni svet, projektni svet (ali pa tudi ne). Utemeljevanje, da je projektna ideja CHD primerna za pridobivanje tudi mednarodnih sredstev pod pogojem, da vložimo del lastnih (proračunskih sredstev), je danes še sprejemljivo, že jutri pa odgovori ne bodo več zadovoljili vpraševalcev.

Bistvo ideje CHD je bilo, da "naj gre" za projekt nacionalne ravni, saj v okolju lokalne skupnosti ni potrebne ekonomske moči, da bi jo lahko uresničili v realnem času. Na nas je (in na podpisnikih pisma o "dobrih namelih"), da idejo razvijamo v "nacionalni projekt"; z določeno dinamiko uresničevanja, ne pa kot programski cilj.

Naj izjava o "svečanem pogrebu" CHD ne bo upravičena, pa tudi volilna obljuba naj ne bo neupravičena.

Kidričevo, 18.12.1996

Vojteh Rajher

ODBOJKA / 1. LIGA

V Marselu zadovoljni

Ženski odbojarski klub Marsel iz Ptuja spada med športne kolektive, ki delajo na čisto, predvsem pa tiho. Ne ozirajo se na druge, ampak se zanašajo izključno na svoje roke in noge. Kot je to v navadi in kot se to spodobi za dobro organizirane klube, so se ljubitelji ženske odbojke zbrali ob koncu leta na družabnem srečanju. Ocenili so delo v letu 1996 in izrazili zadovoljstvo, saj bi se ob samo

eni zmagi več lahko uvrstili tudi v I.A ligo.

V klubu so realno ocenili stanje, saj so si želeni obstanek zagotovili že po nekaj krogih. Ambicije med navijači so porasle, vendar so igralke in vodstvo s tretjim mestom več kot zadovoljni, v naslednji tekmovalni sezoni pa želijo korak višje. Potrebno se bo dobro pripraviti in še bolje organizirati. In to bodo naredili, saj imajo jasno načrtano pot.

Danilo Klajnšek

AVTO ŠOLA Ko & Ro (Konrad in Roman LAH)

obvešča bodoče voznike, da prične tečaj CPP v ponedeljek, 6. januarja '97 ob 16. uri v prostorih Ljudske univerze (nad Kavarno).

Prijavite se lahko po tel. 776-274, 776-726 (non-stop), mobilni 0609-614-085, in ob pričetu tečaja. Izposojamo literaturo in organiziramo vse potrebno do izpita.

Plačilni pogoji zelo ugodni! Priporočila se AVTO ŠOLA Ko & Ro

AŠH AVTO ŠOLA "HERAK"

Rimska pl. 16, 2250 Ptuj

BODOČE VOZNIKE MOTORNH VOZIL OBVEŠČAMO, DA PRIČNEMO S TEČAJEM CPP DNE 6. JANUARJA 1997 OB 16. URI. OBVEŠČAMO VAS, DA SMO UČILNICO PRESELILI V CENTER MESTA, BLIŽE AVTOBUSNI IN ŽELEZNIŠKI POSTAJI - NA POTRČEVO ULICO 2 NA PTUJU (NAD VIDEOTEKO STOLP IN PRODAJALNO MIŠKOLIN). V JANUARJU NUDIMO 30% NOVOLETNI POPUST! PREDAVATELJA: g. Hinko Magdalenc in g. Franc Ropič!

NAŠE GESLO JE: VOZI IN PREŽIVI!
Vse potrebne informacije dobite po telefonu: 062 771-431, 062 772-421 ali mobilni 0609 616-352. Priporočila se Avto šola "HERAK"!

SAJ TO NI RES!
KOMBI ŽE ZA 20.890 DEM

KIA KIA MOTORS

KIA BESTA
2.2 DIESEL

NAKUPNI POGOJI:
kredit na položnice na 5 let z devizno klavzulo (najcenejši finančni leasing v Sloveniji), bančni krediti že od T+5,9%! Možna menjava staro za novo!

NOVOLETNI POPUST ZA OMEJENO KOLIČINO VOZIL - TUDI DO 3.000 DEM!

NAŠ KUPEC SE ZADOVOLJEN ODPELJE! PREVERITE ZAKAJ?!

Zavrč 7a, tel. 062/ 760-104, 761-116, 761-101

PAAM AUTO d.o.o.

Zavrč 7a, tel. 062/ 760-104, 761-116, 761-101

PAAM AUTO d.o.o.

BOGATA DODATNA OPREMA

RADIO, EL. ANTENA, EL. ŠIPE

NAJCENEJŠI V SVOJEM RAZREDU Z VISOKO GARANCIJO 3 LETA ALI 100.000 PREVOŽENIH km

KIA KIA MOTORS

KIA PRIDE



VSE JANUARSKE KUPCE PRI NAKUPU ČAKA ŠE DARILO!
5.000 km BOSTE PREVOZILI NA NAŠE STROŠKE (BON V VREDNOSTI 350 LITROV BENCINA)

Mali oglasi

PRODAM 22 arov zemlje s hišno številko pri asfaltni cesti v Ločkem Vrhu pri Destniku. ☎ 753-377.

PRODAM gorico v Kicarju - šmarnica in dve njivi v Pacinju. ☎ 776-404.

PRODAM garsonjero na Ptuj - 37 m² (telefon, KTV, centralna, I. nadstropje), ☎ 225-416, dop., in 221-266, popoldan.

GOSTINCEM oddajamo v najem ali prodamo fliperje, pikado, ročne nogomete in druge aparate. Pokličite na ☎ 0609 633-121, 776-691.

ODDAM opremljeno 2,5-sobno stanovanje v Kraigherjevi ulici na Ptuj. Predplačilo z možnostjo odkupa. Mobi ☎ 0609 640-463. Kličite od 17. do 20. ure.

PRODAM kobilu, staro 2,5 let, z rodovnikom, pasme Norik, ter traktor Ursus 55 KM, enoosno prikolico kiper. Zg. Pristava 1, Ptujška Gora.

ŽALUZIJE, lamelne zaves, rolete, harmonična vrata. Arnuš, Maistrova 29, Ptuj - v smeri Grajena. ☎ 771-409.

PRODAM nedokončano enonadstropno hišo na Destniku, cena 85.000 DEM. ☎ 062 813-288.

M & M, d.o.o., servis Ptuj. Popravilo, montaža in servis telefonskih aparatov in telefaks. Slomškova 24, ☎ 779-714.

DEŽURNI PRODAJALNI:
v soboto, 4. januarja,
od 7.30 do 19. ure:
JELEN IN PANORAMA

Zasebna zobna ambulanta
dr. ZVONKO NOTESBERG
Trajanova 1 (ob Mariborski cesti) Ptuj, ☎ 782-822
● V sodelovanju s specialistom za oralno kirurgijo in implantologijo
NUDIMO TUDI KOSTNE VSADKE (IMPLANTATE). ☐

M Trgaavto Koper
Artoval
PRODAJALNA Z AVTOMATERIALOM
MAISTROVA UL. 1, PTUJ, tel. 776-333

MONTAŽA TV ANTEN
Alojz JAKOMINI s.p.
2250 Ptuj, Vodova ul. 4, tel. 777-718
● montaža satelitskih in klasičnih anten
● kabelski razvodi
● nastavitve TV aparator in videorekorderjev
● vgradnja radiokasetofonov in zvočnikov v vozila
● montaža hišnih telefonskih central

COSMEA
Ksenija Ouzvinec
Vičava 127, Ptuj, tel.: 062/777-179
Kompleten program za dobro počutje in svež videz kože
Vsem svojim strankam želimo srečno in uspešno novo leto 1997!

Cestno podjetje Ptuj priporoča uporabnikom cest, da uporabljajo zimsko opremo, obenem pa želi srečno vožnjo in srečno novo leto 1997.

ZELO UGODNO vozimo premog iz Velenja. Naročila na ☎ 062 782-092 ali 063 855-607.

PREMOG iz velenjskega rudnika dostavljamo po rudniških cenah in prevoz, možnost plačila na čeke. Informacije na ☎ 771-661.

TROCAL, FENSTER & TÜREN PVC. Okna in vrata, rolete, žaluzije za nove in stare gradnje izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. Roletarstvo Arnuš, Ptuj, Povodnova 3, ☎ 783-008.

TAPECIRANJE in obnova sedežnih garnitur. Velika izbira blaga, prevoz zagotovljen, plačilo na obroke. ☎ 062 510-763, "Oblika".

AVTOTRGOVINA RENT-A-CAR Janko Čuš, Moškanjci 54/A. Odkupujemo vozila Jugo, Zastava 101, R 4 GTL, R 5 Campus, ☎ 708-129.

UGODNO PRODAMO spalnico, pisarniško mizo, šivalni stroj, dva fotelja s stolčkom in rolete, delno na čeke. Cena po dogovoru. ☎ 062 773-125.

PRODAM svinjo, 150 kg, domače reje, in beli fižol. ☎ 778-358.

KUPIM steleno kravo. Jože Hrenko, Gradišča 73/a, Cirkulane.

NA RELACIJI Ormož - Središče vzamem zemljo v najem, ☎ 701-556.

PRODAM triinpolosobno stanovanje v pritličju v Ptuj. ☎ 771-075.

PRODAM teličko, staro 9 mesecev, simentalko. ☎ 753-194.

PRODAM 500 l vina (šmarnica, kvinton, jurka). ☎ 757-107.

FIAT AUTOSERVIS
JANEZ VRHOVSEK s.p.
Lancova ul. 27, Ptuj
Videm pri Ptuj
tel. 062 788-639
..originalni rezervni deli
..rezervni deli za IVECO
..popravila vseh vrst tovornih vozil
Priporočamo sel

ELEKTROMECHANIKA GAJSER
ULICA ŠERČERJEVE BRIGADE 24, PTUJ / TURNIŠČE
Previjanje elektromotorjev vseh vrst, tudi za pralne stroje, popravila transformatorjev in raznih gospodinjstvih aparatov.
Zelo ugodne cene! ☎ 787-707

ZOBNA ORDINACIJA
dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po ☎ 0038549 372-605.
NOVO! FIKSNA IN SNEMNA ORTODONTIJA ZA OTROKE IN ODRASLE. ☐

Štajerski Oglasnik Vsak četrtek
brezplačni mali oglasi **NON-STOP**
po tel.: (062) 225 330 in (063) 443 479
Prvi tiskani oglasnik, za katerega lahko oglašite tudi preko interneta: WWW.REDIS.SI

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV
pridemo k vam na dom - ne zaračunavamo kilometrine
Sagadinova 1, PTUJ - naročila **NON-STOP** ☎ 062 776-040

Saj molčala dolgo sem, molče trpela in v upanju sem sladkem se upirala in hrepenenje s silo vase se zapirala, prišla je ura, nisem mogla več ... Nihče ne ve, kako boli, ko se zavemo in več te ni.

SPOMIN

5. januarja '97 bo minilo leto žalosti, odkar nam je kruta bolezen vzela našo drago

Dragico Ferš

IZ HAJDOŠ

Hvala vsem, ki ohranjate spomin nanjo, se ustavite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoči: vsi njeni ☐



Vse na svetu mine, vse se spremeni, le roža ljubezni na grobu cveti.

SPOMIN

3. januarja mineva leto žalosti, kar si nas zapustil. Ostala je praznina, ki je nihče ne more zapolniti, dragi mož in oče

Vili Dovečar

IZ TOMAŽA 15 C

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prinašate svečke in cvetje.

Vsi tvoji ☐



Življenje je bilo težko, zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

SPOMIN

31. decembra mineva 5 let žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Anton Zupanič

MARKOVCI 28/A

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem preranem grobu, prižigate sveče in ohranjate spomin nanj.

VSI TVOJI NAJDRAŽJI ☐



Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, bolečine si prestal, zdaj boš mirno v grobu spal.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi moža in očeta

Zdravka Gajšta

IZ SESTRŽ 99

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalja, darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in g. Jožetu za poslovlilne besede.

TVOJI NAJDRAŽJI: žena Marija, sinova Mirko in Janko ☐



ZAHVALA

Stanislav Pulko

IZ KOČIC 43/A

* 13. 11. 1952 - † 24. 12. 1996

Hvala g. župniku za opravljen obred, govornikom Janku Skledarju za poslovlilne besede doma ter Jožetu Krivcu za poslovlilne besede pri odprtem grobu. Hvala podjetju: L.K. F., Janezu Pislaku, podjetju MIR ter vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki so našega moža in očeta pospremili na zadnji poti.

Hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje in drugo pomoč.

ŽALUJOČI: žena Veronika ter sinova Albert in Robert ☐



SPOMIN

Dan, ki nam je zarezal bolečino, dan, ki je naredil praznino - 5. januarja 1995. Minevata dve leti žalosti od neizprosne resnice, da si za vedno odšel od nas, ljubi in nepozabni sin, brat, vnuk, nečak in bratranec

Zvonko Dolamič

Nikoli ne bo pozabljen ta kruti dan, ko smo ostali brez tebe, brez tvoje neizmerne dobrote in ljubezni, ki si jo znal dati. Dom, ki si ga imel tako rad, je ostal prazen, odet v žalost in samoto ter s solzami oblit.

Ostalo je le bridko spoznanje, da se ne boš nikoli več vrnil. Hvala vsem, ki stojite ob njegovem preranem grobu in mu prinašate cvetje in sveče.

TVOJI: mama, ata, brat Peter, sestra Zdenka in stara mama ☐



Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, bolečine in trpljenje si prestal, zdaj lahko boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

Marka Vrblja

upokojenca VGP Drava Ptuj

IZ BUDINE, K JEZERU 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, sveče in sv. maše, nam pa izrazili sožalje ter nam karkoli pomagali. Posebej se zahvaljujemo delovni organizaciji VGP Drava Ptuj, govornikom g. Seguli in prdstavniku KS Budina-Brstje za poslovlilne besede, g. župniku za opravljen obred ter pogrebni podjetjema Mir in komunala.

Žalujoči: žena Alojzija ter hčerke z družinami ☐



Življenje tvoje težko je bilo, spočij utrujeno telo. Zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mamike in babice

Štefke Vozlič

IZ ZAMUŠANOV 4

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na gorišniško pokopališče, ji darovali vence, cvetje in sv. maše, nam pa izrazili pisna in usna sožalja ter nam karkoli pomagali. Posebej se zahvaljujemo sodelavcem Elektrarne Formin, Bojanovim sodelavcem bencinskega servisa "ZIHAR" iz Moškanjcev, govornici Heleni Korošec za poslovlilne besede ter sosedu Branku. Iskrena hvala župniku g. Holobarju za obred in govor, pogrebem Mesarec, godbeniku za odigrano Tišino ter podjetju MIR iz Vidma.

Zahvala med sestram in osebju Doma upokojencev Ptuj za pomoč in oskrbo. Posebno se ob boleči izgubi naše mamike iz srca zahvaljujemo cerkvenemu pevskemu zboru iz Podgorcev za lepo odpete žalostinke in za razumevanje v težkih trenutkih.

Žalujoči: njeni najdražji ☐



Da ni mogoče pozabiti tega, kar dan za dnem boli, kot ni mogoče solz prekriti, ne pota videti v temi.

V SPOMIN

Mineva že sedem let, odkar je za vedno ugasnilo tvoje plemenito srce, dragi mož in zlati ati

Tone Farič

IZ RABELČJE VASI 23/d

Bolečina v srcu in praznina v našem domu nas spremljata že od tistega hladnega zimskega dne, ko si nas moral še tako mlad zapustiti. Hvala ti za vso skrb in ljubezen, ki jo tako pogrešamo.

Vsem vam, ki ga ohranjate v lepem spominu in mu prižigate svečke - iskrena hvala!

TVOJI: žena Ančka ter sinova Matej in Mitja ☐



Prihodnje leto bodo gradili in praznovali

Letošnji dan šole konec decembra je Mladika proslavila s kulturnim programom in razstavami, ki so jih pripravili učenci vseh razredov na temo Otrokov delovni in prosti čas nekoč in danes. Zbrali so mnogo fotografij in predmetov iz časa mladosti svojih staršev in babic, skupaj z njimi ali sami pa so izdelali igrače, izvezli množico lepih vzorcev, narisali prave slikarske umetnine, vse to pa so bili vzroki za več druženja s svojimi starši. Druženje s starši namreč otroci ob prezaposlenosti staršev pogrešajo.

Šola sta na osrednji slovesnosti obiskala župan Ptuj Miroslav Luci in župan občine Destrnik-Trnovska vas Franc Pukšič, ki sta oba tudi poslanci državnega zbora. Obiskovalci so si ogledali projektno delo učencev, ki je nastalo po zamisli zgodovinarja Franca Goloba in učiteljice zemljepisateljice Lojzke Meglič ter ob pomoči vseh učiteljev, še posebej

slavistov. Učenci so namreč ob tej priložnosti izdelali več razrednih glasil. Ravnateljica Mladike Marija Šumandl je podelila zaposlenim ob 10-, 20- in 30-letnici dela priznanja, posameznim pedagogom pa izročila tudi napredovanja v nazive, ki jih podeljuje Ministrstvo za šolstvo in šport.

Letošnji dan šole pa je pomenil



Učenci šestih razredov so razstavili izdelke iz blaga in lesa, samo so izdelali celo tradicionalne piščali



Osmošolci so sami izdelali pručke in samokolnice

tudi uvod v leto, v katerem čaka Mladiko kot starosto ptujskih osnovnih šol visok jubilej in tudi veliko dela. Prihodnje leto bo namreč Mladika slavila 95-letnico pouka v sedanjih šolskih stavbi. Ob tej priložnosti nameravajo Ptujčani raziskati preteklost ptujskih osnovnih šol, še posebej pa Mladike, ki so jo v začetku obiskovala samo dekleta. Pripravili bodo razstavo, ki naj bi pritegnila širšo slovensko pozornost.

Za Mladiko pa bo prihodnje leto tudi leto gradnje. Prejšnji teden je Ministrstvo za šolstvo in šport šoli zagotovilo, da bo v

naslednjem letu skupaj z občino Ptuj finančno podprlo adaptacijo podstrešja. Šola bo tako pridobila več kot 900 metrov učnega prostora, in sicer 6 učilnic, računalniško učilnico, mediateko, knjižnico in čitalnico, s čimer bo izpolnila pogoje za 9-letno šolo. Investicija je ocenjena na 121 milijonov 400 tisoč tolarjev, pričeti pa jo nameravajo ob koncu letošnjega šolskega leta. Do pričetka naslednjega šolskega leta naj bi glavna dela končali, s tem pa ob prihodnjem dnevu šole še posebej slovesno proslavili visok jubilej.

MZ

BUDINA

Zgradili nov most



V okviru investicije poglobitve Rogoznice in v okviru povezave naselja Brstje z Budino je podjetje Tampon s podizvajalci zgradilo novi most v Budini v vrednosti 16,8 milijona tolarjev. Dosedanji most je bil zaradi poplav ogrožen in je bilo potrebno zgraditi novega. Novi most je širok 7,80 metra in dolg 14,15 metra ter ima dva podhoda za pešce.

MG, Foto: Kosi

ČRNA KRONIKA

UMRLI ZARADI PODHLADITVE

V petek, 27. decembra, zjutraj je v Senesčih pri Veliki Nedelji, občina Ormož, lastnica bifeja Zelenik za svojim lokalom našla truplo 31-letnega sokrajana Jožeta Majeriča. Obvestila je policiste, ki so v preiskavi ugotovili, da je Majerič najverjetneje umrl zaradi podhladitve. Na truplu namreč niso našli vidnih znakov nasilja.

VOZNIKA HUDO RANJENA

Po Titovi cesti v Slovenski Bistrici je v torek, 24. decembra, ob 18.30 vozila osebni avto 23-letna Matejka D. iz Slovenske Bistrice. Naenkrat je pred njo z osebnim avtomobilom zapeljal 40-letni Darko T. iz Slovenske Bistrice, ki je neprevidno zavijal s parkirnega prostora na Titovo cesto. Avtomobilista trčila, voznica Matejka D. pa se je pri tem hudo ranila.

ZAGORELO V STANOVANJSKI HIŠI

V četrtek, 26. decembra, ob 14.45 je nastal požar v stanovanjski hiši Srečka L. v Križeči vasi pri Poljčanah. Kot so pozneje ugotovili, je požar nastal zaradi napake na električni napeljavni na oljnem grelcu peči za centralno ogrevanje v hišni kuhinji. Predno so plamene ukrotili gasilci s pomočjo domačih, je ogenj uničil opremo kuhinje. Po oceni je škoda za okoli pol milijona tolarjev.

POŽAR

V GOSPODARSKEM POSLOPJU

Na domačiji v Zgornji Senarski, KS Sv. Trojica, občina Lenart, so v petek, 27. decembra, v ustrezno urejenem prostoru gospodarskega poslojja kuhali žganje. Proti večeru je nenadoma zagorelo v priložnem skladišču in prostoru žganjekuže. Zaradi prevelike temperature so uhajali alkoholni hlapi in se vneli. Ogenj se je hitro razširil in uničil del poslojja z ostrejšem. Ocenili so, da je škoda za okoli milijon tolarjev.

KRADLI

ZA BOŽIČNI NOČI

V Cogetincih, KS Cerkevnik, občina Lenart, je na božično noč neznanec s križa ob stanovanjski hiši Marije S. ukradel nad sto let star leseni nabožni kipec Marije, visok okoli 70 cm.

V isti noči je neznanec storilec splezal skozi odprto okno v okrepevalnico Center v Vidmu ob Ščavnici in iz blagajne ukradel gotovino, ki naj bi je bilo za okoli 50.000 tolarjev.

Z večjim plenom pa je odšel vlomilec, ki je vdrl skozi okno samopostrežne trgovine v Stari Gori pri Vidmu ob Ščavnici. Odnesele je razna živila, cigarete in kozmetiko, po oceni vredno okoli 240.000 tolarjev. Zastorilci policisti skrbno poizvedujejo.

FF

OSEBNA KRONIKA

RODILE SO - ČESTITAMO: Slavica Škrinjar, Turški Vrh 14, Zavrč - Janjo; Melita Šamperl, Drbetinci 30, Vitomarci - Gabrijelo; Jožica Hebar, Sp. Ključarovi 11, Vel. Nedelja - Aljaža; Simona Korotaj, Dolga lesa 4, Ormož - dečka; Danica Črnjavič, Tomaž 20, Ormož - Klavdijo; Marija Novak, Pavlovski Vrh 26, Ivajnkovci - Jura; Anita Kosi, Sp. Ključarovi 4, Vel. Nedelja - Marcela; Brigita Kukovec, Markovci 8, Markovci - dečka; Darja Letonja, Štrafelova 10, Ptuj - Katjo; Mira Laura, Gajeveci 44, Gorišnica - Klemena; Marija Krefl, Strug 24, Makole - Domna; Barbara Blas, Sv. Tomaž 20, Tomaž - dečka; Nevenka Repina, Zagorci 20, Juršinci - dečka; Klavdija Križanec, Rogatec 187, Rogatec - Patrika.

POROKE: Franc Šandor, Rakuševa ul. 11, Ormož, in Breda Prosenjak, Moškanjci 82/c; Bojan Širovnik, Turški Vrh 63, in Lidija Kokot, Turški Vrh 106; Zdravko Peklar in Slavica Pičerk, Spuhlja 66 c.

MATIČNI URAD PTUJ obvešča, da 8. februarja 1997 ne bo porok, ker je praznik.

UMRLI SO: Franciška Nadižar, roj. Omahen, Ciril-Metodov drevored 6, Ptuj, * 1930, † 20. decembra 1996; Gera Rep, roj. Bedrač, Gorca 34, * 1915, † 21. decembra 1996; Jožef Gradišnik, Ul. 5. prekomorske 11, Ptuj, * 1954, † 19. decembra 1996; Pavla Gaspari, roj. Živec, Ciril-Metodov drevored 1, Ptuj, * 1915, † 21. decembra 1996; Marija Habjančič, roj. Vrabl, Slomškova ul. 2, Ptuj, * 1911, † 18. decembra 1996; Jožef Šmigoc, Zgornji Leskovec 21, * 1926, † 20. decembra 1996; Janez Kamenšek, Grdina 6, * 1921, † 22. decembra 1996; Dušan Novak, Zasavci 10, * 1954, † 21. decembra 1996; Franciška Horvat, Tibilci 55, * 1940, † 24. decembra 1996; Stanislav Pulko, Kočice 43/a, * 1952, † 24. decembra 1996; Marko Vrabl, K jezeru 5, Ptuj, * 1928, † 24. decembra 1996.

Kulturni križem krašem

PTUJ ● V petek, 10. januarja, bo v refektoriju minoritskega samostana koncert kvarteta BIG BEN iz Ljubljane.

ZAVRČ ● V gasilskem domu je na ogled prodajna razstava likovnih del z motivi Zavrča in okolice likovne sekcije DPD Svoboda Ptuj. Razstava je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih od 8. do 10. ure.

PTUJ ● V Mestni hiši je na ogled razstava Franca Sagadina.

PTUJ ● V galeriji Drava je na ogled razstava ornamentike Lize Vranc.

PTUJ ● V Miheličevi galeriji je na ogled razstava akvarelov Andreja Božiča.

PTUJ ● V restavraciji v Termah in v gostišču Zlata goska razstavlja ptujski ljubiteljski slikar Vlado Žnidarič.

KINO PTUJ ● Ta teden bo ob 18. in 20. uri na ogled film Trčeni profesor.

RAZPIS

ZA 28. SLOVENSKI FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE SLOVENIJE "PTUJ 97"

Radio Tednik, d.o.o., Ptuj razpisuje

XXVIII. SLOVENSKI FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE "PTUJ 97", ki bo 5. in 6. septembra 1997.

Razpisna pravila:

I. VEČER ANSAMBLŌV

1. Nastopi prijavljenih ansamblov za bronaste, srebrne in zlate Orfejeve značke bodo v petek, 5. septembra 1997. Ansamble bo ocenjevala strokovna komisija.

2. Za festival se lahko prijavijo vsi ansambli, ki gojijo to glasbeno vrsto. Ansambli, ki še niso nastopili na festivalu, bodo opravili avdicijo, ki bo predvidoma v mesecu juniju.

3. Na festivalu so predvidene denarne nagrade za najboljše ansamble po mnenju strokovne komisije in občinstva. Posebne nagrade bo organizator zagotovil ansamblom, ki bodo dosegli že tretjo, četrto ali peto zlato Orfejevo značko. Strokovna komisija bo ocenjevala izvedbo.

4. Ansambli nastopijo na festivalu z dvema melodijama, od katerih mora biti vsaj ena prvič izvajana, druga pa še ne izvajana na festivalu na Ptuj.

5. Ansambli se prijavijo za nastop na festivalu do 15. marca 1997 na naslov: Radio Tednik, d.o.o., Ptuj, Raičeva 6 Ptuj. Informacije dobite na tel.: 062 771 261.

II. VEČER NOVIH MELODIJ

1. Skladatelji ali ansambli pošljejo nove melodije z besedili do 31. marca 1997 (izjemoma so lahko demo posnetki) na Radio Tednik Ptuj, d.o.o., Raičeva 6. Informacije na tel.: 062 771 261.

2. Strokovna komisija bo izbrala od 16 do 20 skladb za izvedbo na festivalu.

3. Večer melodij bo 6. septembra 1997 v Ptuj.

4. Za avtorje melodij in besedil so predvidene denarne nagrade, ki jih podeljuje strokovna komisija, melodije bodo izbirali za nagrade tudi poslušalci.

5. Nove melodije izvajajo ansambli, ki so na festivalu v Ptujju že dosegli zlato Orfejevo značko.

III.

1. Na festivalu bo podeljena še nagrada za najboljšega debitanta in Korenova plaketa za najboljšega pevca ali pevsko skupino. Korenova plaketa se podeljuje za večletno uspešno nastopanje v domači zabavni glasbi. Nagradi podeljuje strokovna komisija.

2. Z vsemi, ki bodo nastopili na festivalu, bo organizator sklenil pogodbo, ki bo natančneje določala medsebojne obveznosti in pravice.

Ptuj, 27. decembra 1996

Direktor:
Franc Lačen

REZULTATI ŽREBANJA BOŽIČNE NAGRADNE KRIŽANKE MERCATOR - SVS

Med množico rešitev s pravilno izpisanim geslom "Nakup v Mercatorju - dober nakup" smo izžrebali tele nagrajence:

3. nagrada - darilni bon v vrednosti 5.000 SIT: Marija FILIPIČ, Sakušak 74, 2256 Juršinci

2. nagrada - darilni bon v vrednosti 10.000 SIT: Martina ČUŠ, Bukovci 24a, Markovci

1. nagrada - darilni bon v vrednosti 15.000 SIT: Dušan KOVAČIČ, Ul. N. Tesle 15, Njiverce, Kidričevo

Nagrajenci lahko dvignejo nagrade na upravi podjetja - Mercator SVS, Rogozniška c. 8, Ptuj. Čestitamo!

SOS
telefon
080-1234
otroke
mladostnike
stiski
Vsak dan od 12. do 20. ure
771-635
odrasle
V PONEDELJEK IN ČETRTEK
od 18. do 20. URE